

PATVIRTINTA

AB „KN Energies“ generalinio direktoriaus
2024 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. BV-110

**AB „KN ENERGIES“ NAUDOJIMOSI SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ
TERMINALU TAISYKLĖS**

Turinys

BENDROSIOS NUOSTATOS	4
SAVOKOS	5
TERMINALO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS IR TEIKIAMOS PASLAUGOS 11	
TERMINALO PAJĖGUMAI IR JŲ PASKIRSTYMAS	12
TERMINALO PAJĖGUMŲ IR JŲ PASKIRSTYMO BENDROSIOS NUOSTATOS	12
PAJĖGUMŲ APIBRĖŽIMAI	13
PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PRINCIPAI	13
ILGALAIKĖS TERMINALO PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PROCEDŪROS VYKDYMO TVARKA IR SĄLYGOS	14
METINĖS TERMINALO PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PROCEDŪROS VYKDYMO TVARKA IR SĄLYGOS	16
REIKALAVIMAI TERMINALO NAUDOTOJAMS	17
PRAŠYMŲ SUTEIKTI TERMINALO PAJĖGUMUS PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS	18
SUTARČIŲ SUDARYMAS	26
NEATIDĖLIOTINOS RINKOS KROVINIO IR SGD PERKROVOS PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO TVARKA	27
NEPANAUDOTŲ TERMINALO PAJĖGUMŲ VALDYMAS	30
TERMINALO PAJĖGUMŲ PERLEIDIMAS ANTRINĖJE RINKOJE.....	30
TERMINALO PAJĖGUMŲ PERKROVOS VALDYMAS	32
NAUDOJIMOSI TERMINALU PASLAUGŲ GRAFIKŲ SUDARYMAS	34
TERMINALO METINIO GRAFIKO PROJEKTO SUDARYMAS IR PASKELBIMAS	35
TERMINALO METINIO GRAFIKO SUDARYMAS	36
MĖNESIO GRAFIKAS	40
NAUDOJIMOSI TERMINALU TVARKA IR SĄLYGOS	43
DUJOVEŽIO PATVIRTINIMO PROCEDŪRA	43
DUJOVEŽIO ATVYKIMAS	44
SGD KROVOS IR SGD PERKROVOS TVARKA	46
BENDRO TERMINALO NAUDOJIMO TVARKA.....	47
SGD KOKYBĖS REIKALAVIMAI, KOKYBĖS IR KIEKIO NUSTATYMAS	49
SGD KROVOS, SGD IŠDUJINIMO IR SGD PERKROVOS VALDYMAS	51
PRIVALOMAS PASLAUGŲ TEIKIMO REŽIMŲ KEITIMAS.....	53
TERMINALO PASLAUGŲ KAINA	54
TERMINALO NAUDOTOJŲ PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS	55
TERMINALO PASLAUGŲ TEIKIMO RIBOJIMAI AR NUTRAUKIMAS	59
REMONTO DARBAI.....	61
NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)	62

ATSAKOMYBĖ	63
INFORMACIJOS MAINAI	66
OPERATYVUS BENDRADARBIAVIMAS	66
KONFIDENCIALUMAS	67
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	67

AB „KN ENERGIES“ NAUDOJIMOSI SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALU TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. AB „KN Energies“ naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato naudojimosi AB „KN Energies“ (toliau – Operatorius) suskystintų gamtinių dujų terminalu (toliau – Terminalas) tvarką ir sąlygas, reikalavimus asmenims, ketinantiems naudotis Terminalu, jų teises, pareigas ir atsakomybę, taip pat kitus specialiuosius reikalavimus, susijusius su Terminalo veikla ir jo naudojimu suskystintoms gamtinėms dujoms (toliau – SGD) atgabenti ir iškrauti į Terminalą, jas išdujinti ir (ar) perkrauti į dujovežį.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo, 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL 2009 L 211, p. 36) (toliau – Reglamentas), Suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjį kiekį tiekimo ir gamtinių dujų vartojimo pajėgumų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjį kiekį tiekimo ir gamtinių dujų vartojimo pajėgumų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nuostatomis, Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių aprašas), nuostatomis, Reikalavimais naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklėms, patvirtintais Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-433 „Dėl Reikalavimų naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklėms patvirtinimo“ (toliau – Reikalavimai), bei Leistinos netekties apskaičiavimo suskystintų gamtinių dujų terminale ir suskystintų gamtinių dujų paskirstymo stotyje apskaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-77 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 1-160 „Dėl Leistinos netekties apskaičiavimo suskystintų gamtinių dujų terminale aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

3. Taisyklės parengtos ir taikomos vadovaujantis skaidrumo ir viešumo, Terminalo naudotojų nediskriminavimo, sąžiningumo, Terminalo saugumo ir patikimumo, aiškumo ir konkretumo, taip pat techninio ir ekonominio Terminalo veiklos efektyvumo bendraisiais principais.

4. Taisyklės privalomai taikomos Operatoriui ir Terminalo naudotojams, taip pat kitiems asmenims, kurie teisės aktuose ir Taisyklėse nustatyta tvarka ketina tapti Terminalo naudotojais. Atitinkami asmenys raštu patvirtina savo sutikimą su visomis Taisyklių nuostatomis ir įsipareigoja laikytis Taisyklių prieš atlikdami bet kokius Taisyklėse reglamentuojamus veiksmus. Visais atvejais, atlikdami Taisyklėse numatytus veiksmus ar kitaip dalyvaudami Taisyklėse numatytose procedūrose, asmenys sutinka su visomis Taisyklių sąlygomis įsipareigoja jų laikytis.

5. Jei Taisyklėmis reguliuojamos veiklos apimtyje susidaro situacija, kuri nėra reglamentuota Taisyklėmis ar kurios sprendimo būdas nėra pateiktas Taisyklėse, Operatorius vadovaujasi teisės aktais, reglamentuojančiais Operatoriaus veiksmus susidariusiose situacijose. Jei galiojančiais teisės aktais ir (ar) Taisyklėmis reguliuojamos veiklos apimtyje susidaro situacija, nereglamentuota teisės aktais ir (ar) Taisyklėmis, Operatorius turi teisę ir pareigą, vadovaudamasis pagrindiniais Taisyklių rengimo ir taikymo bei Terminalo veikimo

principais, pateikti situaciją ir jos aplinkybes atitinkantį argumentuotą sprendimo būdą, siekdamas visų sprendimu suinteresuotų šalių teisių ir pareigų maksimalaus užtikrinimo. Esant tokioms situacijoms, Operatorius prieš priimdamas sprendimą konsultuojasi su Valstybine energetikos reguliavimo taryba. Priėmus būtiną sprendimą, Operatorius per protingą terminą inicijuoja Taisyklių papildymą, įtraukdamas susidariusios situacijos reguliavimą.

II SKYRIUS SĄVOKOS

6. Taisyklėse (įskaitant priedus) vartojamos šios sąvokos:

6.1. **Abipusė saugumo patikros procedūra (toliau – ASPP)** – Dujovežio ir Terminalo techninių ir saugos reikalavimų atitikimo suderinimas, atliekamas prieš SGD iškrovimą ir SGD pakrovimą.

6.2. **Agentas** – Dujovežį Uoste aptarnaujantis ir (ar) Dujovežio savininkui atstovaujantis fizinis ar juridinis asmuo.

6.3. **Antrinė rinka** – Taisyklių V skyriaus pirmajame skirsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis vykstantis Terminalo naudotojo užsakytų, tačiau nepanaudotų ar planuojamų nepanaudoti pajėgumų Grąžinamų pajėgumų perleidimo procedūra. Terminalo pajėgumai gali būti perleidžiami Antrinėje rinkoje Terminalo naudotojo pageidavimu arba paskelbiami perleidžiamais Operatoriaus iniciatyva, užtikrinant efektyvų Terminalo pajėgumų panaudojimą ir prieinamumą rinkoje Taisyklėse numatyta tvarka ir sąlygomis.

6.4. **Atvykimo laikotarpis (angl. „Laycan“)** – laikotarpis, per kurį Dujovežis turi atvykti į Uostą ir pateikti Pasirengimo pranešimą.

6.5. **Banko garantija** – kredito įstaigos, kuri pati ar jos patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė, kuriai ji priklauso, turi kredito reitingą, kuris yra ne mažesnis nei Minimalus kredito reitingas, išduota neatšaukiama pirmo pareikalavimo besąlyginė neatsinaujinanti garantija, užtikrinanti Terminalo naudotojo prievolių, kylančių iš Terminalo naudotojo sutarties, įvykdymą Operatoriui, ir atitinkanti Operatoriaus patvirtintą formą.

6.6. **Bendranaudotojas** – Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį sudaręs Terminalo naudotojas, kuris skolina savo ar skolinasi kito Terminalo naudotojo į Terminalą atgabentas SGD Taisyklėse numatyta tvarka, siekiant, kad Terminale galėtų būti priimtas, išdujintas ir (ar) perkrautas kito (-ų) Terminalo naudotojo (-ų) Krovinys (-iai).

6.7. **Bendras Terminalo grafikas** – atitinkamos trukmės bendras Terminalo naudotojų Paslaugų grafikas, gaunamas apjungus Terminalo naudotojų atitinkamus Paslaugų grafikus.

6.8. **Bendras Terminalo naudojimas** – Terminalo pajėgumų naudojimas, kai Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka Terminalo pajėgumais vienu metu naudojasi daugiau negu vienas Terminalo naudotojas.

6.9. **Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis** – sutartis tarp Operatoriaus ir visų Terminalo naudotojų, nustatanti teises bendro Terminalo naudojimo sąlygas, kaip numatyta Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje, kurios forma pridedama Taisyklių I priede „Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis“.

6.10. **Darbo dienos** – savaitės dienos nuo pirmadienio iki penktadienio, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybinių švenčių ir poilsio dienas.

6.11. **Dujovežis** – laivas, skirtas gabenti SGD.

6.12. **Dujų para** – laiko tarpas, prasidedantis bet kurią dieną 7:00 val. ir pasibaigiantis kitą dieną 7:00 val. Lietuvos laiku.

6.13. **Ekspertas** – nepriklausomas inspektorius, Terminalo naudotojo ir SGD pirkėjo/pardavėjo bendrai samdomas Krovinio kiekio ir kokybės patikrinimui bendrai sutarus Terminalo naudotojui ir SGD pardavėjui nepriklausomas inspektorius, kuris atlieka

iškrauto/pakrauto krovinio kiekio apskaičiavimą pagal Taisyklėse nustatytą tvarką ir sąlygas ir yra raštu suderintas su Operatoriumi.

6.14. **Elektroninė terminalo paslaugų planavimo ir administravimo sistema** (toliau – *ETPS*) – Operatoriaus administruojama informacinė sistema, kurioje Operatorius ir Terminalo naudotojai gali keistis informacija dėl Terminalo paslaugų planavimo, užsakymų formavimo, gali teikti operatyvinę informaciją apie suteiktas paslaugas, SGD likučius, Paskolinamą ir Gražinamą SGD kiekį, dujų kokybę bei kitą susijusią informaciją, Terminalo naudotojui pateikus prašymą Operatoriui dėl prieigos suteikimo ir elektronine forma sudarius naudojimosi ETPS sutartį.

6.15. **Fizinis krovinio saugojimas** – ne ilgesnės kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų trukmės SGD laikymas Terminale nuo atitinkamo Terminalo naudotojo Krovinio iškrovimo į Terminalą pabaigos iki visiško Krovinio pašalinimo iš Terminalo jį perkraunant arba išdujinant bendro Terminalo naudojimo tvarka, įskaitant visų Terminalo naudotojų gamtinių dujų netektis.

6.16. **Gražinamas SGD kiekis** – SGD skolininko SGD skolintojui gražintos Paskolinamos SGD.

6.17. **Išdujinimas** – atitinkamo SGD kiekio pavertimas į jų dujinę formą. Išdujinimo sąvoka atitinka Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme numatytą sąvoką „Suskystintų gamtinių dujų pakartotinis dujinimas”.

6.18. **Kiekio ir kokybės sertifikatas** – dokumentas išduotas kompetentingo asmens, patvirtinantis iš Dujovežio į Terminalą ir atvirkščiai pakrautų SGD kiekį ir kokybę, apskaičiuotą Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Analogiškas dokumentas išduodamas ir pakrovimo uoste.

6.19. **Klaipėdos uosto informacinis bukletas** – Operatoriaus parengtas dokumentas, kuriame pateikta visa reikiama informacija atvykstantiems dujovežiams apie Klaipėdos uostą ir Terminalą, įskaitant, bet neapsiribojant gamtinių dujų kokybės reikalavimus, uosto vilkikų uoste sąrašu ir kita informacija. Jeigu buklete pateikta informacija prieštarauja bet kuriai Taisyklių nuostatai, Terminalo naudotojas veikia pagal Taisyklių nuostatas (dominuoja Taisyklėse pateikta informacija).

6.20. **Konvencinis SGD kroviny** – Terminalo veiklos efektyvaus planavimo tikslais – ne mažesnis nei 1 000 000 000 kWh energijos vienetais, taikant Operatoriaus nustatytas normines sąlygas (Taisyklių 12 punktą), atitinkantis SGD kroviny pristatomas į Terminalą SGD krovai.

6.21. **Kreditingumo reikalavimai** – Taisyklėse nustatytas reikalavimas, kad Terminalo naudotojas turėtų ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingas arba jo patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė turėtų ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingas ir pateiktų garantiją Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisykles ir Terminalo naudotojo sutartį įvykdymui užtikrinti, atitinkančią Operatoriaus nustatytą formą, arba Terminalo naudotojas būtų pateikęs Banko garantiją Taisyklių ir Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymui užtikrinti.

6.22. **Kroviny** – į Terminalą gabenamas, atgabentas ar perkrautas SGD kiekis, esantis Dujovežyje arba Terminale.

6.23. **Krovos terminas (angl. „Laytime“)** – Taisyklėse nurodytas terminas, skaičiuojamas nuo lanksčiųjų SGD krovos rankovių pajungimo prie Dujovežio iki jų atjungimo pabaigus SGD krovą, per kurį Operatorius įsipareigoja dėti visas pagrįstas pastangas, kad į Terminalą iš Dujovežio būtų iškrautas Kroviny.

6.24. **Kvietimas** – pradėjus ilgalaikę arba metinę terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą Operatoriaus interneto svetainėje viešai skelbiamas kvietimas teikti Prašymus suteikti Terminalo pajėgumus.

6.25. **Laiko intervalas** – laiko intervalas, skirtas vieno Konvencinio SGD krovinio išdujinimui planuojamais Terminalo dujų metais, naudojamas metinio planavimo tikslais, kaip reglamentuojama Taisyklių VI skyriuje pirmajame skirsnyje.

6.26. **Laisvi pajėgumai** – Operatoriaus nepaskirstyti Terminalo pajėgumai, kuriuos Pareiškėjai gali užsisakyti Taisyklėse nustatytais sąlygomis ir tvarka.

6.27. **Leistinos netekties norma** – Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta maksimali leistina gamtinių dujų netektis Terminale, susidedanti iš Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos ir Leistinos matavimų paklaidos normos, taip, kaip jos apibrėžtos Taisyklių 2 priede „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“.

6.28. **Maksimalus prašymas** – didžiausias Ilgalaikių Terminalo pajėgumų dydis, kurį Pareiškėjas pageidauja įsigyti, jei Pareiškėjui toks pajėgumų kiekis būtų paskirstytas.

6.29. **Mėnesio grafikas** – Paslaugų grafikas Terminalo dujų metų mėnesiui, kurio paraiškos forma pridedama kaip Taisyklių 11 priedas „Mėnesio grafiko paraiška Terminalo pajėgumų užsakymui“.

6.30. **Metinio grafiko projektas** – Operatoriaus parengtas preliminarus paslaugų grafikas Terminalo dujų metams, kaip aprašyta Taisyklių VI skyriaus pirmajame skirsnyje.

6.31. **Metinis grafikas** – Paslaugų grafikas Terminalo dujų metams, kurio paraiškos forma pridedama kaip Taisyklių 10 priedas „Metinio grafiko paraiška Terminalo pajėgumų užsakymui“.

6.32. **Minimalus kredito reitingas**

6.32.1. Metinių ir Neatidėliotinos rinkos krovinių SGD išdujinimo pajėgumų užsakymo atveju – pirmaeilių neužtikrintų ilgalaikių skolinių įsipareigojimų reitingas, kuris yra didesnis arba lygus (a) BBB-, jei vertino Standard & Poor's Rating Services, (b) Baa3, jei vertino Moody's Investors Services Limited, arba (c) BBB-, jei vertino Fitch Ratings Inc. ar kitos sertifikuotos institucijos, oficialiai suteikiančius finansinio pajėgumo reitingus ūkio subjektams, suteiktas reitingas ne žemesnis nei aukščiau nurodyti;

6.32.2. Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų užsakymo atveju – pirmaeilių neužtikrintų ilgalaikių skolinių įsipareigojimų reitingas, kuris yra didesnis arba lygus (a) BBB, jei vertino Standard & Poor's Rating Services, (b) Baa2, jei vertino Moody's Investors Services Limited, arba (c) BBB, jei vertino Fitch Ratings Inc. ar kitos sertifikuotos institucijos, oficialiai suteikiančius finansinio pajėgumo reitingus ūkio subjektams, suteiktas reitingas ne žemesnis nei aukščiau nurodyti.

6.33. **Minimalus prašymas** – minimalus (mažiausias) Ilgalaikių Terminalo pajėgumų dydis, kurį Pareiškėjas pageidauja įsigyti ir kurio paskirstymo Pareiškėjui nepasiekus, Pareiškėjui nėra paskirstomi Ilgalaikiai Terminalo pajėgumai.

6.34. **Neatidėliotinos rinkos kroviny**s – Kroviny, kurį Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas pageidauja pristatyti Terminalo dujų metų eigoje, pasibaigus Taisyklių trečiajame skirsnyje numatytai Metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai. Neatidėliotinos rinkos krovinių pristatymui taikomos Taisyklių 73 – 85 punktų nuostatos.

6.35. **Nepanaudoti pajėgumai** – Terminalo naudotojui paskirti Terminalo pajėgumai, kurių Terminalo naudotojas ketina nepanaudoti ir (ar) nepanaudoja Paslaugų grafike nustatytais terminais.

6.36. **Operatoriaus gamtinių dujų netektys** – gamtinių dujų nuostoliai, atsiradę Terminale, viršijantys Leistinos netekties normą, apskaičiuoti Taisyklių 2 priede „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nustatyta tvarka.

6.37. **Operatoriaus techninės sąlygos** – Taisyklių 3 priedas „Operatoriaus techninės sąlygos“.

6.38. **Operatorius** – AB „KN Energies“, nuosavybės teise valdanti Terminalą, įskaitant Plaukiojančiąją saugyklą.

6.39. **Pageidaujamas preliminarus Paslaugų teikimo grafikas** – metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu Pareiškėjo pateikiamas grafikas, kuriame nurodomos Pareiškėjo preliminariai pageidaujamos įsigyti Terminalo paslaugos, kaip tai apibrėžta Taisyklių 46.6 papunktyje ir kurio paraiškos forma pridedama kaip Taisyklių 5 priedas „Pageidaujamo preliminarus Paslaugų teikimo grafiko paraiška“.

6.40. **Pajėgumų paketas** – Operatoriaus nustatytas, konkretus pajėgumų paskirstymo procedūrų metu paskirstytinų SGD išdujinimo pajėgumų kiekis (energijos vienetais) per kiekvienus Terminalo Dujų metus, taikomas visam laikotarpiui, kuriam yra paskirstomi SGD išdujinimo pajėgumai;

6.41. **Pareiškėjas** – asmuo, atitinkantis teisės aktuose nustatytus reikalavimus Terminalo naudotojui ir siekiantis įsigyti pageidaujamus Terminalo pajėgumus. Vadovaujantis Taisyklių 6.66 papunkčiu Pareiškėjo sąvoka konkrečiomis Taisyklėse numatytais sąlygomis gali apimti ir su Pareiškėju susijusius asmenis, kurie bendrai būtų laikomi vienu Pareiškėju Taisyklių taikymo prasme.

6.42. **Pasirengimo pranešimas (angl. „Notice of Readiness“)** – Dujovežio kapitono pranešimas apie Dujovežio atvykimą į Uostą ir visais atžvilgiais pasirengimą krauti Krovinį.

6.43. **Paskirtasis tiekėjas** – gamtinių dujų tiekimo įmonė Lietuvos teisės aktais įpareigota ir paskirta užtikrinti SGD terminalo būtinojo kiekio tiekimą, kurio reikia stabiliam SGD terminalo dujinimo technologijos procesui palaikyti arba SGD terminalo techninei būklei, leidžiančiai esant poreikiui pradėti dujinimą po to, kai SGD terminalo dujinimo procesas laikinai nebuvo vykdomas, užtikrinti. Paskirtojo tiekėjo teisių ir pareigų visuma aktuali iki Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme numatyto Paskirtojo tiekėjo veiklos periodo pabaigos. Siekiant užtikrinti tinkamą Terminalo technologinę būklę ir įstatymuose numatytų tinkamų Terminalo funkcijų vykdymą, Operatorius turi teisę inicijuoti Paskirtojo tiekėjo funkcijų atlikimą įmanomomis priemonėmis ir su atsakingomis institucijomis suderinta tvarka.

6.44. **Paskolinamų SGD kiekis** – SGD skolintojo SGD skolininkui pagal patvirtintą Terminalo naudotojo Paslaugų grafiką automatiškai priskiriamos paskolinamos SGD, apimančios SGD sunaudojimą technologinėms reikmėms.

6.45. **Paslaugų grafikas** – bendras Terminalo ir (arba) Terminalo naudotojo metinis arba mėnesio SGD išdujinimo ir (arba) SGD perkrovos ir Atvykimo laikotarpių tvarkaraštis, kuriuo remiantis, per atitinkamą laikotarpį Operatorius teikia paslaugas, atsižvelgiant į Taisyklių 14 ir 15 punktuose numatytas paslaugų teikimo sąlygas bei Terminalo technines charakteristikas pagal Taisyklių 12 punktą.

6.46. **Patronuojanti bendrovė** – asmuo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

6.47. **Pažeidžiami vartotojai** – kaip apibrėžta Priemonių apraše.

6.48. **Perdavimo sistema** – Lietuvos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistema, kurią eksploatuoja perdavimo sistemos operatorius – AB „Amber Grid“.

6.49. **Perkrovos terminas** – Taisyklėse nurodytas terminas, skaičiuojamas nuo lanksčiųjų SGD krovos rankovių pajungimo prie Dujovežio iki jų atjungimo pabaigus SGD perkrovą, per kurią Operatorius įsipareigoja dėti visas pagrįstas pastangas, kad Krovinys ir (ar) jo dalis iš Terminalo būtų pakrautas į Dujovežį.

6.50. **Pirminė rinka** – Operatoriaus organizuojamų Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų sąlygomis paskirstomi pajėgumai.

6.51. **Plaukiojančioji saugykla (angl. „Floating Storage Regasification Unit“, FSRU)** – plaukiojančioji SGD saugykla su išdujinimo įrenginiu-

6.52. **Plaukiojančiosios saugyklos techninis operatorius** – juridinis asmuo, atsakingas už Plaukiojančiosios saugyklos eksploatacijos ir techninės priežiūros vykdymą,

turintis Lietuvos transporto saugos administracijos išduotą saugios laivybos valdymo sistemos atitikties dokumentą ir saugaus valdymo liudijimą. Informacija apie veikiančią Plaukiojančiosios saugyklos techninį operatorių skelbiama Operatoriaus interneto svetainėje.

6.53. **Prašymas** – Pareiškėjo pateikiamas Operatoriui Taisyklių 4 ar 5 priede „Prašymas dėl Terminalo pajėgumų suteikimo“ nustatytos formos prašymas, kuriame Pareiškėjas patvirtina, kad jis atitinka Terminalo naudotojui Taisyklėse ir teisės aktuose nustatytus reikalavimus bei įsipareigoja įsigyti pageidaujamus Terminalo pajėgumus, jei jie būtų jam suteikti.

6.54. **Remontas** – bet kokie veiksmai, kuriais siekiama išlaikyti, atstatyti ir (ar) pagerinti Terminalo ir (arba) Perdavimo sistemos funkcionalumą, kurių atlikimo metu Terminalo paslaugos nėra teikiamos apskritai arba jų teikimas yra apribotas.

6.55. **SGD išdujinimas** – Krovinio išdujinimo procesas, kurio metu Terminale SGD iš skystos būsenos verčiamos į jų dujinę būseną greičiu, kuris negali būti mažesnis kaip Minimalus SGD išdujinimo greitis ir negali būti didesnis kaip Maksimalus SGD išdujinimo greitis, kaip numato Taisyklių 12 punktas, ir išdujintų gamtinių dujų pristatymas į Perdavimo sistemos įleidimo tašką ties dujų apskaitos stotimi.

6.56. **SGD išdujinimo pajėgumai** – gamtinių dujų kiekis, kuris išdujinamas naudojantis SGD išdujinimo paslauga Taisyklių 14 punkte nustatytais sąlygomis.

6.57. **SGD išdujinimo paslauga** – paslauga, kaip ji apibrėžta Taisyklių 14 punkte.

6.58. **SGD kokybė** – suskystintų ir gamtinių dujų kokybės reikalavimai, nustatyti Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

6.59. **SGD krova** – Krovinio iškrovimas iš Dujovežių, kurie atitinka Terminalo techninius reikalavimus, į Terminalą.

6.60. **SGD pardavėjas** – asmuo, turintis SGD, užsiimantis SGD pardavimo veikla, parduodantis arba ketinantis parduoti SGD Terminalo naudotojui.

6.61. **SGD perkrova** – Krovinio iškrovimas iš Terminalo į Dujovežį, atitinkantį Terminalo techninius reikalavimus.

6.62. **SGD perkrovos pajėgumai** – SGD kiekis, kuris perkraunamas naudojantis SGD perkrovos paslauga Taisyklių 15 punkte nustatytais sąlygomis.

6.63. **SGD perkrovos paslauga** – kaip ji apibrėžta Taisyklių 15 punkte.

6.64. **SGD skolininkas** – Bendranaudotojas, kuris Taisyklėse ir Bendrojo terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka skoliasi iš kito Bendranaudotojo (SGD skolinintojo) SGD.

6.65. **SGD skolinotojas** – Bendranaudotojas, kuris Taisyklėse ir Bendrojo terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka paskolina jam nuosavybės teise priklausančias SGD kitam Bendranaudotojui (SGD skolininkui).

6.66. **Susiję asmenys** – juridiniai asmenys, kurie dėl savitarpio kontrolės yra laikomi vienu ūkio subjektu, vertinant akcijų ir jų suteikiamų teisių kiekį priklausantį atitinkantiems ūkio subjektams, ūkio subjekto valdymo teisę ar minimų teisių priklausymą ūkio subjektą kontroliuojantiems asmenims. Ši sąvoka apima kontrolės ir susijusių ūkio subjektų grupės sampratą įtvirtintą Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme.

6.67. **Terminalas** – visuma energetikos statinių ir įrenginių, įskaitant Plaukiojančiąją saugyklą, per kuriuos SGD importuojamos į Lietuvos Respubliką ir per kuriuos teikiamos Taisyklėse numatytos Terminalo paslaugos.

6.68. **Terminalo dujų metai** – laikotarpis, sutampantis su kalendoriniais metais ir atitinkamai prasidedantis kiekvienų metų sausio 1 d. 7:00 val., ir pasibaigiantis tolesnių metų sausio 1 d. 7:00 val. Lietuvos laiku;

6.69. **Terminalo naudotojas** – asmuo, sudaręs Terminalo naudotojo sutartį ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį, ir kuriam Taisyklėse nustatyta tvarka yra arba gali būti paskirti Terminalo pajėgumai.

6.70. **Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektys** – Terminalo naudotojui naudojantis Terminalu technologinėms reikmėms sunaudotas SGD kiekis, apskaičiuotas vadovaujantis Taisyklių 2 priedu „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ ir neviršijantis Leistinos netekties normos.

6.71. **Terminalo naudotojo sutartis** – Operatoriaus ir Terminalo naudotojo sudaryta sutartis pagal Taisyklių 6 priede „Sutartis dėl naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu“ pateiktą formą. Taisyklės yra neatskiriama Terminalo naudotojo sutarties dalis.

6.72. **Terminalo nominalūs pajėgumai (Nominalūs pajėgumai)** – nuolatiniai Terminalo išdujinimo pajėgumai per Terminalo dujų metus, kuriuos Operatorius siūlo Terminalo naudotojams Operatoriaus organizuojamų Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų metu, siekiantys 2,775 mlrd. kub. metrų dujų per Terminalo dujų metus ir atitinkantys 73 proc. Terminalo techninių pajėgumų dydžio, įvertinus Terminalo technines charakteristikas, vientisumą, Terminalo eksploatavimo ir Remonto reikalavimus, galimus laivybos ribojimus, SGD krovos ypatumus ir kitus veiksnius.

6.73. **Terminalo pajėgumai** – Terminalo SGD perkrovos pajėgumai ir SGD išdujinimo pajėgumai, kuriuos riboja Terminalo techniniai ir Terminalo nominalūs pajėgumai. Terminalo pajėgumai paskirstomi Terminalo naudotojams Taisyklėse ir Apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis. Terminalo pajėgumai paskirstomi į:

6.73.1. SGD išdujinimo pajėgumus, kaip apibrėžta Taisyklių 20.1 papunktyje;

6.73.2. SGD perkrovos pajėgumus, kaip apibrėžta Taisyklių 20.2 papunktyje.

6.74. **Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūra** – atitinkamų Terminalo pajėgumų paskirstymo tvarka ir periodas, kuriam pajėgumai paskirstomi, pagal Taisyklių IV skyriuje „Terminalo pajėgumai ir jų paskirstymas“ nurodytas sąlygas.

6.75. **Terminalo pajėgumų perkrova (angl. „congestion“)** – situacija, kai Pareiškėjų pageidaujamų įsigyti Terminalo pajėgumų lygis tam tikru metu viršija Terminalo techninius ar Terminalo nominalius pajėgumus ir (ar) Terminalo pajėgumus paskirstomus konkrečios Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu.

6.76. **Terminalo paslaugos** – Operatoriaus teikiamos SGD išdujinimo ir (arba) SGD perkrovos paslaugos ir kitos paslaugos, kaip numatyta Taisyklių 17 punkte.

6.77. **Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašas** – Operatoriaus interneto svetainėje skelbiamas Taisyklių 7 priedas „Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašas“.

6.78. **Terminalo techniniai pajėgumai** – didžiausi nuolatiniai Terminalo pajėgumai 3,75 mlrd. kub. metrų dujų per Terminalo dujų metus, atitinkantys Plaukiojančios saugyklos technines charakteristikas ir kuriuos Operatorius gali siūlyti techniškai pasiekti Terminalo naudotojams, atsižvelgdamas į Taisyklių 12 punkte pateiktas Terminalo technines charakteristikas, vientisumą, Terminalo eksploatavimo reikalavimus ir kitus veiksnius.

6.79. **Uostas** – Klaipėdos valstybinis jūrų uostas.

6.80. **Uosto valdytojas** – Akcinė bendrovė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija.

6.81. **Virtualus krovinio saugojimas** – SGD laikymas Terminalo nuo atitinkamo Terminalo naudotojo Krovinio iškrovimo į Terminalą pabaigos iki Krovinio dydį atitinkančio SGD kiekio pašalinimo iš Terminalo jį perkraunant ar išdujinant šiam Terminalo naudotojui, įskaitant Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektis. Tais atvejais, kai Terminalo naudotojas visiškai pašalina Krovinio dydį atitinkantį SGD kiekį iš Terminalo arba dar neatsigabeno Krovinio į Terminalą, tačiau naudojami Terminalo paslaugomis, Virtualus krovinio saugojimo terminas prasideda nuo naudojimosi Terminalo paslaugomis dienos. Virtualaus krovinio saugojimo terminas vienam kroviniui negali būti ilgesnis nei periodui pateiktam Taisyklių 111.9 papunktyje 2 (dviejų) mėnesių laikotarpis, išskyrus Terminalo naudotojui, kuris SGD krovinį pristato energijos gamintojų, gamtinių dujų vartojimo poreikiams, kaip tai numatyta Priemonių aprašo 19 punkte. Tokiam Terminalo naudotojui Virtualus krovinio saugojimo

terminas vienam kroviniui negali būti ilgesnis nei 3 (trijų) mėnesių laikotarpis, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose numatytų pareigų tinkamam įgyvendinimui reikalingas kitas laikotarpis.

7. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos Energetikos įstatyme, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Reglamente, Apraše ir kituose gamtinių dujų sektorių reglamentuojančiuose teisės aktuose.

8. Visos Taisyklių ir jų priedų sąlygos, sąvokos ir terminai, susiję su informacijos teikimu ar gavimu, nurodyti ir suprantami Lietuvos laiku: žiemos laiko periodu naudojamas EET (angl. *Eastern Europe Time*) laikas, vasaros laiko periodu EEST (angl. *Eastern Europe Summer Time*) laikas.

III SKYRIUS

TERMINALO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS IR TEIKIAMOS PASLAUGOS

9. Terminalas yra įrengtas pietinėje Klaipėdos valstybinio jūrų uosto dalyje, ties Kiaulės nugaros sala. Terminalo geografinės koordinatės yra 55°39'50"N ir 21°08'30"E pagal Grinvičą.

10. Terminalas yra sujungtas su Perdavimo sistema.

11. Teisė naudotis Terminalu suteikiama atsižvelgiant į Terminalo technines charakteristikas.

12. Pagrindinės Terminalo techninės charakteristikos:

Terminalo techniniai pajėgumai (išdujinimo ir SGD perkrovos)	Iki 10 281 552 m ³ gamtinių dujų per Dujų parą
Bendras SGD talpų tūris	170 000 m ³ SGD
Maksimalus SGD pripildymo lygis	98 %, esant 70kPag
Minimalus operatyvinis SGD likutis	3 500 m ³ SGD
Maksimalus SGD krovos greitis	9 000 m ³ SGD/val.
Maksimalus SGD perkrovos greitis, kai SGD perkrovos metu yra vykdomas SGD išdujinimas	5 000 m ³ SGD/val.
Maksimalus SGD perkrovos greitis, kai SGD perkrovos metu nėra vykdomas SGD išdujinimas	9 000 m ³ SGD/val.
Maksimalus SGD išdujinimo greitis	428 398 m ³ gamtinių dujų/val.
Minimalus SGD išdujinimo greitis	57 089 m ³ gamtinių dujų/val.
Maksimali SGD krovą vykdančio Dujovežio talpa, jei nesusitarta kitaip	215 000 m ³ SGD
Minimali SGD krovą vykdančio Dujovežio talpa, jei nesusitarta kitaip	65 000 m ³ SGD
Minimali SGD perkrovą vykdančio Dujovežio talpa, jei nesusitarta kitaip	5 000 m ³

Pastaba Nr.1 Terminalo techninės charakteristikos nurodytos esant norminėms sąlygoms: degimo/matavimo temperatūra – 25/0 °C, slėgis – 1,01325 bar. Planavimo tikslais taikoma 11,35 kWh/m³ gamtinių dujų viršutinė šilumingumo vertė, SGD plėtimosi koeficientas – 1:578 (m³ SGD / m³ gamtinių dujų). Planavimo tikslais Operatorius gali naudoti kitą prognozuojamą šilumingumo vertę ir plėtimosi koeficientą, atsižvelgdamas į žinomus ar tikėtinus Krovinių sudėties parametrus.

Pastaba Nr.2 SGD išdujinimo pajėgumai negali būti didesni negu Perdavimo sistemos operatoriaus nustatyti techniniai gamtinių dujų perdavimo pajėgumai Terminalo prijungimo prie Perdavimo sistemos taške.

Pastaba Nr.3 Išsamios Terminalo techninės charakteristikos pateikiamos Taisyklių 3 priede „Operatoriaus techninės sąlygos“.

13. Operatorius Terminalo naudotojams teikia SGD išdujinimo paslaugą, kuri apibrėžta Taisyklių 14 punkte ir SGD perkrovos paslaugą, kuri apibrėžta Taisyklių 15 punkte.

14. SGD išdujinimo paslaugą sudaro toliau nurodytos tarpusavyje susietos ir viena nuo kitos priklausančios paslaugos, kurios teikiamos tik toliau nurodytomis sąlygomis:

14.1. SGD krova – kada Atvykimo laikotarpiu pristatyti Kroviniai, kurie negali būti mažesni kaip 65 000 m³ ir negali būti didesni kaip 215 000 m³ SGD, išskyrus, kai susitarta kitaip. SGD krovinys iki 160 000 m³ iškraunamas į Terminalą per ne daugiau kaip 40 val. Krovos terminą, SGD kroviniai didesni nei 160 000 m³ iškraunami į Terminalą per kiekvieną konkrečiu atveju su Operatoriumi suderintą terminą;

14.2. Fizinis krovinio saugojimas ir Virtualus krovinio saugojimas Terminale;

14.3. SGD išdujinimas – Krovinio ar jo dalies išdujinimas per laiko tarpą, kuris reikalingas Krovinio išdujinimui atitinkamu išdujinimo greičiu, kuris negali būti mažesnis kaip Minimalus SGD išdujinimo greitis ir negali būti didesnis kaip Maksimalus SGD išdujinimo greitis, kaip numato Taisyklių 12 punktas, išskyrus Remonto atvejus, ir, atlikus SGD išdujinimą, gamtinių dujų pristatymas į Perdavimo sistemos įleidimo tašką ties dujų apskaitos stotimi.

15. SGD perkrovos paslaugą sudaro toliau nurodytos tarpusavyje susietos ir viena nuo kitos priklausančios paslaugos, kurios teikiamos tik toliau nurodytomis sąlygomis:

15.1. SGD krova – kada Atvykimo laikotarpiu pristatyti Kroviniai, kurie negali būti mažesni kaip 65 000 m³ ir negali būti didesni kaip 215 000 m³ SGD, išskyrus, kai susitarta kitaip. SGD krovinys iki 160 000 m³ iškraunamas į Terminalą per ne daugiau kaip 40 val. Krovos terminą, SGD kroviniai didesni nei 160 000 m³ iškraunami į Terminalą per kiekvieną konkrečiu atveju su Operatoriumi suderintą terminą;

15.2. Fizinis krovinio saugojimas ir Virtualus krovinio saugojimas Terminale;

15.3. SGD perkrova – Krovinio ar jo dalies perkrova į Atvykimo laikotarpiu atvykusius Dujovežius, kurie negali būti mažesni kaip 5 000 m³ SGD, išskyrus, kai susitarta kitaip, pakraunamas per ne daugiau kaip 48 val. Perkrovos terminą.

16. Siekiant užtikrinti galimybę keliems skirtingiems Terminalo naudotojams efektyviai naudotis Terminalu, nustatoma, kad Terminalo pajėgumų naudojimo tikslais keli vienu metu Terminalu besinaudojantys Terminalo naudotojai, t. y. Bendranaudotojai, yra prilyginti vienam suminiam Terminalo naudotojui, besinaudojančiam Terminalu Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

17. Operatorius teikia Taisyklių 13 punkte nurodytas Terminalo paslaugas ir neprivalo teikti jokių kitų paslaugų, kurių gali prireikti Terminalo naudotojui tam, kad jis galėtų pasinaudoti Terminalo paslaugomis, įskaitant, tačiau neapsiribojant, Dujovežių agentavimo paslaugomis, vilkikų, locmanų, laivų aprūpinimo vandeniu, energija, kuru ir panašių paslaugų. Operatorius gali teikti ir kitas Taisyklėse nenumatytas paslaugas, jei tai nedaro įtakos kitų Terminalo naudotojų, kurie tokių paslaugų teikimo metu naudojami Terminalu arba jie dėl to sutinka.

IV SKYRIUS TERMINALO PAJĖGUMAI IR JŲ PASKIRSTYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS TERMINALO PAJĖGUMŲ IR JŲ PASKIRSTYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

18. Terminalo techninės charakteristikos, nurodytos Taisyklių 12 punkte, nustato maksimalią Terminalo paslaugų, kurios teikiamos Taisyklių 14 ir 15 punktuose nurodytomis

sąlygomis, apimtį, kuri yra prieinama idealiomis sąlygomis, jeigu nėra jokių ribojančių veiksnių, įskaitant, bet neapsiribojant, remonto darbai, oro sąlygomis ir pan., ir sudaro bendrą Terminalo pajėgumą.

19. Terminalo išdujinimo pajėgumai paskirstomi Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų metu yra lygūs Terminalo nominaliems pajėgumams kaip tai apibrėžta Taisyklių 6.72 papunktyje. Operatorius, vadovaudamasis Taisyklių 4 punkte įtvirtintais Terminalo veiklos organizavimo principais, neriboja paskirstomų Terminalo pajėgumų ir esant Laisvų Terminalo pajėgumų juos paskirsto metų eigoje nepriklausomai nuo Terminalo pajėgumų rūšies. Operatorius užtikrina maksimalų Terminalo pajėgumų paskirstymą. Terminalo pajėgumai gali būti ribojami tik Taisyklėse numatyta tvarka ir pagrindais.

ANTRASIS SKIRSNIS PAJĖGUMŲ APIBRĖŽIMAI

20. Operatorius suteikia teisę Terminalo naudotojams naudotis Terminalo paslaugomis suteikdamas Terminalo pajėgumus, kurie paskirstomi į:

20.1. SGD išdujinimo pajėgumus, kurie apima Terminalo naudotojo teisę ir pareigą naudotis SGD išdujinimo paslauga pageidaujama laikotarpiu;

20.2. SGD perkrovos pajėgumus, kurie apima Terminalo naudotojo teisę ir pareigą naudotis SGD perkrovos paslauga pageidaujama laikotarpiu.

21. SGD išdujinimo pajėgumai kaip apibrėžta Taisyklių 20.1 papunktyje pagal paskirstymo tvarką ir panaudojimo laikotarpį yra paskirstomi į:

21.1. Ilgalaičius SGD išdujinimo pajėgumus, kurie paskirstomi ilgalaikės SGD terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu Taisyklių IV skyriaus trečiame skirsnyje numatyta tvarka ir terminais bei suteikiami ne trumpesniam kaip penkerių paeilui einančių Terminalo dujų metų periodui;

21.2. Metinius SGD išdujinimo pajėgumus, kurie paskirstomi metinės SGD terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu Taisyklių IV skyriaus trečiame skirsnyje numatyta tvarka ir terminais bei suteikiami ne trumpesniam kaip vienerių ateinančių Terminalo dujų metų periodui;

21.3. Neatidėliotinos rinkos krovinių SGD išdujinimo pajėgumus, kurie paskirstomi konkrečių Terminalo dujų metų eigoje Taisyklių IV skyriaus septintajame skirsnyje numatyta tvarka ir suteikiami konkrečiam ar kelių konkrečių SGD krovinių išdujinimui.

TREČIASIS SKIRSNIS PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PRINCIPAI

22. Terminalo naudotojo įgyti Terminalo pajėgumai suteikia Terminalo naudotojui teisę pasinaudoti jam suteiktų Terminalo pajėgumų apimtį atitinkančiomis Terminalo paslaugomis. Terminalo naudotojui Terminalo pajėgumų suteikimu suteikta teisė pasinaudoti Terminalo paslaugomis įgyvendinama suderinus Paslaugų grafiką, kurio derinimas vyksta po Terminalo pajėgumų suteikimo procedūros pagal Taisyklių VI skyriuje nustatytą tvarką. Terminalo pajėgumai gali būti panaudoti tik Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis suderinus Paslaugų grafikus.

23. Jei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų metu susidaro Terminalo pajėgumų perkrovos situacija kaip numatyta Taisyklių 6.74 papunktyje, Terminalo pajėgumų perkrova sprendžiama Taisyklėse, jų prieduose ir (ar) Kvietime numatyta konkrečiai Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai taikoma pajėgumų paskirstymo tvarka ir Operatoriaus nustatyta prioritetų eile. Terminalo pajėgumų perkrova Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų metu sprendžiama šiame punkte numatyta tvarka Pareiškėją ir su Pareiškėju Susijusius asmenis, Taisyklių 6.65 papunkčio prasme, prilyginant vienam bendram Pareiškėjui.

24. Operatorius visais atvejais, organizuodamas ir vykdydamas Terminalo pajėgumų paskirstymą Taisyklėse numatytų procedūrų metu (Taisyklių 27 punktą), užtikrina, kad, esant Terminalo pajėgumų perkrovai, Terminalo pajėgumų paskirstymas nesudarytų sąlygų Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui kartu su Susijusiais asmenimis vienu metu Pirminėje rinkoje įgyti teisę bendrai pasinaudoti daugiau nei puse (1/2) Terminalo Nominalių pajėgumų, kaip jie apibrėžti Taisyklių 6.72 papunktyje, per vienerius Terminalo dujų metus. Nesant Terminalo pajėgumų perkrovos, Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui kartu su Susijusiais asmenimis vienu metu suteikiama teisė Pirminėje rinkoje įgyti teisę bendrai pasinaudoti ne daugiau nei dviem trečdaliais (2/3) Terminalo Nominalių pajėgumų.

25. Operatorius organizuodamas Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūras ir paskirstydamas pajėgumus Terminalo dujų metų eigoje (Taisyklių 27 punkto prasme) imasi visų reikalingų priemonių (nustato Terminalo pajėgumų paskirstymui taikomas papildomas sąlygas, vienašališkai sumažina prašomų užsakyti pajėgumų dydį ar taiko kitas objektyviai reikiamas priemones) užtikrindamas Taisyklių 24 punkte numatyto ribojimo įgyvendinimą. Operatorius turi teisę atsisakyti suteikti Terminalo pajėgumus ir Taisyklių 55 punkto pagrindu atmesti Pareiškėjo Prašymą, jei Prašymo patenkinimas lemtų Taisyklių 24 punkte numatyto ribojimo pažeidimą.

26. Operatorius vadovaudamasis teisės aktuose numatytais pagrindais, Taisyklėmis nustato pajėgumų paskirstymo tvarką, kuria būtų užtikrinamas tinkamas Priemonių aprašo 19 punkte Operatoriui numatytų pareigų paskirstant Terminalo pajėgumus vykdymas. Šiame punkte numatytų pajėgumų paskirstymo principų tinkamam įgyvendinimui ir subjektų identifikavimui ar informacijos patikrinimui, Operatorius konsultuojasi su Taryba.

27. Terminalo pajėgumus Operatorius paskirsto:

27.1. Ilgalaiškės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu, kuri vykdoma Taisyklių 30 – 38 punktuose numatyta tvarka ir terminais;

27.2. Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu, kuri vykdoma prieš prasidedant kiekvieniems Terminalo dujų metams Taisyklių 39 – 41 punktuose nustatyta tvarka;

27.3. Terminalo dujų metų eigoje pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai (Terminalo pajėgumai (SGD išdujinimo ir SGD perkrovos) paskirstomi Taisyklių 73-85 punktuose nustatyta tvarka).

28. Taisyklių 27.1 ir 27.2 papunkčiuose numatytų Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų metu Operatorius Terminalo pajėgumus paskirsto tik ne mažesnio nei Konvencinio dydžio kroviniams atitinkamam Laiko intervalui. Neatidėliotinos rinkos krovinio pajėgumų paskirstymo atveju krovinių dydžių reikalavimai yra nustatyti ir nurodyti prie Operatoriaus skelbiamų Laisvų pajėgumų ir Paslaugų grafikų projektu.

29. Operatorius savo internetinėje svetainėje viešai skelbia pranešimą apie planuojamas paskelbti Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūras, nuroydamas nustatytą tikslią Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros pradžios datą, ne vėliau nei 7 (septynios) kalendorinės dienos prieš nustatytą Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros ir Prašymų teikimo laikotarpio pradžios datą.

KETVIRTAS SKIRSNIS ILGALAIKĖS TERMINALO PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PROCEDŪROS VYKDYMO TVARKA IR SĄLYGOS

30. Ilgalaiškės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu paskirstomas Operatoriaus sprendimu nustatytas Laisvų Ilgalaiškių SGD išdujinimo pajėgumų dydis kiekvieniems Terminalo dujų metams per Operatoriaus nustatytą Ilgalaiškių pajėgumų paskirstymo laikotarpį, kuris remiantis Taisyklių 21.1 papunkčiu, negali būti trumpesnis nei 5

(penkeri) paeiliui einantys Terminalo dujų metai, pradedant Operatoriaus nustatytų Terminalo dujų metų pradžios dieną. Maksimalus laikotarpis. Ilgalaikių pajėgumų trukmė nėra ribojama ir kiekvienu konkrečiu atveju yra nustatoma Operatoriaus ir paskelbiama Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu specialiosiose sąlygose.

31. Operatorius, skelbdamas Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros pradžią, savo interneto svetainėje viešai skelbia Kvietimą, kuriame privalomai pateikia šią esminę pajėgumų paskirstymo procedūros informaciją:

31.1. Operatoriaus nustatytą paskirstomų Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų dydį kiekvienais paskirstomo periodo metais bei konkretaus dydžio Pajėgumų paketus, jei taikoma;

31.2. Operatoriaus vienašališko sprendimo, įvertinus paskirstymo procedūros rezultatus, padidinti paskirstomų pajėgumų dydį sąlygas ir tvarką (jei taikoma);

31.3. Periodą Terminalo dujų metais, kuriam planuojama paskirstyti Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus;

31.4. Periodo, kuriam planuojama paskirstyti Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus, pradžios ir pabaigos datą, kuri turi prasidėti Terminalo dujų metų pradžios dieną ir pasibaigti konkrečių Terminalo dujų metų pabaigos dieną;

31.5. Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros vykdymo pradžios ir pabaigos datą ir procedūros etapus, jei tokie nustatyti;

31.6. Privalomą prašymų suteikti Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus turinį, jų pateikimo formą, būdus ir jų atitikties nustatytiems reikalavimams vertinimo trukmę bei tvarką;

31.7. Minimalų ir (ar) maksimalų Prašyme nurodomą Terminalo pajėgumų užsakymo dydį (jei nustatoma);

31.8. Minimalų ir (ar) maksimalų Pareiškėjui ir (ar) Terminalo naudotojui paskirstomų pajėgumų dydį ir periodą;

31.9. Terminą Prašymams pateikti, kuris negali būti trumpesnis nei 10 (dešimt) kalendorinių dienų;

31.10. Gautų Prašymų suteikti Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus nagrinėjimo tvarką, prioritetų eilę ir pajėgumų paskirstymo principus;

31.11. Šios procedūros metu paskirstytų pajėgumų atžvilgiu taikomas papildomas Terminalo Paslaugų planavimo ir Atvykimo laikotarpių nustatymo priemonės ir (ar) sąlygas;

31.12. Prašymų suteikti Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus ir prievolių Operatoriui įvykdymo užtikrinimo priemonės, atsiskaitymo už suteiktus pajėgumus terminus ir tvarką.

32. Operatorius nėra ribojamas Taisyklių 31 punkto nuostatomis ir turi teisę Kvietime pateikti papildomą informaciją ar numatyti papildomas sąlygas, kurios Operatoriaus sprendimu yra laikomos reikšmingomis ir būtinomis, siekiant užtikrinti tinkamą Ilgalaikės SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo procedūros vykdymą ar efektyvų ir saugų Terminalo pajėgumų panaudojimą. Operatoriaus sprendimu nustatytos papildomos sąlygos privalo atitikti bendruosius Taisyklių rengimo ir Terminalo veiklos principus. Operatorius apie numatomas nustatyti ar nustatytas papildomas sąlygas informuoja Tarybą.

33. Operatorius, priėmęs sprendimą organizuoti Ilgalaikių Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą, Taisyklių 31 ir 32 punktuose numatytą informaciją pateikia Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu specialiosiose sąlygose, kurios pateikiamos Taisyklių prieduose ir yra laikomos neatskiriama Taisyklių dalimi. Kiekvienai Ilgalaikių Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai gali būti rengiamos atskiros specialiosios sąlygos, kurios teikiamos derinti Tarybai.

34. Neįvykus Ilgalaikėi Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai kaip numatyta Taisyklių 30 – 32 punktuose, t. y. jei nėra gautas nei vienas Prašymas arba pagal gautus Prašymus nėra paskirti Terminalo pajėgumai, Operatoriaus sprendimu Ilgalaikė Terminalo

pajėgumų paskirstymo procedūra gali būti skelbiama pakartotinai, tačiau ne anksčiau nei praėjus 1 (vieneriems) kalendoriniams metams nuo Operatoriaus paskelbtos Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros pradžios. Pakartotinai skelbiamai Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai taikomi tapatūs Taisyklėse numatyti reikalavimai.

35. Taisyklėse numatyta tvarka įvykus Ilgalaikiai Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai ir Terminalo pajėgumų pasiūlai viršijus išreikštą Terminalo pajėgumų paklausą (bendrą Prašymuose pateiktą pajėgumų dydį), likęs Ilgalaikėje pajėgumų paskirstymo procedūroje nepaskirstytas Terminalo pajėgumų dydis konkrečiais Terminalo dujų metais yra paskirstomas Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu ir įtraukiamas į paskirstytiną Terminalo pajėgumų dydį, kurį Operatorius skelbia Metinės pajėgumų paskirstymo procedūros Kvietime vadovaujantis Taisyklių 39.2 papunkčiu.

36. Taisyklėse numatyta tvarka įvykus Ilgalaikiai Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai ir esant daliai nepaskirstytų pajėgumų, atsižvelgiant į Taisyklių 35 punkto nuostatas, Operatorius turi teisę paskelbti konkrečios Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros pakartotinį pajėgumų paskirstymą, siekiant paskirstyti visą Taisyklių 31 punkto pagrindu Operatoriaus paskelbtame Kvietime numatytą pajėgumų dydį (Taisyklių 31.1 papunktis) ir visam numatytam paskirstymo terminui (Taisyklių 31.3 papunktis).

37. Bendras Terminalo pajėgumų dydis galimas paskirstyti Taisyklėse numatyta tvarka organizuojant Ilgalaikes Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūras yra ribojamas Terminalo Nominaliu pajėgumų dydžiu. Konkretus Terminalo pajėgumų dydis paskirstomas atitinkamos Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu yra nustatomas Operatoriaus ir nurodomas Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros Kvietime Taisyklių 30 – 32 punktuose numatyta tvarka ir terminais.

38. Ilgalaikių Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų skaičius nėra ribojamas. Taisyklės nenumato konkrečių pareigų Operatoriui dėl Ilgalaikių Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų vykdymo periodiškumo. Operatorius turi teisę ir priima sprendimą dėl Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros organizavimo laiko bei Taisyklių 31 punkte numatytų šios procedūros sąlygų. Šis Taisyklių punktas netaikomas, esant aplinkybėms, numatytoms Taisyklių 34 punkte.

PENKTASIS SKIRSNIS METINĖS TERMINALO PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PROCEDŪROS VYKDYMO TVARKA IR SĄLYGOS

39. Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu paskirstomi esami Laisvi pajėgumai Pareiškėjų pageidaujama laikotarpiui ir išdujinamam kiekiui. Vykdydamas metinę Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą Operatorius ne vėliau kaip iki kiekvienų metų rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai Operatorius priima sprendimą nukelti Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros pradžią ir apie tai atskiru pranešimu informuoja rinkos dalyvius, savo interneto svetainėje viešai skelbia Kvietimą, kuriame privalomai nurodo šią esminę pajėgumų paskirstymo procedūros informaciją:

- 39.1. paskirstomus Terminalo pajėgumus pagal Taisyklių 20 punkte nurodytas rūšis;
- 39.2. bendrą paskirstomų Terminalo pajėgumų dydį;
- 39.3. paskirstomų Terminalo pajėgumų suteikimo pradžios ir pabaigos datas, jeigu jos nustatomos;
- 39.4. privalomą Prašymų turinį, pateikimo formą, būdus ir tinkamumo vertinimą;
- 39.5. terminą Prašymams pateikti, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 (dešimt) kalendorinių dienų;

39.6. specialius Prašymų nagrinėjimo tvarkos, prioritetų eilės ar pajėgumų paskirstymo principus, kurie atitinka pagrindinius Terminalo veiklos principus, tačiau nėra numatyti Taisyklėse ir jų taikymo pagrindus (jei nustatoma);

40. Operatorius siekdamas efektyviausio Terminalo pajėgumų panaudojimo, gali nustatyti ir Taisyklių 39 punkte numatyta Kvietime nurodyti specialius reikalavimus taikomus krovinių kiekiams per atitinkamą laikotarpį, Terminale priimamų Dujovežių dydžiams ar Kvietime nurodytų Dujovežių techniniams parametrams, kurie atitinka pagrindinius Terminalo valdymo ir Terminalo pajėgumų paskirstymo principus.

41. Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu Terminalo pajėgumai paskirstomi vienerių ateinančių Terminalo dujų metų laikotarpiui. Operatoriaus sprendimu pajėgumų paskirstymo terminas gali būti pratęsiamas, t. y. procedūros metu suteikiant galimybę pajėgumus užsakyti ilgesniam nei vienerių Terminalo dujų metų laikotarpiui. Apie sprendimą Operatorius informuoja prieš konkrečios Metinės pajėgumų paskirstymo procedūros pradžią.

42. Įvykus Metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai ir esant Laisvų pajėgumų, Operatorius juos paskirsto Taisyklių IV skyriaus septintajame skirsnyje („Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo tvarka“) numatyta tvarka ir terminais. Laisvi pajėgumai paskirstomi tik Operatoriui Taisyklėse numatyta tvarka patvirtinus Bendrą Metinį Terminalo grafiką ir identifikavus konkrečius Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų dydžius ir tokių pajėgumų panaudojimo terminus. Operatorius savo interneto svetainėje nuolat skelbia ir atnaujina informaciją apie siūlomus įsigyti Laisvus pajėgumus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI TERMINALO NAUDOTOJAMS

43. Pareiškėjai, pageidaujantys įsigyti Terminalo pajėgumus, privalo atitikti toliau nurodytus reikalavimus:

43.1. Turėti gamtinių dujų tiekimo licenciją arba leidimą, jeigu jie yra privalomi veiklai, kuriai vykdyti Pareiškėjas pageidauja įsigyti Terminalo pajėgumus;

43.2. Turėti SGD tiekimo šaltinį, pagrįstą ketinimų protokolais, kontrahentų rašytiniais patvirtinimais ir (ar) lygiaverčiais įrodymais dėl SGD pardavimo Pareiškėjui, kurių bendras kiekis yra ne mažesnis kaip prašomų Terminalo pajėgumų kiekis; šis reikalavimas netaikomas siekiant įsigyti Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus;

43.3. Turėti pakankamas finansines galimybes ir (arba) numatytus finansavimo šaltinius SGD ir (ar) gamtinių dujų tiekimo grandinei, įskaitant naudojamąsi Terminalo pajėgumais, finansuoti;

43.4. Iki Prašymo suteikti SGD terminalo pajėgumus turi būti sėkmingai atlikę Operatoriaus taikomą Suinteresuotųjų šalių patikrinimo procedūrą (angl. *Interested Party due diligence*), kurios pavyzdinis klausimynas skelbiamas Operatoriaus interneto svetainėje; nepriklausomai nuo santykių tęstinumo, šiame papunktyje numatyta procedūra gali būti pakartotinai atliekama Operatoriaus motyvuotu sprendimu, tačiau ne rečiau nei kas 2 metus arba esant esminių pasikeitimų Pareiškėjo veikloje ir (ar) akcininkų struktūroje, apie kuriuos Pareiškėjas įsipareigoja informuoti Operatorių nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 5 (penkis) darbo dienas nuo esminių pasikeitimų paaiškėjimo dienos.

43.5. Atitikti kitus teisės aktuose nustatytus reikalavimus Terminalo naudotojui, jeigu tokie yra nustatyti, bei laikytis pripažintų verslo etikos standartų.

44. Terminalo naudotojai turi teisę pranešti Operatoriui apie galimą Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo neatitikimą Taisyklėse nustatytiems reikalavimams. Šiuo atveju Terminalo naudotojas kartu su pranešimu turi pateikti išsamią argumentaciją ir ją pagrindžiančius įrodymus dėl kito Terminalo naudotojo neatitikimo Taisyklėse nustatytiems reikalavimams. Operatorius, išnagrinėjęs pateiktą informaciją ir nustatęs Pareiškėjo ar

Terminalo naudotojo neatitikimą Taisyklėse nustatytiems reikalavimams, turi teisę atmesti Prašymą arba vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį šioje sutartyje nustatyta tvarka.

45. Operatorius turi teisę Kvietime nurodyti, kad tam tikri reikalavimai ir (ar) sąlygos Terminalo naudotojams netaikomos arba taikomos papildomai, priklausomai nuo paskirstomų Terminalo pajėgumų rūšies, trukmės ir (ar) dydžio.

SEPTINTASIS SKIRSNIS PRAŠYMŲ SUTEIKTI TERMINALO PAJĖGUMUS PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

46. Pareiškėjas kartu su Prašymu Operatoriui pateikia šiuos dokumentus:

46.1. Juridinio asmens registravimo pažymėjimo (kai išduodama pagal juridinio asmens įsisteigimo valstybės teisę) ir įstatų (ar kitų steigimo dokumentų) kopijas;

46.2. Gamtinių dujų tiekimo licencijos arba leidimo kopiją, jeigu jie privalomi veiklos vykdymui, kuriai yra įsigijami atitinkami Terminalo pajėgumai;

46.3. Pareiškėjo ir jo pasirinktų SGD pardavėjų pasirašytų ketinimų protokolų, kontrahentų rašytinių patvirtinimų ir (ar) lygiaverčių įrodymų dėl SGD pristatymo į Terminalą Pareiškėjo patvirtintas kopijas;

46.4. Rašytinį patvirtinimą, pasirašytą Pareiškėjo įgalioto asmens, apie planuojamų pristatyti SGD krovinių kilmės atitiktį teisės aktų reikalavimams, įskaitant reikalavimą tiekti SGD tik iš valstybių, kurios nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui;

46.5. Operatoriaus Taisyklių 8 priede „Banko garantijos forma, skirta pasiūlymo galiojimo užtikrinimui“ nustatytos formos pasiūlymo galiojimo užtikrinimą patvirtinantį dokumentą, išduotą ne mažesnei sumai nei apskaičiuota pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą konkrečią Terminalo pajėgumų paskirstymą procedūrą atitinkančią formulę. Pasiūlymo galiojimo užtikrinimo dokumento galiojimo pradžia privalo prasidėti Prašymo pateikimo dieną ir pasibaigti ne anksčiau nei Taisyklių VII skyriaus devintajame skirsnyje numatyta tvarka Operatoriui yra pateikiami atitikimą Kreditingumo reikalavimams patvirtinantys dokumentai. Šis reikalavimas netaikomas Metinės ir Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo procedūrų metu:

46.5.1. Paskirtajam tiekėjui Terminalo pajėgumų, kurie yra paskirti Terminalo būtinąjo kiekio tiekimui apimtimi vykdant LR Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme nustatytą įpareigojimą [galioja iki būtinąjo kiekio tiekimo laikotarpio pabaigos];

46.5.2. Terminalo naudotojui, kuriam jau yra suteikti Terminalo pajėgumai ir kuris siekia įsigyti papildomus Terminalo pajėgumus, kai dalis iš anksčiau suteiktų Terminalo pajėgumų yra panaudoti ir ta apimtimi atlaisvinta garantijos suma, įvertinus pajėgumų užsakymui reikiamą pasiūlymo galiojimo užtikrinimo banko garantijos dydį, pakankama naujiems pajėgumams užsakyti;

46.5.3. Jei Pareiškėjas kartu su Prašymu pateikia duomenis apie atitikimą VII skyriaus devintajame skirsnyje numatytiems Kreditingumo reikalavimams arba pateikia Taisyklių reikalavimus atitinkančią prievolių įvykdymo užtikrinimo banko garantiją;

46.6. Pageidaujamą preliminarų Paslaugų teikimo grafiką (teikiamą vykdant Metinę Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą), nurodant pageidaujamus preliminarus išdujinti SGD kiekius ir pageidaujamą Krovinių pristatymo mėnesį. Galutinis Paslaugų grafikas sudaromas pagal Taisyklių VI skyriaus I ir III skirsnio nuostatas. Neatidėliotinos rinkos krovinių pristatymo atveju, atsižvelgiant į Taisyklių IV skyriaus septintojo skirsnio nuostatas, Operatoriui pateikiama užpildyta Mėnesio grafiko paraiška (Taisyklių 11 priedas); netaikoma teikiant Prašymus Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu;

46.7. Pareiškėjo ir jo patronuojančios bendrovės (jei tokia yra) praėjusių 3 (trijų) metų arba laikotarpio nuo Pareiškėjo ar jo patronuojančios bendrovės įregistravimo (jeigu įmonė ar

jos patronuojanti bendrovė vykdė veiklą mažiau nei 3 (trejus) finansinius metus) konsoliduotos finansinės atskaitomybės kopiją

46.8. Kitus Kvietime nurodytus ar Operatoriaus pagrįstai prašomus pateikti dokumentus

47. Pareiškėjai ir (ar) Terminalo naudotojai, išskyrus atvejus, kai Pareiškėjas ir (ar) Terminalo naudotojas patenka į teisės aktuose numatytų subjektų, kurių aprūpinimą gamtinėmis dujomis, paskirstydamas pajėgumus, užtikrina Operatorius, sąrašą arba tiekia gamtines dujas šių vartotojų grupių poreikiams tenkinti, ketinantys dalyvauti Ilgalaikėje Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūroje, kartu su Prašymu ir Taisyklių 46 punkte nurodytais dokumentais taip pat Operatoriui pateikia šiuos papildomus privalomus dokumentus:

47.1. Mažiausiai dvi bendrųjų sąlygų SGD pirkimo–pardavimo sutartis (angl. *Master Sale-Purchase Agreement, MSPA*) su Pareiškėjo pasirinktais SGD pardavėjais ar šių sutarčių išrašai, kurių turinys pakankamas sutarties sudarymo faktui nustatyti, bei ne anksčiau nei prieš 6 mėnesius išduotą šių SGD pardavėjų patvirtinimą apie Pareiškėjui suteiktą teisę įsigyti SGD krovinius, t. y. patvirtinimą, kad Pareiškėjas atitinka visus SGD pardavėjo keliamus reikalavimus, arba dokumentai, patvirtinantys SGD krovinio įsigijimo faktą iš šių SGD pardavėjų per pastarųjų 6 mėnesių laikotarpį (jei Pareiškėjas ir SGD pardavėjas yra vienas ūkio subjektas, Pareiškėjo vienašalis pareiškimas raštu apie galimybę pristatyti SGD krovinius yra laikomas bendrųjų sąlygų SGD pirkimo–pardavimo sutartį atitinkančiu dokumentu);

47.2. Dokumentus ar jų išrašus, patvirtinančius ne mažesnę nei 3 (trejų) metų veiklos SGD rinkoje patirtį. Tinkamą patirtį patvirtinančiais dokumentais alternatyviai laikoma:

47.2.1. Bet kurio SGD terminalo SGD išdujinimo pajėgumų turėjimas ir naudojimas bent 3 metus;

47.2.2. Bent 3 Konvencinio dydžio SGD krovinių įsigijimo sutartys per pastaruosius 3 (trejus) Pareiškėjo veiklos metus;

47.2.3. kiti dokumentai objektyviai pagrindžiantys Pareiškėjo patirtį didelės apimties (angl. *large scale*) SGD rinkos veikloje; didelės apimties veikla laikoma SGD krovinių, atitinkančių Taisyklių 12 punkte numatytus Terminale priimamų dujovežių dydžius, įsigijimo, pardavimo ar kita susijusi veikla;

47.3. Jei pajėgumus siekia įgyti Pareiškėjas ir (ar) Terminalo naudotojas patenkantis į Taisyklių 26 punkte ir teisės aktuose nurodytų subjektų, kurių gamtinių dujų vartojimo poreikius paskirstydamas pajėgumus užtikrina Operatorius, sąrašą arba užtikrina sąrašė numatytų subjektų aprūpinimą dujomis, dokumentus pagrindžiančius atitikimą sąrašė numatytų subjektų sąrašui ir tikslų kiekį, tačiau ne mažiau kaip 1 Konvencinio dydžio SGD krovinio gamtinių dujų tiekimą šiems subjektams.

48. Prašymas kartu su Taisyklių 46–47 punktuose nurodytais dokumentais, turi būti pateiktas Operatoriui raštu (registruotu laišku, per kurjerį ar elektroniniu paštu). Visais atvejais Pareiškėjas privalo pateikti Operatoriui Taisyklių 46.5 papunktyje nurodyto dokumento originalą. Pareiškėjas, teikdamas Prašymus pakartotinai kitose Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrose gali nebeteikti Taisyklių 46 punkte nurodytų dokumentų, kurie jau buvo pateikti anksčiau vykdytoje Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūroje, jeigu tokių pateiktų dokumentų galiojimo terminas nėra pasibaigęs, jeigu jie turi galiojimo terminą, ir atitinkamuose dokumentuose nurodytos aplinkybės nėra pasikeitusios.

49. Terminalo naudotojų konkrečios Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu teikiami Prašymai privalo atitikti Prašymo turinį ir formą, kuri pateikiama Taisyklių prieduose (Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros atveju – Taisyklių 4 priedas; Metinės pajėgumų paskirstymo procedūros bei Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo atvejais – Taisyklių 5 priedas). Be bendrų Prašymų reikalavimų, Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros atveju, Terminalo naudotojai Prašyme (Taisyklių 4 priede) pateikia:

49.1. Minimalų prašymą kaip numatyta Taisyklių 6.33 papunktyje;

49.2. Maksimalų prašymą kaip numatyta Taisyklių 6.28 papunktyje;

50. Nepriklausomai nuo konkrečios Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros, vienas Pareiškėjas kartu su juo Susijusiais asmenimis gali pateikti tik vieną Prašymą. Pateikus daugiau nei vieną Taisyklių reikalavimus atitinkantį Prašymą, Pareiškėjas ir (ar) su juo Susiję asmenys informuojami apie Prašymui nustatytus trūkumus, t. y. negalėjimą nustatyti Pareiškėjo kartu su Susijusiais asmenimis tikrosios valios išreikštos pateiktais Prašymais pajėgumams. Trūkumų šalinimo laikotarpis nustatomas vadovaujantis Taisyklių 51 punkto nuostatomis. Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas gali tikslinti pateiktą Prašymą tik vieną kartą per visą konkrečių Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros laikotarpį. Paskutinis pateiktas Prašymas laikomas galutiniu.

51. Prašymai suteikti Terminalo pajėgumus išnagrinėjami ir sprendimai dėl jų skyrimo priimami ne vėliau, nei per 5 (penkias) kalendorines dienas (arba kitą po jų einančią darbo dieną) nuo Kvietime nurodyto termino Prašymams pateikti pabaigos. Nustačius neatitikimus Prašymų pateikimo reikalavimams, Operatorius nustato protingą, bet ne trumpesnę kaip 3 (trijų) kalendorinių dienų terminą, per kurį Pareiškėjas turi ištaisyti nurodytus trūkumus. Tokiu atveju, jei Operatorius nustato terminą ištaisyti trūkumus, šiame punkte nurodyti Prašymo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo termino skirto trūkumams šalinti pabaigos. Prašymų suteikti Terminalo pajėgumus einamaisiais Terminalo dujų metais atveju, Prašymų išnagrinėjimo, sprendimo priėmimo ir trūkumų šalinimo terminus nustato Taisyklių IV skyriaus septintojo skyriaus nuostatos. Pasibaigus Prašymų pateikimo laikotarpiui ir Operatoriui nustačius trūkumų šalinimo laikotarpį, Terminalo naudotojas gali koreguoti Prašymą tik trūkumų šalinimo apimtyje, t. y. Terminalo naudotojui nėra leidžiama koreguoti kitų pateikto Prašymo duomenų.

52. Prašymuose nurodomos Terminalo naudotojo pageidaujamas įsigyti Terminalo pajėgumų dydis, išreikštas konkrečiu kiekiu Konvencinių SGD krovinių skaičiumi ir (ar) konkrečiu pajėgumų kiekiu, išreikštu energijos vienetais, ir atitinkančiu konkrečios pajėgumų paskirstymo procedūros sąlygas ir tvarką, negali viršyti konkrečioje Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūroje numatytų paskirstyti Terminalo pajėgumų dydžio ir negali būti mažesnis nei 1 (vienas) Konvencinis SGD kroviny (išskyrus Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymą). Terminalo naudotojui Prašyme nurodžius pageidaujamą įsigyti pajėgumų dydį, viršijantį Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūroje numatytą paskirstyti Terminalo pajėgumų dydį, Operatorius jį vienašališkai sumažina iki numatyto paskirstyti Terminalo pajėgumų dydžio ir sumažintas dydis yra laikomas Pareiškėjo prašomu Ilgalaikių pajėgumų dydžiu. Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros atveju, Prašyme nurodomas pageidaujamas įsigyti Terminalo pajėgumų dydis per vienerius Terminalo dujų metus ir šis nurodytas kiekis yra laikomas vienodu per visą Terminalo naudotojo nurodytą pageidaujamą Terminalo pajėgumų panaudojimo laikotarpį (Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymas nėra diferencijuojamas pagal konkrečius Terminalo dujų metus). Įvertinus šio punkto nuostatas, Ilgalaikių pajėgumų paskirstytas dydis konkrečiam Pareiškėjui yra lygus kiekvienais Pareiškėjo prašomais Terminalo dujų metais.

53. Terminalo pajėgumų paskirstymo laikotarpis atitinka konkrečios Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu Operatoriaus nustatytą paskirstytinų Terminalo pajėgumų panaudojimo laikotarpį, kuris:

53.1. Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros atveju yra ne trumpesnis nei 5 (penki) iš eilės einantys Terminalo dujų metai;

53.2. Metinės pajėgumų paskirstymo procedūros atveju 1 (vienas) ar keletas Terminalo dujų metų;

53.3. Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo atveju – konkretus Terminalo pajėgumų paskirstymo laikotarpis dienomis.

54. Prašymuose nurodomas laikotarpis, kuriam Terminalo naudotojas pageidauja įsigyti paskirstomus Terminalo pajėgumus. Terminalo naudotojo Prašyme pateikiamas

pageidaujamas Terminalo pajėgumų laikotarpis privalo atitikti Operatoriaus nustatytą paskirstomų Terminalo pajėgumų laikotarpį. Terminalo naudotojui pateikus laikotarpį, kuris neatitinka Operatoriaus nustatyto Terminalo pajėgumų paskirstymo laikotarpio, t. y. nurodžius ilgesnį, trumpesnį ar kitų nustatytų reikalavimų neatitinkantį Terminalo pajėgumų panaudojimo laikotarpį, Operatorius vadovaudamasis Taisyklių 51 punkto nuostatomis nustato Prašymo trūkumus ir laikotarpį jų pašalinimui. Pašalinus nurodytą trūkumą, Prašymas laikomas tinkamai pateiktu trūkumo pašalinimo dieną.

55. Prašymas ar jo dalis suteikti Terminalo pajėgumus atmetamas šiais atvejais:

55.1. Pageidaujamas preliminarus Paslaugų teikimo grafikas arba Mėnesio grafikai neatitinka Paslaugų teikimo sąlygų, nurodytų Taisyklių 14 ir 15 punktuose ir Pareiškėjas neištaisė Operatoriaus nurodytų trūkumų pagal Taisyklių 51 punktą;

55.2. Pareiškėjas neatitinka Taisyklių 43.1 ir 43.4 papunkčiuose nurodytų reikalavimų;

55.3. Kilus pagrįstoms abejonėms dėl atitikties Taisyklių 43.2 – 43.3 papunkčiuose nurodytų reikalavimų tenkinimui, taip pat kitais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių, kad Pareiškėjo veikla gali būti nesuderinama su nepertraukiama, tinkama ir saugia Terminalo veikla arba Pareiškėjo galimybių ir (ar) ketinimų vykdyti Terminalo naudotojo pareigas ir Pareiškėjas nepaneigė Operatoriaus abejonių ir (ar) įtarimų pagal Taisyklių 51 punktą;

55.4. Kai nepateiktas arba netinkamai pateiktas Prašymas ir (ar) bent vienas iš Taisyklių 46 punkte reikalaujamų dokumentų ir Pareiškėjas neištaisė Operatoriaus nurodytų trūkumų pagal Taisyklių 50 punktą;

55.5. Kai Prašymo suteikti Terminalo pajėgumus patenkinimas lemtų Taisyklių 24 punkte numatyto ribojimo pažeidimą;

55.6. Kai Prašymo suteikti Terminalo pajėgumus patenkinimas neužtikrintų Taisyklių 26 punkte numatytų principų tinkamo įgyvendinimo arba neatitiktų Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytų reikalavimų.

56. Prašymas suteikti Terminalo pajėgumus laikomas nepateiktu, kai netinkamai ar neteisingai, nesilaikant Taisyklių ir (ar) Kvietime numatytų reikalavimų, nurodomi Prašyme numatyti duomenys ir Pareiškėjas neištaisė Operatoriaus nurodytų trūkumų pagal Taisyklių 51 punkto reikalavimus.

57. Operatorius kiekvienu atveju ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo atmesti Prašymą suteikti Terminalo pajėgumus, apie priimtą sprendimą ir jo priėmimo motyvus informuoja Pareiškėją ir Tarybą.

58. Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų metu Pareiškėjų Prašymai nagrinėjami ir Terminalo pajėgumai suteikiami tik SGD išdujinimo pajėgumams. Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo metu nagrinėjami ir pajėgumai suteikiami pagal Pareiškėjų pateiktus Prašymus SGD išdujinimo ir (ar) SGD perkrovos pajėgumams.

59. Jeigu visų Pareiškėjų, kurių Prašymai buvo neatmesti, pageidaujama įsigyti atitinkamų Terminalo pajėgumų suma neviršija atitinkamoje procedūroje paskirstomų Terminalo pajėgumų, t. y. nesant Terminalo pajėgumų perkrovos, Operatorius, Pareiškėjų ir (ar) Terminalo naudotojų Taisyklėse numatyta tvarka Prašymuose nurodytus papildomus mokėtinus priedus (nurodytus Taisyklių 61 punkte) prie reguliuojamos SGD išdujinimo paslaugos kainos prilygina 0 (nuliui) Eur/MWh ir pasiūlo visiems Pareiškėjams įsigyti prašomus Terminalo pajėgumus, sudarant Terminalo naudotojo sutartis ir (ar) Specialiąsias sąlygas.

60. Terminalo pajėgumų suteikimas gali reikšti Terminalo pajėgumų suteikimą Bendro Terminalo naudojimo sąlygomis, nurodytomis Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje.

61. Jeigu Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros metu Pareiškėjai, kurių Prašymai nebuvo atmesti ar laikomi nepateiktais, pageidauja įsigyti didesnius Terminalo pajėgumus, negu numatyta paskirstyti Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros metu, Operatorius, įvertindamas Taisyklių 24 punkte numatytus ribojimus bei vadovaudamasis

Taisyklių 26 punkte ir teisės aktuose numatytais reikalavimais pajėgumų paskirstymui, pasiūlo Pareiškėjams Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus, vadovaudamasis šia prioritetų eile:

61.1. Pirmiausia, paskirstytinų pajėgumų prioritetų eilė nustatoma vadovaujantis didžiausiomis tinkamai pateiktuose Prašymuose nurodytomis konkrečių, minimalią Operatoriaus pajėgumų paskirstymo ribą atitinkančių, Pajėgumų paketų vertėmis, kurios apskaičiuojamos remiantis šia formule:

$$V_{Pak} = Q \times D_m \times (P_{Reg} + P), \text{ Eur};$$

čia:

V_{Pak} – Prašyme nurodyto, minimalią Operatoriaus pajėgumų paskirstymo ribą atitinkančio Pajėgumų paketo vertė, Eur;

Q – konkretus prašomas, minimalią Operatoriaus pajėgumų paskirstymo ribą atitinkantis pajėgumų paketas (energijos vienetais, MWh);

D_m – Prašyme nurodytas prašomų suteikti pajėgumų laikotarpis Terminalo dujų metais;

P_{Reg} – pajėgumų paskirstymo procedūros organizavimo metu nustatyta vėliausia reguliuojama SGD išdujinimo paslaugos kaina, Eur/MWh;

P – Prašyme nurodytas papildomas mokėtinas kainos priedas prie reguliuojamos SGD išdujinimo paslaugos kainos, taikomas konkrečiam Pareiškėjo siekiamam įsigyti minimalią Operatoriaus paskirstytiną pajėgumų ribą atitinkančiam Pajėgumų paketui (euro centų tikslumu), Eur/MWh.

61.1.1. Prašymuose pateikti Pajėgumų paketai yra pateikiami eiliškumo tvarka pagal nustatytą maksimalią vertę (V_{Pak}) ir atitinkamai paskirstomi iki Ilgalaikėje pajėgumų paskirstymo procedūroje numatytos pajėgumų paskirstymo ribos (Pajėgumų paketų skaičiaus). Įvertinus paskirstytinų pajėgumų eilę, pajėgumų paskirstymo etapai tęsiami Taisyklių 61.5 papunktyje numatyta tvarka bei, esant poreikiui pajėgumų paskirstymas kartojamas, įvertinus Taisyklių 61.5 papunktyje numatytos pajėgumų paskirstymo tvarkos rezultatus ir nustačius paskirstytinų pajėgumų likutį bei sumažinus Pareiškėjų pateiktus Prašymus Taisyklių 61.5 papunkčio pagrindu paskirtų pajėgumų apimtimi;

61.1.2. Jei pajėgumų ar Pajėgumų paketų paskirstyti remiantis Prašymuose pateiktų Pajėgumų paketų didžiausiomis vertėmis nėra galimybės arba paskirstoma tik dalis numatytų paskirstyti pajėgumų ar Pajėgumų paketų, nes nėra gauta arba gauta nepakankamai Prašymų, indikuojančių papildomą kainos priedą (P) prie reguliuojamos SGD išdujinimo paslaugos kainos, Prašymų nagrinėjimas ir pajėgumų paskirstymas vertės nustatymo būdu yra vykdomas tik ta apimtimi, kiek gauta Pajėgumų paketų indikuojančių papildomą kainos priedą (P), o likusių Pajėgumų paketų paskirstymas tęsiamas Taisyklių 61.2 papunktyje numatyta tvarka;

61.1.3. Jei pajėgumų paskirstyti remiantis Prašymuose nurodytų Pajėgumų paketų didžiausiomis vertėmis nėra galimybės, nes visuose ar keliuose tinkamai pateiktuose Prašymuose nurodytos Pajėgumų paketų vertės yra lygios, prioritetų eilė tarp šių vienodas vertes turinčių Pajėgumų paketų, nustatoma vadovaujantis šiais eilės tvarka taikomais principais:

61.1.3.1. Pirmiausia, prioritetų eilė tarp Pareiškėjų pateiktų Pajėgumų paketų sprendžiama vertinant bendras Pareiškėjų pateiktų Prašymų vertes, t. y. bendrą visų Prašyme nurodytų Pajėgumų paketų vertės sumą per Pareiškėjo nurodytą pajėgumų užsakymo laikotarpį (didesnės bendros vertės Prašymui teikiamas prioritetas);

61.1.3.2. Antra, prioritetas skiriamas Pareiškėjui, kurio konkretus Prašyme nurodytas pajėgumų paketas indikuoja ilgiausią pajėgumų užsakymo periodą;

61.1.3.3. Jei Taisyklių 61.1.3.2 papunktyje numatyta tvarka nėra galimybės nustatyti prioritetų eilės, pajėgumai ar Pajėgumų paketai tarp šių Pareiškėjų paskirstomi vadovaujantis proporcingumo principu bei taikant aritmetinį apvalinimą iki minimalios Operatoriaus nustatytos pajėgumų paskirstymo ribos arba iki Pajėgumų paketo;

61.1.3.4. Jei Taisyklių 61.1.3.3 papunktyje numatyta tvarka prioritetų eilės nustatyti nėra galimybės, pateiktų Prašymų prioritetų eilė sprendžiama Pirmas atėjai, pirmas gavai (angl. *First come, first served*) principu, įvertinus tikslų Prašymo pateikimo laiką (dienos ir laiko tikslumu);

61.2. Jei pajėgumų paskirstymas nėra vykdomas Taisyklių 61.1 papunktyje numatytu būdu arba pritaikius Taisyklių 61.1 papunktyje numatytus principus lieka nepaskirstytų Operatoriaus Ilgalaikių pajėgumų paskirstymo procedūroje numatytų paskirstyti pajėgumų ir (ar) Pajėgumų paketų, pajėgumai, pirmiausia, vadovaujantis proporcingumo principu bei taikant aritmetinį apvalinimą iki Operatoriaus Taisyklių 31.8 ir 31.10 papunkčių pagrindu nustatytos minimalios pajėgumų paskirstymo ribos, išreikštos lygiu skaičiumi Konvencinių SGD krovinių ar Pajėgumų paketo, paskirstomi Pareiškėjams, pateikusiems paraiškas maksimaliam Operatoriaus Taisyklių 31.3 papunkčio pagrindu nustatytam Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo laikotarpiui, t. y. ilgesnio laikotarpio Pareiškėjų Prašymai ir (ar) Pajėgumų paketai turi prioritetą pajėgumų paskirstymui prieš trumpesnio laikotarpio Pareiškėjų Prašymus ir (ar) Pajėgumų paketus;

61.3. Jei paskirsčius Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus Taisyklių 61.2 papunkčio pagrindu lieka nepaskirstytų Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų, nepaskirstyti pajėgumai paskirstomi, vadovaujantis proporcingumo principu bei taikant aritmetinį apvalinimą iki Operatoriaus Taisyklių 31.8 ir 31.10 papunkčių pagrindu nustatytos minimalios pajėgumų paskirstymo ribos, išreikštos lygiu skaičiumi Konvencinių SGD krovinių, ir (ar) Pajėgumų paketo, Pareiškėjams, pateikusiems paraiškas trumpesniai nei Operatoriaus Taisyklių 31.3 pagrindu nustatytam Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo laikotarpiui;

61.4. Jei Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymas tiek pagal Taisyklių 61.2, tiek pagal 61.3 papunkčius dėl taikomo aritmetinio apvalinimo iki Operatoriaus nustatytos minimalios pajėgumų paskirstymo ribos, išreikštos lygiu skaičiumi Konvencinių SGD krovinių, ir (ar) Pajėgumų paketo, lemia, kad paskirstytas pajėgumų dydis yra mažesnis arba didesnis už numatytą paskirstyti pajėgumų dydį, nepaskirstytas pajėgumų dydis arba paskirstytinus pajėgumus viršijanti dalis paskirstoma Pareiškėjams, kuriems Taisyklių 61.2 ir 61.3 papunkčių pagrindu nėra paskirtas Operatoriaus nustatytą minimalią pajėgumų paskirstymo ribą atitinkantis pajėgumų dydis, remiantis šia prioritetų eile:

61.4.1. Pirmiausia prioritetų eilė nustatoma pagal Pareiškėjų pateiktų Prašymų dydžius, pirmumą teikiant ilgesnio laikotarpio Pareiškėjų pateiktiems Prašymams ir (ar) pajėgumų paketams, t. y. prioritetą įgyti nepaskirstytus pajėgumus teikiamas didžiausiam ir kuriuo prašoma suteikti pajėgumus ilgesniai laikotarpiui Prašymui iš pateiktų Prašymų, kuriam nėra paskirstyti pajėgumai, arba esant paskirstytinų pajėgumų viršijimui, prioritetą įgyti pajėgumus teikiamas didžiausiems ir kuriais prašoma suteikti pajėgumus ilgesniai laikotarpiui Prašymams.

61.4.2. Jei nepaskirstytų pajėgumų ar paskirstytinų pajėgumų viršijimo atveju nėra galimybės nustatyti prioritetų eilės ir paskirstyti pajėgumų Taisyklių 61.4.1 papunkčio pagrindu, prioritetų eilė nustatoma remiantis „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principu pagal Pareiškėjų tinkamai pateiktų Prašymų laiką kartu su Pareiškėjų Prašymų dydžio ir prašomų suteikti pajėgumų laikotarpio vertinimu, t. y. prioritetų eilė įgyti nepaskirstytus pajėgumus sudaroma remiantis Prašymų pateikimo laiku, dydžiu ir Prašomų suteikti pajėgumų laikotarpio trukme iš pateiktų Prašymų, kuriems nėra paskirstyti pajėgumai, arba esant paskirstytinų pajėgumų viršijimui, prioritetų eilė sudaroma pradedant anksčiausiai pateiktu, didžiausiu ir kuriuo prašoma suteikti pajėgumus ilgiausiam laikotarpiui Prašymu;

61.5. Paskutiniuoju Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo etapu Pareiškėjų Prašymai ir galimas pajėgumų paskirstymas Taisyklių 61.1–61.4 papunkčių pagrindu vertinamas remiantis Taisyklių 26 punkte bei tiesiogiai teisės aktuose numatytomis pareigomis

Operatoriui paskirstant SGD išdujinimo pajėgumus. Šiame papunktyje numatytas pajėgumų paskirstymo vertinimas atliekamas šia tvarka:

61.5.1. Pirmiausia nustatoma, ar Taisyklių 61.1–61.4 papunkčių pagrindu atliktas Ilgalaikių pajėgumų paskirstymas ir galimi rezultatai užtikrina Taisyklių 26 punkte ir teisės aktuose įtvirtinto subjektų sąrašo numatytų gamtinių dujų vartojimo poreikių tenkinimą;

61.5.2. Jei Taisyklių 61.5.1 papunkčio pagrindu atliktas vertinimo rezultatas pagrindžia tinkamą Operatoriui numatytų pareigų paskirstant SGD išdujinimo pajėgumus įvykdymą, nurodytą Taisyklių 26 punkte, Ilgalaikiai SGD išdujinimo pajėgumai atitinkamai yra galutinai paskirstomi Pareiškėjams;

61.5.3. Jei Taisyklių 61.5.1 papunkčio pagrindu atliktas vertinimo rezultatas lemia, kad nėra užtikrinamas Taisyklių 26 punkte ir teisės aktuose numatytų nuostatų tinkamas įgyvendinimas, Operatorius prioriteto tvarka paskirsto Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus, atitinkančius Operatoriaus nustatytą minimalų vienam Pareiškėjui paskirstytiną Ilgalaikių pajėgumų dydį ir (ar) konkretų Pajėgumų paketą, Pareiškėjams, kurie pateikė Prašymą Operatoriaus nustatytam ilgiausiam pajėgumų paskirstymo periodui bei kurie atitinka Taisyklių 26 punkte ir teisės aktuose numatytus kriterijus, bei likusią nepaskirstytą Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų dalį paskirsto likusiems Pareiškėjams, kurių Prašymai nėra patenkinami šiame papunktyje numatyta tvarka, vadovaudamasis Taisyklių 61.1–61.4 papunkčių nuostatomis.

62. Ilgalaikiai SGD išdujinimo pajėgumai, kurie lieka nepaskirstyti po visiškai įvykdytos Ilgalaikių pajėgumų paskirstymo procedūros yra perkeliama į būsimą Operatoriaus organizuojamą Metinių pajėgumų paskirstymo procedūrą.

63. Jeigu Metinės pajėgumų paskirstymo procedūros metu Pareiškėjai, kurių Prašymai nebuvo atmesti ar laikomi nepateiktais, pageidauja įsigyti didesnius Terminalo pajėgumus, negu yra Operatoriaus sprendimu paskirstomi Terminalo pajėgumai atitinkamais Terminalo dujų metais, Operatorius, įvertindamas Taisyklių 24 punkte numatytus ribojimus bei vadovaudamasis Taisyklių 26 punkte ir teisės aktuose numatytais reikalavimais pajėgumų paskirstymui, pasiūlo Pareiškėjams Terminalo pajėgumus, vadovaudamasis šia prioritetų eile:

63.1. Pirmiausia suteikiami Terminalo pajėgumai Paskirtajam tiekėjui Terminalo būtinojo kiekio tiekimo apimtims vykdant teisės aktuose nustatytą įpareigojimą [galioja iki būtinojo kiekio tiekimo laikotarpio pabaigos];

63.2. Antru prioritetų eilės nustatymo etapu įvertinama, ar yra Pareiškėjų, pateikusių Prašymą suteikti SGD išdujinimo pajėgumus remiantis Taisyklių 26 punktu bei patenkantys į teisės aktuose numatytą subjektų sąrašą arba užtikrina teisės aktuose numatytų vartotojų aprūpinimą gamtinėmis dujomis, ir atitinkamai paskirsto pajėgumus apimtims, reikalinga siekiant užtikrinti tinkamą teisės aktuose numatytų pareigų Operatoriui vykdymą;

63.3. Likę pajėgumai paskirstomi Pareiškėjams vadovaujantis proporcingumo principu, remiantis Prašymuose nurodytų pageidaujamų įsigyti pajėgumų dydžiais ir likusių nepaskirstytų Metinių pajėgumų dydžiu. Proporcingumo principo pagrindu paskirstytinas Metinių pajėgumų kiekis yra aritmetiškai apvalinamas iki lygaus Konvencinių SGD krovinių skaičiaus, išreikšto kWh;

63.4. Jei Metinių SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymas Taisyklių 63.3 papunktyje numatyto proporcingumo principo pagrindu dėl taikomo aritmetinio apvalinimo iki lygaus Konvencinių SGD krovinių skaičiaus lemia, kad paskirstytas pajėgumų dydis yra mažesnis arba didesnis už numatytą paskirstyti pajėgumų dydį, nepaskirstytas pajėgumų dydis paskirstomas arba paskirstytinus pajėgumus viršijancia dalimi pajėgumų dydis sumažinamas Pareiškėjams vadovaujantis „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principu pagal Pareiškėjų tinkamai pateiktų Prašymų laiką;

63.4.1. Esant nepaskirstytų pajėgumų dydžiui, „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principas pirmiausia taikomas nustatant prioritetą proporcingai paskirstyti nepaskirstytus pajėgumus tarp

Pareiškėjų, kuriems Taisyklių 63.3 papunkčio pagrindu yra paskirstytinas pajėgumų dydis siekia bent vieną Konvencinio SGD dydžio krovinių atitinkantį pajėgumų dydį, t. y. nepaskirstytinas pajėgumų dydis proporcingai tenka Pareiškėjams, kurių Prašymai pateikti anksčiausiai. Jei proporcingumo principo taikymas šiame papunktyje numatyta tvarka lemia, kad nėra paskirstomas visas numatytas paskirstyti kiekis, nepaskirstyti, Konvencinius SGD krovinius atitinkantys, pajėgumai po vieną Konvencinio SGD krovinio dydžio pajėgumų kiekį paeiliui vadovaujantis „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principu paskirstomi Pareiškėjams, kuriems šiame punkte numatyta tvarka jau yra paskirti bent vieną Konvencinio SGD dydžio krovinių atitinkantį pajėgumų dydį;

63.4.2. Esant paskirstytinus pajėgumus viršijantiems pajėgumams, „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principu yra mažinamas paskirstytinas pajėgumų dydis Pareiškėjams, kurie Prašymus pateikė vėliausiai, iki momento, kai paskirstytų pajėgumų dydis tampa lygus paskirstytinų pajėgumų dydžiui.

64. Jeigu Pareiškėjų, kuriems Operatorius yra pasirengęs pasiūlyti Terminalo pajėgumus, Pageidaujamuose preliminariniuose Paslaugų teikimo grafikuose arba Mėnesio grafikuose nurodyti planuojami išdujinti ir (arba) perkrauti SGD kiekiai Terminalo dujų metams nėra suderinami su Terminalo techniniais pajėgumais, Operatorius, priimdamas sprendimą dėl Terminalo pajėgumų paskirstymo informuoja apie tai Pareiškėjus.

65. Pareiškėjas Taisyklėse numatyta tvarka su Operatoriumi sudaręs Terminalo naudotojo sutartį ir (ar) Specialiąsias sąlygas dėl Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų, turi rezervuoti krovinių Atvykimo laikotarpius visam Ilgalaikių SGD išdujinimo pajėgumų panaudojimo laikotarpiui, paskirtų pajėgumų apimtyje, išskyrus atvejus, kai pajėgumai yra paskirstomi ateities laikotarpiams ir iki numatytos pajėgumų panaudojimo pradžios datos yra likę daugiau nei 2 (dveji) Terminalo dujų metai. Krovinių Atvykimo laikotarpius skelbia Operatorius kartu su Taisyklių 31 punkte numatytu Kvietimu. Tais atvejais, kai pajėgumai yra paskirstomi ateities laikotarpiams ir iki numatytos pajėgumų panaudojimo pradžios datos yra likę daugiau nei 2 (dveji) metai, Operatorius Krovinių Atvykimo laikotarpius pajėgumus užsakiusiems Terminalo naudotojams pateikia ne vėliau nei likus 1 (vieneriems) Terminalo dujų metams iki Terminalo dujų metų, kuriais numatytas suteiktų pajėgumų panaudojimas, pradžios ir numato ne trumpesnę nei 30 (trisdešimties) kalendorinių dienų terminą krovinių Atvykimo laikotarpių rezervavimui. Operatorius, Ilgalaikius pajėgumus įgijusiam Terminalo naudotojui (-jams) sutikus, turi teisę numatyti kitus šiame punkte numatytus terminus bei apie tai informuoja Terminalo naudotojus.

66. Operatorius kitą darbo dieną nuo Taisyklių 65 punkte numatytų sutarčių sudarymo ar suėjus Taisyklių 65 punkte numatytiems terminams paskirsto Atvykimo laikotarpius Pareiškėjams. Operatorius skelbdamas Kvietimą Terminalo pajėgumų paskirstymui nurodo ir galimus paskirstyti Atvykimo laikotarpius (tik mėnesio tikslumo). Atvykimo laikotarpiai paskirstomi šia prioritetų eile:

66.1. Pirmiausia Atvykimo laikotarpiai yra paskirstomi Terminalo naudotojui, kuriam pajėgumai paskirstyti teisės aktuose numatytam Pažeidžiamų vartotojų gamtinių dujų vartojimo poreikiams tenkinti. Jeigu tokių Terminalo naudotojų, kuriems yra suteikti Ilgalaikiai Terminalo pajėgumai yra keli, pirmiausia Atvykimo laikotarpiai paskirstomi Terminalo naudotojui, kurio Prašymo suteikti Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus dydis buvo didžiausias. Jeigu prašomų Ilgalaikių pajėgumų dydis yra vienodas, Atvykimo laikotarpiai paskirstomi „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principu, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, galutinio pateikimo laiką.

66.2. Antrasis prioritetas teikiamas Terminalo naudotojui, kuriam suteikti Ilgalaikiai Terminalo pajėgumai per visą anksčiausios vykdytos Ilgalaikių pajėgumų paskirstymo procedūros pajėgumų užsakymo laikotarpį yra didžiausi. Nustatant prioriteto taikymą, Operatorius vertina kiekvienos vykusios Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo

procedūros rezultatus, teikiant pirmenybę anksčiau suteiktiems Ilgalaikiams pajėgumams, t. y. prioritetas tarp Ilgalaikius pajėgumus užsakusių Terminalo naudotojų nustatomas pagal šių pajėgumų įgijimo datą, teikiant pirmenybę anksčiau įgytiems pajėgumams. Jeigu yra keli Terminalo naudotojai, kurių užsakyti Ilgalaikiai Terminalo pajėgumai yra vienodi, pirmiausia Atvykimo laikotarpiai yra paskirstomi tam Terminalo naudotojui, kurio Prašymo suteikti Ilgalaikių Terminalo pajėgumų dydis buvo didžiausias. Jeigu prašomų Ilgalaikių Terminalo pajėgumų dydis yra vienodas, Atvykimo laikotarpiai paskirstomi paeiliui visiems naudotojams, remiantis Ilgalaikių pajėgumų paskirstymo metu bei pajėgumų paskirstymo principų taikymo pagrindu susidariusia pajėgumų suteikimo eile. Jei eilė nėra nustatyta ar jos nustatyti nepavyksta, Atvykimo laikotarpiai gali būti pasiūlyti remiantis “Pirmas atėjai, Pirmas gavai” principu, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, galutinio pateikimo Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros metu laiką.

66.3. Operatoriui pagal aukščiau pateiktą tvarką paskirsčius Atvykimo laikotarpius, Terminalo naudotojai turi teisę tarpusavyje susitarti kitokius Atvykimo laikotarpių paskirstymus. Apie tokį susitarimą Terminalo naudotojai bendrai informuoja Operatorių ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Taisyklių 66 punkte pateikto termino.

67. Operatoriui paskirsčius Atvykimo laikotarpius pagal Taisyklių 66 punktą, Operatorius per 1 (vieną) darbo dieną parengia priedą prie Specialiųjų sąlygų arba jas papildo, kuriomis suteikiami Ilgalaikiai SGD išdujinimo pajėgumai, ir teikia Terminalo naudotojui pasirašyti. Terminalo naudotojas priedą pasirašo ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo Operatoriaus priedo išsiuntimo Terminalo naudotojui dienos. Operatoriui negavus pasirašyto dokumento laikoma, kad Terminalo naudotojas atsisako pasinaudoti teise rezervuoti Atvykimo laikotarpius. Tokiu atveju Atvykimo laikotarpių rezervavimas bus vykdomas pagal Taisyklių VI skyriaus II skirsnyje pateiktus principus.

68. Jei, paskirsčius Terminalo pajėgumus pagal Taisyklių 63 punktą, lieka nepaskirstytų pajėgumų pagal Pareiškėjų Prašymuose nurodytą kiekį, Operatorius, vadovaudamasis Taisyklių 63 punkte nurodyta Prašymų nagrinėjimo tvarka ir atsižvelgdamas į sudarytą Terminalo naudotojų prioritetų eilę, pirmajam esančiam eilėje Terminalo naudotojui, kuriam pajėgumai nebuvo suteikti, pasiūlo įsigyti laisvą atitinkamų Terminalo pajėgumų likutį. Terminalo naudotojas ne vėliau kaip per 3 (tris) kalendorines dienas nuo tokio pasiūlymo gavimo privalo sutikti arba atsisakyti su Operatoriaus pasiūlytu kiekiu. Jam atsisakius ar nepateikus sutikimo per nustatytą laikotarpį, Operatorius atitinkamai pasiūlo laisvą Terminalo pajėgumų likutį įsigyti tolesniam eilėje esančiam Terminalo naudotojui. Šiame punkte nurodytu atveju Terminalo pajėgumų likutį įsigyjantys Terminalo naudotojai privalo pasirašyti sutartis su Operatoriumi ne vėliau kaip iki Taisyklių 69 punkte nustatyto termino pabaigos.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS SUTARČIŲ SUDARYMAS

69. Pareiškėjai, kurių Prašymai buvo patenkinti, privalo pasirašyti Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį, Terminalo naudotojo sutartį bei Specialiąsias sąlygas pagal Operatoriaus pateiktus projektus, parengtus pagal Taisyklių 1 ir 6 prieduose nustatytas formas ir Terminalo naudotojų Prašymuose bei kartu su jais pateiktais dokumentais nurodytus duomenis per 4 (keturias) kalendorines dienas nuo jų pateikimo. Pasibaigus Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai, sutartys turi būti pasirašytos iki konkrečios Operatoriaus Kvietime nustatytos datos. Priėmęs sprendimą dėl Terminalo pajėgumų paskirstymo, Operatorius pateikia Pareiškėjams atitinkamus Terminalo naudotojo sutartis (jei tarp Operatoriaus ir Terminalo naudotojo nėra sudarytos galiojančios sutartis), Specialiųjų sąlygų ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis projektus. Pareiškėjas turi teisę atsisakyti pasirašyti sutartis tik Taisyklėse numatyta tvarka ir tuo atveju, jei jam Taisyklėse nustatyta tvarka nebuvo paskirti visi Prašyme nurodyti Terminalo

pajėgumai. Jei Pareiškėjas, išskyrus šiame punkte nustatytą atvejį, nepasirašo ar šiame punkte nustatytu terminu nepateikia Operatoriui pasirašytos Terminalo naudotojo sutarties, Specialiųjų sąlygų ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties, Operatoriaus sprendimu jis praranda teisę į paskirtus Terminalo pajėgumus bei privalo Operatoriui sumokėti baudą, kurios dydis apskaičiuotas pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytą atitinkamą formulę.

70. Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties sąlygų ir Terminalo naudotojo sutarties bendrųjų sąlygų keitimui, tvirtinimui ir įsigaliojimui taikoma Taisyklių 275 punkte nustatyta tvarka.

71. Jei Terminalo naudotojas, kuriam Taisyklėse nustatyta tvarka suteikiami Terminalo pajėgumai jau turi galiojančias sutartis su Operatoriumi, Operatorius parengia tik Specialiųjų sąlygų priedą prie turimos Terminalo naudotojo sutarties ir teikia Pareiškėjui pasirašyti ne vėliau kaip per 4 (keturias) kalendorines dienas priėmus sprendimą dėl tokių Terminalo pajėgumų paskyrimo tokiam Terminalo naudotojui. Specialiosios sąlygos pasirašomas kaskart priėmus sprendimą suteikti pajėgumus. Specialiosiose sąlygose pateikiama informacija dėl suteiktų konkrečių pajėgumų dydžio, jų panaudojimo termino, atitinkamų Specialiųjų sąlygų galiojimo termino. Taip pat Ilgalaikių Terminalo pajėgumų paskirstymo atveju, Taisyklėse numatyta tvarka gali būti pasirašomas Specialiųjų sąlygų priedas dėl Atvykimo laikotarpių paskirstymo ir (arba) Atvykimo laikotarpių paskirstymas įtraukiamas į Specialiųjų sąlygų turinį. Specialiosiose sąlygose numatytų Terminalo paslaugų koregavimui tarp Terminalo naudotojo ir Operatoriaus gali būti sudaromi papildomi susitarimai dėl Specialiųjų sąlygų prie Terminalo naudojimo sutarties papildymo. Terminalo naudotojas Specialiųjų sąlygų papildymus pasirašo per 4 (keturias) kalendorines dienas nuo susitarimo projekto pateikimo Terminalo naudotojui. Papildomų susitarimų pasirašymo tvarkos pažeidimas gali sukelti Taisyklių 69 punkte numatytas sutarčių nepasirašymo pasekmes.

72. Šalių sudaroma Terminalo naudotojo sutartis galioja neterminuotai. Specialiųjų sąlygų ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties galiojimo laikotarpis turi atitikti Terminalo naudotojui suteiktų Terminalo pajėgumų naudojimosi laikotarpį. Jei pasibaigus Specialiosiose sąlygose numatytam jų galiojimo laikotarpiui, Terminalo naudotojui yra priskirtas SGD likutis ir Terminalo naudotojas Taisyklėse numatyta tvarka pateikė užsakymą SGD išdujinimui, kuris Operatoriaus sprendimu buvo patvirtintas, Specialiosios sąlygos tarp Terminalo naudotojo ir Operatoriaus bei Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis laikomos pratęstomis be atskiro Terminalo naudotojo ir Operatoriaus rašytinio susitarimo ar pranešimo iki momento, kai Terminalo naudotojui priskirtas SGD likutis Terminale bus lygus 0 (nuliui), t. y. visas pristatytas SGD krovinyš bus pašalintas iš Terminalo. Neterminuota Terminalo naudotojo sutartis gali būti nutraukiama vienos iš šalių iniciatyva arba bendru šalių sutarimu Taisyklėse ir Terminalo naudotojo sutartyje numatyta tvarka. Nutraukus Terminalo naudotojo sutartį, Specialiosios sąlygos sudarytos prie Terminalo naudotojo sutarties ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis laikomos nutrūkusiomis be atskiro pranešimo. Specialiųjų sąlygų nutraukimas ir (ar) paslaugų pagal Specialiąsias sąlygas teikimo sustabdymas neturi įtakos Terminalo naudotojo sutarties galiojimui. Papildomos su sutarčių galiojimu susijusios sąlygos gali būti pateikiamos sutartyse, kurios yra šių Taisyklių neatskiriamos dalys.

DEVINTASIS SKIRSNIS NEATIDĖLIOTINOS RINKOS KROVINIO IR SGD PERKROVOS PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO TVARKA

73. Pareiškėjas iki Prašymo suteikti Terminalo pajėgumus pateikimo dienos turi būti atlikęs Operatoriaus taikomą Suinteresuotųjų šalių patikrinimo procedūrą (Taisyklių 43.4 papunktis) bei atitikti kitus Taisyklių 43 punkte numatytus reikalavimus. Operatorius nuolat

atnaujina ir skelbia Terminalo galimus Neatidėliotinos rinkos krovinių atvykimo laikotarpius kartu su SGD išdujinimo pajėgumais.

74. Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas, kuris Terminalo dujų metų eigoje ketina pristatyti į Terminalą Neatidėliotinos rinkos krovinių ar pageidauja užsakyti SGD perkrovos pajėgumus, Prašymą suteikti Terminalo pajėgumus kartu su Mėnesio grafiko paraiška (Taisyklių 11 priedas) turi pateikti:

74.1. Ne anksčiau nei 90 (devyniasdešimt) kalendorinių dienų, tačiau ne vėliau kaip likus 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų iki prašomų Neatidėliotinos rinkos krovinių, nurodyto Metiniame Terminalo paslaugų grafike, Atvykimo laikotarpio pradžios datos, kai pageidaujamas pristatyti ne mažesnis nei Konvencinis SGD kroviny, o pageidaujamų užsakyti Terminalo pajėgumų dydis ne mažesnis nei 1 000 000 000 kWh;

74.2. Ne anksčiau kaip likus 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų, tačiau ne vėliau kaip likus 35 (trisdešimt penkioms) kalendorinėms dienoms iki prašomų Neatidėliotinos rinkos krovinių, nurodyto Metiniame Terminalo paslaugų grafike, Atvykimo laikotarpio pradžios datos, kai pageidaujamas pristatyti mažesnis nei Konvencinis SGD kroviny, o pageidaujamų užsakyti Terminalo pajėgumų dydis mažesnis nei 1 000 000 000 kWh.

74.3. Ne anksčiau kaip likus 25 (dvidešimt penkioms) kalendorinėms dienoms iki prašomų Terminalo pajėgumų panaudojimo mėnesio pradžios, kai pageidaujama užsakyti SGD perkrovos pajėgumus.

Prašymai gali būti teikiami ir kitais terminais, Terminalo naudotojui ir Operatoriui susitarus.

75. Taisyklių 26 punkto pagrindu energijos gamintojų, teikiančių izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugą ar kitas paslaugas elektros perdavimo sistemos operatoriui, skirtas užtikrinti elektros energetikos sistemos saugų ir patikimą veikimą, ar jų gamtinių dujų vartojimo poreikius užtikrinančių subjektų Prašymai suteikti Neatidėliotinos rinkos krovinių SGD išdujinimo pajėgumus teikiami ne vėliau nei likus 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų iki prašomų Neatidėliotinos rinkos krovinių, nurodyto Metiniame Terminalo paslaugų grafike, Atvykimo laikotarpio pradžios datos bei taikomos kitos Neatidėliotinių SGD krovinių pajėgumų paskirstymo sąlygos. Energijos gamintojai turi teisę informuoti Operatorių apie SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo poreikio nebuvimą anksčiau nei nustatytas Prašymo pateikimo laikotarpis. Operatorius, gavęs informaciją apie poreikio nebuvimą, turi teisę Neatidėliotinos rinkos SGD krovinių pajėgumų paskirstymą patvirtinti anksčiau nei Taisyklių 76 punkte numatytas patvirtinimo terminas.

76. Operatorius, ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Taisyklių 74 punkte numatyto Prašymo suteikti Neatidėliotinos rinkos krovinių Terminalo pajėgumus pateikimo laikotarpio pabaigos, el. paštu patvirtina Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo pateiktą Prašymą (jei yra Taisyklių 75 punkte numatytos aplinkybės Prašymas gali būti patvirtinamas anksčiau), jei jis atitinka Taisyklių 46.1–46.3, 46.6, 46.7 papunkčių reikalavimus, nėra Taisyklėse numatytų Prašymo atmetimo pagrindų ir yra suderinamas su patvirtintu Metiniu grafiku bei nėra gautas energijos gamintojų, teikiančių izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugą ar kitas paslaugas elektros perdavimo sistemos operatoriui, skirtas užtikrinti elektros energetikos sistemos saugų ir patikimą veikimą, ar jų gamtinių dujų vartojimo poreikių tenkinimą užtikrinančių subjektų Prašymas suteikti SGD išdujinimo pajėgumus, remiantis Taisyklių 26 punktu. Jei pateiktas Prašymas neatitinka keliamų reikalavimų ar yra nesuderinamas su patvirtintu Metiniu grafiku, Operatorius informuoja Prašymą pateikusį Pareiškėją ar Terminalo naudotoją ir pateikia pastabas. Galutinė Prašymo pateikimo data yra tinkamai pateikto Prašymo data arba Operatoriaus nurodytų trūkumų ištaisymo data, jei tai atliekama per Taisyklėse numatytą terminą. Jei yra gautas energijos gamintojų, teikiančių izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugą ar kitas paslaugas elektros perdavimo sistemos operatoriui, skirtas užtikrinti elektros energetikos sistemos saugų ir patikimą veikimą,

ar jų gamtinių dujų vartojimo poreikių tenkinimą užtikrinančių subjektų Prašymas suteikti SGD išdujinimo pajėgumus, pajėgumų paskirstymas vykdomas Taisyklių 77 punkte numatyta tvarka.

77. Jei nepasibaigus Prašymo nagrinėjimo terminui ir esant nepatvirtintam Prašymui, numatytam Taisyklių 75 punkte, yra gautas kito Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo tinkamai pateiktas Prašymas įvertinti Terminalo pajėgumus Neatidėliotinos rinkos kroviniams ir pagal pateiktus pageidaujamus Mėnesio grafikus matyti, kad Pareiškėjų pageidaujami Paslaugų grafikai (įskaitant pageidaujamus Dujovežių Atvykimo laikotarpius) yra tarpusavyje nesuderinami, Prašymai nagrinėjami ir Terminalo pajėgumai suteikiami vadovaujantis šiais prioritetais:

77.1. Prašymo suteikti SGD išdujinimo pajėgumus atveju:

77.1.1. Pirmiausia pajėgumai paskirstomi Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, kuris pateikė Prašymą kaip energijos gamintojas, teikiantis izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugą ar kitas paslaugas elektros perdavimo sistemos operatoriui, skirtas užtikrinti elektros energetikos sistemos saugų ir patikimą veikimą, ar energijos gamintojo gamtinių dujų vartojimo poreikių tenkinimą užtikrinantis subjektas;

77.1.2. Jei Taisyklių 77.1.1 papunktyje numatyta tvarka nėra paskirstomi pajėgumai, prioritetas teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, siekiančiam įsigyti SGD išdujinimo pajėgumus ne mažesniame nei Konvencinio dydžio SGD kroviniui išdujinti;

77.1.3. Jei paskirstyti SGD išdujinimo pajėgumų pagal prioritetus pateiktus 77.1.1 – 77.1.2 papunkčiuose nėra galimybės, prioritetas teikiamas pagal „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principą, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, galutinio pateikimo laiką.

77.2. Prašymo suteikti SGD perkrovos pajėgumus atveju:

77.2.1. Prioritetas teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, siekiančiam įgyti SGD perkrovos pajėgumus didžiausiam SGD kiekiui;

77.2.2. Jei prašoma suteikti SGD perkrovos pajėgumus vienodam SGD kiekiui, prioritetas teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, kuris prašomų suteikti SGD perkrovos pajėgumus panaudoja per trumpiausią laikotarpį;

77.2.3. Jei paskirstyti SGD perkrovos pajėgumų pagal prioritetus pateiktus 77.2.1 – 77.2.2 papunkčiuose nėra galimybės, prioritetas teikiamas pagal „pirmas atėjai, pirmas gavai“ principą, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, galutinio pateikimo laiką.

78. Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui per 5 (penkias) kalendorines dienas neištaisius Operatoriaus Taisyklių 75 punkto pagrindu nurodytų Prašymo neatitikimų Taisyklių reikalavimams, Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas informuojamas, jog Prašymas laikomas nepateiktu. Jei Operatoriui pateiktas Prašymas atitinka visus Taisyklėse numatytus reikalavimus, tačiau Mėnesio grafiko projektas nėra suderinamas su kitais Terminalo naudotojais, Prašymas yra atmetamas informuojant Prašymą pateikusį Pareiškėją ar Terminalo naudotoją. Terminalo naudotojas, kurio Prašymas nesuderinamas su sudarytu Mėnesio grafiku, siekdamas įgyti Terminalo pajėgumus turi pareigą suderinti Mėnesio grafiką su kitais Terminalo naudotojais.

79. Tais atvejais, kai Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas pateikė Prašymą suteikti Terminalo pajėgumus ir, jei Operatorius yra gavęs ar Prašymo pateikimo, nagrinėjimo metu gauna kito Terminalo naudotojo, kuriam yra suteikti Terminalo pajėgumai ir yra suderintas Metinis grafikas, prašymą pakoreguoti Metinį grafiką patvirtintų Terminalo pajėgumų apimtyje, gauti prašymai nagrinėjami šia prioritetų seka:

79.1. Pirmiausia, ne ilgiau kaip per 2 (dvi) darbo dienas, išnagrinėjamas Terminalo naudotojo, kuriam yra suteikti Terminalo pajėgumai, prašymas dėl Metinio ar Mėnesio grafiko korekcijos patvirtintų Terminalo pajėgumų apimtyje;

79.2. Išnagrinėjus prašymą pagal pirmąjį prioritetą, nagrinėjami naujai gauti Prašymai suteikti Terminalo pajėgumus (Taisyklių 77 punktą).

80. Prašymus, kurie yra pateikti Taisyklių 74 punkte nurodytu terminu ir kurie neatitinka Taisyklių 14.1 ir 15.1 papunkčių nuostatų, numatančių galimų į Terminalą atvykstančių Dujovežių dydžius, bet gali būti suderinami su patvirtintu Metiniu grafiku, Operatorius patvirtina ir pajėgumus suteikia prašyme nurodytam mėnesiui sudarydamas to mėnesio Paslaugų grafiką Taisyklių 125 punkte numatyta tvarka.

81. Operatorius Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų projektus, parengtus pagal Taisyklių 1 ir 6 prieduose nustatytas formas, Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui elektroniniu paštu išsiunčia pasirašyti per 3 (tris) darbo dienas nuo Prašymo suteikti Terminalo pajėgumus patvirtinimo elektroniniu paštu Taisyklių 75 punkte numatyta tvarka.

82. Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas, kurio Prašymas suteikti Terminalo pajėgumus buvo patvirtintas, Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį, Terminalo naudotojo sutartį ir (ar) Specialiąsias sąlygas turi pasirašyti ir pateikti Operatoriui per 3 (tris) darbo dienas nuo sutarčių ir (ar) Specialiųjų sąlygų gavimo dienos kartu pateikiant dokumentus, pagrindžiančius Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo atitikimą Taisyklių VII skyriaus devintojo skirsnio nuostatomis, arba Taisyklių reikalavimus atitinkančią Terminalo prievolių vykdymo užtikrinimo garantiją, kurios dydis apskaičiuojamas Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė numatyta tvarka.

83. Jei Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas nepasirašo ir Taisyklių 82 punkte nustatytu terminu nepateikia Operatoriui pasirašytos Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų, Operatoriaus sprendimu jis praranda teisę į patvirtintus Terminalo pajėgumus bei privalo Operatoriui sumokėti baudą, kurios dydis apskaičiuotas pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytą atitinkamą formulę.

84. Neatidėliotinos rinkos krovinio sutarčių sudarymo tvarkai *mutatis mutandis* taikomos Taisyklių 70–72 punktų nuostatos.

85. Neatidėliotinos rinkos krovinio pajėgumų užsakymui taikomos šio skirsnio nuostatos. Šiame skirsnyje neapartoms Terminalo pajėgumų užsakymo, Terminalo naudotojų pareigų ar kitoms aplinkybėms taikomos kituose skyriuose numatytos Taisyklių nuostatos.

V SKYRIUS

NEPANAUDOTŲ TERMINALO PAJĖGUMŲ VALDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

TERMINALO PAJĖGUMŲ PERLEIDIMAS ANTRINĖJE RINKOJE

86. Terminalo naudotojai privalo naudotis jiems paskirstytais Terminalo pajėgumais Taisyklėse numatyta tvarka ir sąlygomis.

87. Terminalo naudotojas turi teisę Nepanaudotus pajėgumus perleisti Antrinėje rinkoje kitiems Terminalo naudotojams ar asmenims, atitinkantiems Terminalo naudotojui keliamus reikalavimus, ir (arba) Terminalo Operatoriui sudarius galimybę, naudotis pajėgumų perleidimo Antrinėje rinkoje platforma (informacija dėl Antrinės rinkos pajėgumų platformos prieinamumo ir naudojimo pateikiama Operatoriaus interneto svetainėje). Už Nepanaudotų pajėgumų perleidimą yra atsakingi Terminalo naudotojai. Nepanaudoti pajėgumai perleidžiami juos perleidžiančio Terminalo naudotojo sprendimu ir Operatoriaus sutikimu, laikantis šiame Taisyklių skyriuje nustatytų reikalavimų. Perleidimas įsigalioja tik tuo atveju, jei asmuo, kuriam perleidžiami Nepanaudoti pajėgumai, atitinka Taisyklėse nustatytus reikalavimus Terminalo naudotojui. Kartu su Nepanaudotais pajėgumais arba atskiru sutarimu kitam Terminalo naudotojui gali būti perleidžiamas Terminalo talpose esantis SGD likutis ar jo dalis.

Apie SGD likučio ar jo dalies perleidimą Terminalo naudotojas privalo informuoti Operatorių likus ne mažiau nei 3 (trims) darbo dienoms iki SGD perleidimo dienos pateikiant Operatoriui pasirašytą SGD perleidimo Terminalo talpose aktą.

88. Terminalo pajėgumai, paskirstyti ilgalaiškės pajėgumų paskirstymo procedūros metu arba suteikti ilgesniam nei vienerių Terminalo dujų metų laikotarpiui, gali būti kasmet perleidžiami Antrinėje rinkoje tik pajėgumų apimtimi, suteikta einamiesiems Terminalo dujų metams. Atvejais, kai pajėgumai, kuriuos planuojama perleisti yra suteikti vėlesniems nei einamieji (metai +1) Terminalo dujų metai laikotarpiui, Terminalo naudotojas turi teisę perleisti tik gavęs rašytinį Operatoriaus sutikimą bei įgyvendindamas savo teisę perleisti Terminalo naudotojo sutartimi ir Specialiosiomis sąlygomis įgytas teises ir pareigas į suteiktus Terminalo pajėgumus ar jų dalį.

89. Antrinėje rinkoje Nepanaudoti pajėgumai gali būti perleidžiami tik ta apimtimi ir tuo pajėgumų panaudojimo laikotarpiu kaip jie pirminėje rinkoje buvo paskirti pajėgumus perleidžiančiam Terminalo naudotojui, t. y. atitikti visas nustatytas Terminalo pajėgumų panaudojimo sąlygas.

90. Terminalo naudotojui pačiam neradus Nepanaudotų pajėgumų (visų ar jų dalies) įgijėjo arba, jei Terminalo naudotojas pageidauja, kad Nepanaudotų pajėgumų perleidimą organizuotų ir vykdytų Operatorius, Terminalo naudotojas apie tai informuoja Operatorių.

91. Operatorius, gavęs prašymą dėl Nepanaudotų pajėgumų pardavimo organizavimo, patalpina skelbimą apie parduodamus pajėgumus Antrinėje rinkoje savo interneto svetainėje (šis punktas taikomas, jei Terminalo naudotojas, esant galimybei, yra išnaudojęs galimybę Nepanaudotus pajėgumus parduoti naudojantis Antrinės rinkos pajėgumų perleidimo platforma). Po paskelbimo Nepanaudoti pajėgumai perleidžiami tam Terminalo naudotojui ar asmeniui, atitinkančiam Terminalo naudotojui keliamus reikalavimus, kuris pirmasis pateikia rašytinį prašymą pirkti visus perleidžiamus Nepanaudotus pajėgumus (ar jų dalį). Prašymas turi būti pateiktas Operatoriui ir Terminalo naudotojui, perleidžiančiam Nepanaudotus pajėgumus.

92. Terminalo naudotojas ar kitas asmuo, prieš įgydamas Nepanaudotus pajėgumus, privalo pateikti Taisyklių 46 punkte nurodytus dokumentus. Esami Terminalo naudotojai gali neteikti Taisyklių 46 punkte nurodytų dokumentų, jeigu tokių pateiktų dokumentų galiojimo terminas nėra pasibaigęs, jeigu jie turi galiojimo terminą, ir atitinkamuose dokumentuose nurodytos aplinkybės nėra pasikeitusios. Operatorius priima sprendimą dėl galimumo įgyti Nepanaudotus pajėgumus mutatis mutandis taikant Taisyklių IV skyriaus septintojo skirsnio reikalavimus.

93. Terminalo naudotojui, įgijusiam Nepanaudotus pajėgumus, trišaliame susitarime tarp Operatoriaus, Terminalo naudotojo, perleidžiančio Nepanaudotus pajėgumus, ir Terminalo naudotojo, įgyjančio Nepanaudotus pajėgumus (forma pateikta Taisyklių 9 priede „Susitarimas dėl nepanaudotų suskystintų gamtinių dujų terminalo pajėgumų perleidimo“), nurodytu terminu pereina juos perleidusio Terminalo naudotojo teisės, pareigos ir atsakomybė (įskaitant Paslaugų grafikų laikymąsi), o Nepanaudotus pajėgumus perleidęs Terminalo naudotojas atitinkamai netenka teisių, pareigų ir atsakomybės perleistų Terminalo pajėgumų apimtimi. Įsigyti Nepanaudoti pajėgumai ir jų naudojimo sąlygos bei perleisti Nepanaudoti pajėgumai įforminami atitinkamai juos įgijusio bei perleidusio Terminalo naudotojo Specialiosiose sąlygose prie Terminalo naudotojo sutarties arba Susitarimo dėl nepanaudotų suskystintų gamtinių dujų terminalo pajėgumų perleidimo pagrindu Operatoriui informavus bei Terminalo naudotojams patvirtinus informaciją dėl atitinkamo dydžio pajėgumų įskaitymo juos įgijusiam Terminalo naudotojui bei pajėgumų sumažinimą juos perleidusiam Terminalo naudotojui.

94. Nepanaudotų pajėgumų perleidimas Antrinėje rinkoje šiame skirsnyje numatyta tvarka ir sąlygomis gali būti vykdomas iki Nepanaudotų pajėgumų planuotos panaudojimo pradžios momento, numatyto Paslaugų grafikuose.

95. Nepanaudoti pajėgumai Antrinėje rinkoje perleidžiami už kainą, kuri taikoma už atitinkamos rūšies Nepanaudotus ar planuojamus nepanaudoti Terminalo pajėgumus Taisyklių 20 ir 21 punktų prasme. Terminalo SGD išdujinimo pajėgumų kaina, už kurią leidžiama perleisti Nepanaudotus SGD išdujinimo pajėgumus taip pat nustatoma įvertinus perleidimo Antrinėje rinkoje laikotarpį:

95.1. Jei Terminalo SGD išdujinimo pajėgumai perleidžiami ne vėliau nei 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų prieš prasidedant konkrečioms Terminalo dujų metams, Terminalo SGD išdujinimo pajėgumai perleidžiami už kainą, kuri yra nustatyta ir galioja konkrečios rūšies perleidžiamiesiems Terminalo SGD išdujinimo pajėgumams;

95.2. Jei Terminalo pajėgumai perleidžiami Terminalo dujų metų eigoje, nepriklausomai nuo Terminalo SGD išdujinimo pajėgumų rūšies, Terminalo SGD išdujinimo pajėgumai perleidžiami taikant jiems kainą, kuri nustatyta ir galioja Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumams Terminalo dujų metų eigoje.

96. Jei Nepanaudoti pajėgumai nėra perleidžiami šiame skirsnyje nustatyta tvarka iki Taisyklių 94 punkte numatyto termino, už tokius Nepanaudotus pajėgumus (ar jų dalį) lieka atsakingas atitinkamus Terminalo pajėgumus pirminėje rinkoje įsigijęs Terminalo naudotojas.

97. Už Nepanaudotus pajėgumus, kurie nebuvo perleisti šiame skirsnyje numatyta tvarka, Terminalo naudotojas, Operatoriui pareikalavus, turi prievolę sumokėti Terminalo pajėgumų kainą nepriklausomai nuo panaudojimo fakto, kurios dydis apskaičiuojamas pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytą atitinkamą formulę. Operatorius prievolės sumokėti Terminalo pajėgumų kainos už Nepanaudotus pajėgumus dydį apskaičiuoja ir pateikia Terminalo naudotojui, kuris nepanaudojo Terminalo pajėgumų, per 3 (tris) darbo dienas nuo pajėgumų panaudojimo termino pabaigos, t. y. nuo paskutinės Paslaugų grafike numatytos Terminalo pajėgumų, kuriais nebuvo pasinaudota, panaudojimo dienos. Tais atvejais, kai Terminalo naudotojas nepanaudoja jam paskirtų pajėgumų, t. y. nėra pristatomas Paslaugų grafike numatytas SGD kroviny, apskaičiuojant prievolės sumokėti Terminalo pajėgumų kainą už Nepanaudotus pajėgumus dydį nėra taikomas leistinas Terminalo pajėgumų panaudojimo nuokrypis, kurį numato Taisyklių 109 punktas. Terminalo naudotojo prievolės sumokėti už Nepanaudotus pajėgumus tinkamas įvykdymas neeliminuoja Terminalo naudotojo atsakomybės už kitų Taisyklių reikalavimų (tarp jų VI skyriaus) nesilaikymą ir kitų Terminalo naudotojų patirtus nuostolius.

ANTRASIS SKIRSNIS TERMINALO PAJĖGUMŲ PERKROVOS VALDYMAS

98. Susidarius Terminalo pajėgumų perkrovai, Terminalo naudotojui nepanaudojus daugiau kaip 20 (dvidešimt) procentų jo įsigytų Terminalo pajėgumų, juos skaičiuojant kartu, per bet kurį 6 (šešių) mėnesių laikotarpį, Operatorius turi teisę vienašališkai sumažinti Terminalo naudotojo įsigytų Terminalo pajėgumų apimtį einamaisiais ir visais tolesniais Terminalo dujų metais nepanaudotų Terminalo pajėgumų apimtimi kiekvienais Terminalo dujų metais. Ši sąlyga netaikoma Terminalo naudotojui, kuriam yra suteikta daugiau negu 1/2 visų paskirstytų Terminalo pajėgumų. Tokiam Terminalo naudotojui nepanaudojus daugiau kaip 10 (dešimt) procentų Terminalo naudotojo įsigytų Terminalo pajėgumų, juos skaičiuojant kartu, per bet kurį 3 (trijų) mėnesių laikotarpį, Operatorius turi teisę vienašališkai sumažinti Terminalo naudotojo įsigytų Terminalo pajėgumų apimtį einamaisiais ir (ar) visais tolesniais Terminalo dujų metais nepanaudotų Terminalo pajėgumų apimtimi kiekvienais Terminalo dujų metais įvertinęs tokio Terminalo naudotojo pateiktus įrodymus dėl pagrįsto ketinimo pasinaudoti jam paskirtais Terminalo pajėgumais ateityje (jeigu jis juos Operatoriaus pareikalavimu pateikia).

99. Operatorius nedelsiant po atitinkamo Taisyklių 98 punkto pagrindu priimto sprendimo dėl Terminalo pajėgumų sumažinimo priėmimo raštu informuoja Terminalo

naudotoją apie priimtą sprendimą sumažinti Terminalo naudotojo įsigytus Terminalo pajėgumus. Operatorius, sumažinęs Terminalo pajėgumus, juos priskiria nepaskirstytiems Terminalo pajėgumams, kurie paskirstomi Taisyklėse nustatyta tvarka.

100. Efektyvaus Terminalo pajėgumų panaudojimo ir prieinamumo valdymui Terminalo pajėgumų panaudojimo ir planavimo veikloje taikomas „Naudok arba Prarask“ (angl. *Use it or lose it, UIOLI*) mechanizmas. Šis mechanizmas vienas iš Terminalo pajėgumų perkrovos valdymo būdų, kuriuo iš naujo paskirstomi esami paskirstyti pajėgumai, kurių panaudojimas nėra suplanuotas, t. y. konkretūs pajėgumai nėra įtraukti į Operatoriaus patvirtintus Terminalo Paslaugų grafikus, iki Taisyklėse numatyto termino. UIOLI atveju Operatorius šiame punkte numatytų Terminalo pajėgumų apimtyje sumažina Terminalo naudotojo, kuriam priklauso šie pajėgumai, pajėgumų kiekį bei esant galimybei juos paskelbia galimais paskirstyti Pirminės rinkos dalyviams ir suteikia teisę Pareiškėjams ar Terminalo naudotojams teikti Prašymus dėl tokių pajėgumų paskirstymo Pirminėje rinkoje. Prašymai teikiami ir Operatorius šiame punkte numatytus Terminalo pajėgumus paskirsto Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo tvarka ir sąlygomis (Taisyklių IV skyriaus septintasis skirsnis).

101. Taisyklių 100 punkte numatyta tvarka Terminalo pajėgumai tampa galimais paskirstyti Pirminėje rinkoje, jei Terminalo naudotojo prašymu Operatorius nėra paskelbęs tokių pajėgumų perleidimo Antrinėje rinkoje Taisyklių V skyriaus pirmajame skirsnyje numatyta tvarka.

102. Operatorius taiko Taisyklių 100 punkte numatytą „Naudok arba Prarask“ mechanizmą VI skyriuje numatytą naudojimosi Terminalu Paslaugų Metinio grafiko sudarymo metu ir (ar) likus ne mažiau kaip 90 (devyniasdešimt) kalendorinių dienų iki Paslaugų grafikuose numatytų konkrečių pajėgumų panaudojimo pradžios. „Naudok arba Prarask“ taikomas sekančia tvarka:

102.1. Pirmiausia, Operatorius Metinio grafiko sudarymo metu patikrina, ar visi Terminalo naudotojai, kuriems yra paskirstyti pajėgumai, Metiniame grafike Taisyklės numatyta tvarka suplanavo visų turimų paskirstytų pajėgumų panaudojimą ir informuoja Terminalo naudotojus apie nesuplanuotą paskirstytų pajėgumų dydį, (jei susidaro);

102.2. Pasibaigus Metinio grafiko sudarymui ir Operatoriui paskelbus patvirtintą Terminalo Metinį grafiką, Terminalo naudotojai netenka teisės pasinaudoti Terminalo pajėgumais, kurie yra paskirstyti ir turi būti panaudoti per Terminalo dujų metus, tačiau nėra įtraukti į Terminalo patvirtintą Metinį grafiką, ir Terminalo naudotojui kyla prievolė sumokėti už šiame punkte numatytų Terminalo pajėgumų dydį;

102.3. Terminalo dujų metų eigoje, Terminalo naudotojas praranda teisę pasinaudoti suteiktais pajėgumais, jei Terminalo naudotojas, kuriam suplanuotas Terminalo paslaugų teikimas, likus ne mažiau nei 90 (devyniasdešimt) kalendorinių dienų iki kiekvieno kalendorinio mėnesio pradžios (M-3), kuriame numatytas Terminalo paslaugų teikimas, el. paštu nepatvirtino Operatoriui apie tokių Terminalo pajėgumų panaudojimą Paslaugų grafike numatyta tvarka, t. y. nepatvirtino suplanuoto krovinio atvykimo ir pajėgumų panaudojimo arba informavo apie numatytų Terminalo pajėgumų nepanaudojimą; Operatorius šiame papunktyje numatytų Terminalo naudotojo prarastų pajėgumų apimtimi sumažina Terminalo naudotojo turimą pajėgumų kiekį ir informuoja Terminalo naudotoją el. paštu.

103. Terminalo naudotojo prarasti, t. y. dėl Terminalo pajėgumų perkrovos arba Taisyklių 100 – 102 punktuose numatyta tvarka sumažinti Terminalo pajėgumai neatleidžia Terminalo naudotojo nuo prievolės sumokėti už Terminalo paslaugas tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir visiškai panaudojus Terminalo pajėgumus iki Terminalo pajėgumų praradimo momento. Terminalo naudotojas yra atleidžiamas nuo prievolių šiame punkte numatytų jam priklausančių Terminalo pajėgumų atžvilgiu tais atvejais, kai Taisyklių 100 punkte numatyta tvarka pajėgumai yra paskirstyti kitiems Pareiškėjams ar Terminalo

naudotojams arba kai Terminalo naudotojas Taisyklių V skyriaus pirmajame skirsnyje numatyta tvarka pasinaudojo teise ir perleido šiuos Terminalo pajėgumus Antrinėje rinkoje iki UIOLI principo Terminalo naudotojo pajėgumams pritaikymo momento. Operatorius, apskaičiuodamas prievolės sumokėti Terminalo pajėgumų kainą už Nepanaudotus pajėgumus dydį, įvertina Operatoriaus negautas pajamas bei priima sprendimą dėl prievolės sumokėti Terminalo pajėgumų kainą už Nepanaudotus pajėgumus dydžio proporcingo mažinimo gautų ar gautinų pajamų apimtyje, kai:

103.1. pajėgumai (visiškai ar iš dalies) buvo pakartotinai (po UIOLI principo pritaikymo momento) paskirstyti kitiems Terminalo naudotojams ar Pareiškėjams,;

103.2. dalis SGD, kurios buvo numatytos išdujinti Nepanaudotų SGD išdujinimo pajėgumų apimtyje, buvo perkrautos Taisyklėse numatyta tvarka užsakant SGD perkrovos paslaugų pajėgumus.

104. Už Taisyklių 98 – 103 punktuose numatyta tvarka Terminalo naudotojų prarastus Terminalo pajėgumus kyla prievolė sumokėti Terminalo pajėgumų kainą tokia tvarka:

104.1. Terminalo Metinio grafiko sudarymo metu prarastų pajėgumų atveju per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo Metinio grafiko patvirtinimo dienos;

104.2. Kitais Terminalo pajėgumų praradimo atvejais – per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo tokių prarastų pajėgumų planuotos panaudojimo pradžios, numatytos Paslaugų grafike arba, jei pajėgumai nebuvo įtraukti į Paslaugų grafikus, nuo Specialiosiose sąlygose numatyto tokių pajėgumų panaudojimo termino pradžios.

VI SKYRIUS

NAUDOJIMOSI TERMINALU PASLAUGŲ GRAFIKŲ SUDARYMAS

105. Terminalo Paslaugos teikiamos remiantis Taisyklių nustatyta tvarka sudarytais ir Operatoriaus patvirtintais Paslaugų grafikai, kurie nustatomi Terminalo dujų metams – Metinis grafikas, ir Terminalo dujų metų mėnesiui – Mėnesio grafikas.

106. Siekdamas užtikrinti nepertraukiamą tinkamą ir saugią Terminalo veiklą, Operatorius turi teisę reguliuoti Terminalo veiklos režimus ir nustatyti Paslaugų grafikus. Reguluodamas Terminalo veiklos režimus ir (ar) nustatydamas Paslaugų grafikus Operatorius bendradarbiauja su Terminalo naudotojais ir siekia atsižvelgti į jų pasiūlymus. Operatorius, suteikdamas Terminalo naudotojams galimybę priimti Krovinius, kurių dydis yra mažesnis, lyginant su 14.1 ir 15.1 papunkčiuose numatytomis ribomis, turi teisę Specialiosiose sąlygose, kuriomis suteikiami tokių krovinių Terminalo pajėgumai, nustatyti papildomas su tokių Krovinių priėmimu susijusias sąlygas (įskaitant, bet neapsiribojant, galimybę prailginti numatomą Krovos terminą arba vienašališkai pakoreguoti tokio Krovinio Atvykimo laikotarpį iš anksto informavus Krovinių ketinantį pristatyti Terminalo naudotoją). Terminalo nepertraukiamos veiklos užtikrinimo tikslais Terminalo naudotojai privalo palaikyti reikalingą Minimalų operatyvinį SGD likutį, nurodytą Taisyklių 12 punkte. Minimalaus operatyvinio SGD likučio kiekis Terminalo naudotojams paskirstomas proporcingai jiems priklausantiems faktiniams SGD kiekiais Terminale.

107. Nustatant Paslaugų grafikus Operatorius surenka iš Terminalo naudotojų informaciją apie jų pageidaujamus atitinkamų Paslaugų teikimo grafikus ir bendradarbiauja su Terminalo naudotojais, siekiant nustatyti optimalius ir kaip įmanoma visus suinteresuotus Terminalo naudotojus tenkinančius Paslaugų grafikus. Terminalo naudotojams nesusitarus dėl Paslaugų grafikų, Operatorius turi teisę priimti galutinį sprendimą.

108. Terminalo naudotojui pažeidus Taisyklių reikalavimus dėl Paslaugų grafikų nustatymo, derinimo ir (ar) laikymosi, Operatoriaus sprendimu gali būti skiriama bauda, kuri

apskaičiuojama pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytą atitinkamą formulę.

109. Terminalo naudotojui leidžiama nukrypti ne daugiau kaip 5 (penkis) procentus nuo jam suteiktų Terminalo išdujinimo ir perkrovos pajėgumų per naudojimosi Terminalo paslaugomis laikotarpį atitinkamais Terminalo dujų metais kiekiu, išskyrus Taisyklių 100 punkte numatytas sąlygas. Tais atvejais, kai Terminalo naudotojas nori atgabenti didesnę krovinių nei paskirti pajėgumai ir Operatoriaus vertinimu toks krovinių dydžio pakeitimas kitiems Terminalo naudotojams, jų išdujinimo ar perkrovos grafikams įtakos neturi, Operatorius raštu (el. paštu) patvirtina tokią galimybę. Šiame punkte numatytas leistinas pajėgumų nuokrypis taikomas tik SGD krovinių pristatymo atveju, t. y. nuokrypis nuo suteiktų pajėgumų nėra leidžiamas apimtimi, kuria suteikti Terminalo pajėgumai yra nepanaudojami ar pajėgumų panaudojimo atsisakymo atvejais, įskaitant UIOLI principo pritaikymo atvejus.

PIRMASIS SKIRSNIS

TERMINALO METINIO GRAFIKO PROJEKTO SUDARYMAS IR PASKELBIMAS

110. Ne vėliau kaip iki spalio 1 d. Operatorius paskelbia Metinio grafiko projektą ateinantiems Terminalo dujų metams. Remdamasis vėlesnėmis Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūromis šis Metinis grafikas yra atnaujinamas ir paskelbiamas Operatoriaus svetainėje.

111. Metinis Dujovežių Atvykimo laikotarpių ir SGD išdujinimo grafikas yra sudaromas tokia tvarka:

111.1. Apskaičiuojamas prognozuojamas SGD likutis Terminale Terminalo dujų metų pradžioje;

111.2. Terminalo naudotojų Konvencinių SGD krovinių Atvykimo laikotarpių nustatymo tikslais, Bendras Terminalo metinis grafikas suskaidomas į lygius Laiko intervalus įvertinus Terminalo remontų ar galimų apribojimų grafiką. Laiko intervalas apima laikotarpį nuo Konvencinio SGD krovinių pristatymo į Terminalą dienos, iki jo pilną realizavimo pagal Terminalo nominalius pajėgumus. Siekiant užtikinti nepertraukiamą Terminalo veiklą, pirmasis Atvykimo laikotarpis prasidės pirmąją kalendorinę dieną, kai SGD kiekis Terminale per planuojamus Terminalo dujų metus pasieks minimalų operatyvinį SGD likutį, nurodytą Taisyklių 12 punkte ir pasibaigs pašalinus pirmąjį Krovinių iš Terminalo skaičiuojant pagal Nominalų paros SGD išdujinimo pajėgumą, įskaitant prognozuojamus SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekius. Planavimo tikslais Krovinių yra laikomas pašalintu, kai SGD kiekis Terminale pasiekia minimalų operatyvinį SGD likutį. Visi likę Atvykimo laikotarpiai yra nustatomi tuo pačiu principu kaip ir pirmasis Atvykimo laikotarpis;

111.3. Kiekvienas Terminalo naudotojas pristato tiek krovinių, kiek Terminalo pajėgumų yra įgijęs Taisyklėse numatyta tvarka, išskyrus Taisyklėse numatytus Terminalo pajėgumų praradimo ar perleidimo Antrinėje rinkos atvejus;

111.4. Įtraukiami ir nurodomi visi Paskirtojo tiekėjo Terminalo būtinojo kiekio tiekimui numatyti SGD kroviniai [galioja iki būtinojo kiekio tiekimo laikotarpio pabaigos] bei visi pagal Taisyklių 75 punktą paskirstomi Neatidėliotinos rinkos kroviniai skirti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugą ar kitas paslaugas elektros perdavimo sistemos operatoriui, skirtas užtikrinti elektros energetikos sistemos saugų ir patikimą veikimą, ar jų gamtinių dujų vartojimo poreikius užtikrinančių subjektų poreikiams;

111.5. Atvykimo laikotarpiai SGD krovai yra sudėliojami taip, kad nepasibaigtų vėliau nei viena diena prieš dieną, kai SGD kiekis Terminale pasieks minimalų operatyvinį SGD likutį, bet anksčiausiai galėtų prasidėti kai techniškai įmanoma pakrauti Krovinių į Terminalą pagal Terminalo technines charakteristikas, nurodytas 12 Taisyklių punkte

111.6. Atvykimo laikotarpiai metiniame grafike yra suderinami su Terminalo techninėmis charakteristikomis pagal Taisyklių 12 punktą ir kitus Taisyklių reikalavimus, įskaitant Terminalo Remonto darbų grafikus, ir yra neprieštaraujantys Perdavimo sistemos ribojimams;

111.7. Dujovežių atvykimo laikotarpiai yra suderinami tarpusavyje, laikant, kad pagal Bendrą Terminalo metinį grafiką egzistuoja mažiausiai 3 (trijų) kalendorinių dienų laiko intervalas tarp Konvencinio SGD krovinio Atvykimo laikotarpio iki kito Dujovežio Atvykimo laikotarpio, arba mažiausiai 2 (dviejų) kalendorinių dienų laiko intervalas tarp vieno Dujovežio ir iki kito Dujovežio Atvykimo laikotarpio, kurių Kroviniai yra ne didesni nei 30 000 m³, ir apjungtas Bendras Terminalo metinis grafikas užtikrina bendrą Terminalo naudojimą, kaip numatyta Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje.

111.8. Operatorius, vertindamas Terminalo technines charakteristikas, nustato ne ilgesnius kaip 2 (dviejų) dienų Atvykimo laikotarpius SGD kroviniams, kurių dydis nuo 80 000 m³ ir 1 (vienos) dienos Atvykimo laikotarpius SGD kroviniams iki 80 000 m³ SGD;

111.9. Maksimalus vieno krovinio SGD išdujinimo dienų skaičius užsakius Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus ir Metinius SGD išdujinimo pajėgumus yra 60 (šešiasdešimt) iš eilės einančių Dujų parų, tuo tarpu užsakius Neatidėliotinos rinkos SGD išdujinimo pajėgumus maksimalus SGD išdujinimo dienų skaičius yra 40 (keturiasdešimt) iš eilės einančių Dujų parų, išskyrus atvejus, kai toks SGD išdujinimo dienų skaičius mažina bendras Terminalo efektyvaus išnaudojimo galimybes, tokiu atveju Operatorius gali nustatyti ilgesnio laikotarpio vieno SGD krovinio išdujinimą. Paskirtojo tiekimo SGD išdujinimo pajėgumai gali būti pakoreguoti Operatoriaus pagal Taisyklių 115.3 papunktį [galioja iki būtinojo kiekio tiekimo laikotarpio pabaigos].

111.10. Sudarant Metinį grafiką, prioritetą rezervuoti Dujovežių Atvykimo laikotarpius (iki dviejų dienų) turi Paskirtasis tiekėjas. Operatorius, Taisyklėse numatyta tvarka sudarydamas Metinio grafiko projektą, iškarto nurodo visus Paskirtojo tiekėjo Atvykimo laikotarpius, kurie kitų Terminalo naudotojų negali būti rezervuojami. Paskirtojo tiekėjo išdujinimo grafikas sudaromas pagal Taisyklėse pateiktus principus ir reikalavimus [galioja iki būtinojo kiekio tiekimo laikotarpio pabaigos].

112. Operatorius, siekiant efektyvaus Terminalo pajėgumų išnaudojimo, ar esant būtinybei užtikrinti saugų Terminalo veikimą ar kitoms objektyvioms aplinkybėms, vadovaudamasis Taisyklėse numatytais Terminalo veiklos principais gali koreguoti Taisyklių 111 punkte numatytą Terminalo Metinio grafiko projekto sudarymo tvarką. Koreguota tvarka sudarytas ir paskelbtas Terminalo Metinio grafiko projektas yra privalomas Terminalo naudotojams. Apie šio Taisyklių punkto pagrindu atliktas Metinio grafiko projekto sudarymo korekcijas ne vėliau nei per 10 (dešimt) kalendorinių dienų Operatorius informuoja Taryba, pateikdamas tokių veiksmų pagrindimą.

ANTRASIS SKIRSNIS

TERMINALO METINIO GRAFIKO SUDARYMAS

113. Per 10 kalendorinių dienų nuo Operatoriaus patvirtinto Metinio grafiko projekto paskelbimo Terminalo naudotojas atsižvelgdamas į Taisyklių 110 punkte numatyta tvarka paskelbtą Metinio grafiko projektą, Operatoriui pateikia Metinio grafiko projektą, kuriame pateikia pageidaujamus rezervuoti Dujovežių Atvykimo laikotarpius, pageidaujamą SGD išdujinimo grafiką bei Krovinio dydžius, jei planuojama pristatyti didesnius nei Konvencinis SGD krovinius.

114. Operatorius, priimdamas sprendimą dėl Metinių grafikų nustatymo (įskaitant Krovinių dydžius, Atvykimo laikotarpius ir SGD išdujinimo grafiko) laikosi šiame Taisyklių

skirsnyje aprašytų principų ir prioritetų, kuriais siekiama užtikrinti nepertraukiamą, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą ir bendrą Terminalo naudojimą.

115. Operatorius ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas nuo pageidaujamų Metinių grafikų projektų pateikimo dienos apjungęs visus Terminalo naudotojų pateiktus Metinių grafikų projektus, įvertina, ar šie projektai yra suderinami su Terminalo techninėmis charakteristikomis pagal Taisyklių 12 punktą ir kitus Taisyklių reikalavimus, įskaitant Terminalo Remonto darbų grafikus, ir neprieštaraujantys Perdavimo sistemos ribojimams, prognozuoja SGD likutį Terminale bei teorinį galimą SGD sunaudojamą kiekį technologinėms reikmėms ir sudaro galutinį Metinį grafiką. Jei apjungtas Metinis grafikas nėra suderinamas su Terminalo techninėmis charakteristikomis, Operatorius atlieka šiuos veiksmus:

115.1. Įvertina ir, jei reikalinga, pakoreguoja Terminalo naudotojų, kuriems suteikti Ilgalaikiai terminalo pajėgumai SGD išdujinimo grafikus pagal Operatoriaus konkrečiai Ilgalaikių pajėgumų paskirstymo procedūrai parengtas ir kaip Taisyklių priedą pateiktas sąlygas;

115.2. Tolesniu žingsniu įvertina ir jei reikalinga pakoreguoja, Terminalo naudotojų, kuriems suteikti Metiniai pajėgumai, išdujinimo grafikus:

115.2.1. Operatorius sujungia Metinius pajėgumus užsakusių Terminalo naudotojų grafikus su Taisyklių 115.1 papunktyje įvertintais grafikais ir, jei Metinis grafikas yra suderinamas, toliau vertinami pageidaujami rezervuoti Atvykimo laikotarpiai, o jei Metinis grafikas nėra suderinamas, atliekami šie veiksmai:

115.2.1.1. Operatorius suvienodina pageidaujamus išdujinti gamtinių dujų kiekius per Dujų paras su Taisyklių 111.9 papunktyje nustatytą maksimaliu išdujinimo terminu ir pakoreguoja SGD išdujinimo užsakymo pradžią bei iš naujo įvertina sujungtą grafiką. Jei grafikas vis dar nesuderinamas, Operatorius proporcingai pakoreguoja prašomus išdujinti SGD kiekius;

115.2.1.2. Operatorius pirmiausia sumažina užsakomus išdujinti SGD kiekius per Dujų paras, tų Terminalo naudotojų, kuriems suteikti Metiniai pajėgumai, kai bendras visų Terminalo naudotojų užsakomas išdujinti SGD kiekis per Dujų parą yra didesnis nei Terminalo techniniai pajėgumai, arba

115.2.1.3. Operatorius padidina užsakomus išdujinti SGD kiekius per Dujų paras, tų Terminalo naudotojų, kuriems suteikti Metiniai pajėgumai, kai bendras visų Terminalo naudotojų užsakomas išdujinti SGD kiekis per Dujų parą yra mažesnis nei Operatoriaus nustatymas minimalus per Dujų parą išdujintinas kiekis. Per Dujų parą išdujinti SGD kiekiai padidinami kiekvienam Terminalo naudotojui proporcingai Terminalo naudotojų pateiktuose Metinių grafikų projektuose nurodytiems per tą Dujų parą užsakomiems išdujinti SGD kiekiams.

115.2.1.4. Jei Operatoriui atlikus Taisyklių 115.2.1.2 ir 115.2.1.3 papunkčiuose aprašytus veiksmus susidaro situacija, kad ne visas Terminalo naudotojo pageidaujamas išdujinti SGD kiekis yra išdujinamas per Taisyklių 111.9 papunktyje numatytą terminą, likusi kiekio dalis yra paskirstoma per artimiausią būsimą Laiko intervalą arba kitus vienas po kito einančio Laiko intervalus siekiant išdujinti visą Terminalo naudotojo pristatytą SGD krovinį. Tokiu atveju gali būti nustatomas ilgesnis nei Taisyklių 111.9 papunktyje nurodytas maksimalus SGD išdujinimo dienų skaičius.

115.3. Operatorius turi teisę pareikalauti, kad Paskirtasis tiekėjas ir (ar) kiti Terminalo naudotojai pakeistų pateiktus Metinio grafiko projektus taip, kad suformavus Bendrą Terminalo metinį grafiką, būtų užtikrintas SGD terminalo būtinąjį kiekį tiekimas, kurio reikia stabiliam SGD terminalo dujinimo technologijos procesui palaikyti arba SGD terminalo techninės būklės, leidžiančios esant poreikiui pradėti dujinimą po to, kai SGD terminalo dujinimo procesas laikinai nebuvo vykdomas ir tiekti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus gamtinių dujų kokybės reikalavimus atitinkančios kokybės gamtines dujas į Perdavimo sistemą,

užtikrinimui [Paskirtojo tiekėjo pareigos galioja iki būtinojo kiekio tiekimo laikotarpio pabaigos].

115.4. Atlikus SGD išdujinimo korekcijas pagal Taisyklių 115.1, 115.2 ir 115.3 papunkčius Operatorius įvertina ar Terminalo naudotojų pageidaujami rezervuoti Dujovežių Atvykimo laikotarpiai yra suderinami su Terminalo techninėmis charakteristikomis ir Atvykimo laikotarpių nustatymo principais pateiktais Taisyklių 115.6 papunktyje.

115.5. Jeigu Terminalo naudotojas nepageidauja rezervuoti Atvykimo laikotarpio, šiam Terminalo naudotojui Operatorius paskiria Atvykimo laikotarpį tik tada, kai sudaromas galutinis SGD išdujinimo grafikas pagal šiame Taisyklių skyriuje pateiktus principus.

115.6. Jeigu Terminalo naudotojų pateiktuose Metinių grafikų projektuose pageidaujami rezervuoti Dujovežio Atvykimo laikotarpiai sutampa arba neatitinka Taisyklių nuostatų, Operatorius šiuos Atvykimo laikotarpius paskirsto vadovaujantis šiais principais:

115.6.1. Atvykimo laikotarpiai pirmiausia suteikiami Terminalo naudotojui (-ams), Taisyklių 66.1 ir 66.2 papunkčiuose numatyta prioriteto tvarka. Jeigu Atvykimo laikotarpiai (mėnesiai) sutampa, tada prioritetas teikiamas pagal „Pirmas atėjai, Pirmas gavai“ principą, vertinant Pareiškėjų pateiktų Prašymų suteikti pajėgumus, kuriems skirstomi Atvykimo laikotarpiai, laiką.

115.6.2. Paskirsčius Atvykimo laikotarpius pagal Taisyklių 115.6.1 papunktį, paskirstomi Atvykimo laikotarpiai Terminalo naudotojams, kurie yra užsakę Metinius SGD išdujinimo pajėgumus ir Ilgalaikius SGD išdujinimo pajėgumus, tačiau nėra rezervavę Atvykimo laikotarpių Ilgalaikių pajėgumų paskirstymo procedūros metu. Prioritetas Atvykimo laikotarpių rezervavimui teikiamas Terminalo naudotojui, kurio užsakytas SGD pajėgumų kiekis ateinantiems Terminalo dujų metams yra didžiausias. Jei yra keli Terminalo naudotojai, kuriems paskirstyti SGD išdujinimo pajėgumai ateinantiems Terminalo dujų metams yra vienodi, Atvykimo laikotarpiai paskirstomi vadovaujantis „Pirmas atėjai, pirmas gavai“ principu.

115.6.3. Terminalo naudotojas, kuriam yra suteikti Ilgalaikiai ir Metiniai SGD išdujinimo pajėgumai, negali rezervuoti dviejų ar daugiau konkretaus mėnesio Atvykimo laikotarpių, jei yra daugiau Terminalo naudotojų prašančių rezervuoti Atvykimo laikotarpį tą mėnesį. Jei pagal Taisyklių 120 papunktį yra Terminalo naudotojas, kuris pagal jam sudarytą SGD išdujinimo grafiką yra pasiskolinęs ½ Konvencinio SGD krovinio, tokiu atveju Operatorius skiria antrą ar kelis konkretaus mėnesio Atvykimo laikotarpius. Operatorius sudarydamas Metinį grafiką, vadovaujasi principu, kad Terminalo naudotojo Krovinyš į Terminalą turi būti pristatytas laikotarpyje nuo jo SGD išdujinimo pradžios iki momento, kai išdujinama 1/2 Konvencinio SGD krovinio.

115.6.4. Jei pagal Taisyklių 115.2 ir 115.3 papunkčius Operatoriaus paskirstytini Terminalo naudotojo Atvykimo laikotarpis (-iai) yra kitame mėnesyje nei Terminalo naudotojas pageidavo Metinio grafiko projekte, Operatorius apie tai nedelsiant informuoja Terminalo naudotoją ir kartu sprendžia, kuris Atvykimo laikotarpis yra galimas rezervuoti atsižvelgiant į Taisyklėse numatytas sąlygas ir tvarką.

115.6.5. Prieš sudarant Metinį grafiką, Terminalo naudotojas, kuris pagal Taisyklių 66.1 papunktį gavo prioriteta Atvykimo laikotarpių rezervavimui, turi teisę koreguoti Atvykimo laikotarpius (mėnesius) ta apimtimi, kiek būtina užtikrinti gamtinių dujų tiekimą Pažeidžiamiesiems vartotojams (Taisyklių 26 punktą). Visais atvejais Atvykimo laikotarpių (mėnesio periodu) skaičius turi išlikti vienodas.

116. Ne vėliau kaip per 3 (tris) kalendorines dienas nuo Metinių grafikų sudarymo dienos Terminalo naudotojai turi teisę pateikti Operatoriui tarpusavio susitarimu suderintus Metinių grafikų projektus. Operatorius priima tokią pasiūlymą, jeigu jis tenkina Taisyklių 115 punkte nustatytas sąlygas ir, Operatoriaus vertinimu, nesukelia Terminalo veiklos apsunkinimo.

117. Operatoriui nepatvirtinus Taisyklių 116 punkte nustatyta tvarka Terminalo naudotojų pateiktų pakoreguotų Metinių grafikų projektų arba Terminalo naudotojams nepasinaudojus šia teise, Operatorius patvirtina Taisyklių 115 punkte nustatyta tvarka sudarytus Terminalo naudotojų Metinius grafikus bei bendrą Terminalo Metinį grafiką.

118. Jeigu pagal Taisyklių 115 punktą sudarius Metinį grafiką susidaro situacija, kad ne visi konkretaus mėnesio Dujovežių Atvykimo laikotarpiai yra paskirstyti, Operatorius sudarydamas galutinį Metinį grafiką nustato:

118.1. Metų pirmąjį Atvykimo laikotarpį rezervavęs Terminalo naudotojas SGD išdujinimą pradeda Terminalo dujų metų pradžioje arba Praėjusių Terminalo dujų metų pabaigoje, Operatoriui nurodžius tokias galimybes;

118.2. Metų antrąjį ir likusius Atvykimo laikotarpius rezervavę Terminalo naudotojai SGD išdujinimą, siekiant efektyvaus Terminalo pajėgumų išnaudojimo, pradeda iki rezervuoto Atvykimo laikotarpio pradžios;

118.3. Optimaliausią SGD išdujinimo grafiką, siekiant, kad laisvus nerezervuotus Atvykimo laikotarpius būtų galima rezervuoti Terminalo dujų metų eigoje paskirstant Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumus;

118.4. Jei pagal preliminarų bendrą Metinį išdujinimo grafiką ir prognozuojamą SGD likutį Terminale, operatyvinis SGD likutis pasiekiamas pradžioje Laiko intervalo, Operatorius proporcingai, pagal paros išdujinimo užsakymus, padidina naudotojų paros išdujinimo užsakymus taip, kad operatyvinis SGD likutis būtų pasiektas ankstesnio Laiko intervalo pabaigoje. Jei operatyvinis SGD likutis pasiekiamas viduryje Laiko intervalo, Operatorius konsultuodamasis su Terminalo naudotojais nusprendžia, ar operatyvinis SGD likutis bus pasiektas ankstesnio Laiko intervalo pabaigoje ar esamo Laiko intervalo pabaigoje ir atitinkamai proporcingai pakoreguoja paros išdujinimo užsakymus. Jei operatyvinis SGD likutis pasiekiamas pabaigoje Laiko intervalo, Operatorius proporcingai sumažina paros išdujinimo užsakymus taip, kad operatyvinis SGD likutis būtų pasiektas esamo Laiko intervalo pabaigoje;

119. Siekiant apskaičiuoti per Laiko intervalą paskolinamą SGD kiekį Bendram terminalo naudojimui (mažiausias galimas Paskolinamas SGD kiekis pagal Taisyklių VII skyriaus ketvirtąjį skirsnio aprašymą) taikoma ši formulė:

$$Q_t = C - U \text{ (kWh)},$$

Kur:

Q_t – SGD kiekis paskolinamas kitiems Terminalo naudotojams (Paskolinamas SGD kiekis) per Laiko intervalą (kWh);

C – tikslus Krovinio dydis, nurodytas Terminalo naudotojo Metinio grafiko projekte (m^3 konvertuojami į kWh pagal $11,35 \text{ kWh/Nm}^3$ viršutinę šilumingumo vertę arba kitą Operatoriaus prognozuojama vertę atsižvelgiant į Terminalo naudotojų pateiktus duomenis).

U – Terminalo naudotojo Metinio grafiko projekte nurodytas išdujinamas ir (ar) perkraunamas SGD kiekis pridėjus Operatoriaus teorinį prognozuojamą SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekį iki pilno Terminalo naudotojo Krovinio pašalinimo iš Terminalo (kWh).

120. Jei vertinant Terminalo naudotojo pageidaujamą rezervuoti Atvykimo laikotarpį, egzistuoja Terminalo naudotojas, kuriam pagal Bendrą terminalo naudojimo grafiką yra priskirtas Gražinamas SGD kiekis yra didesnis nei pusė ($1/2$) vidutinio Konvencinio SGD krovinio, apskaičiuojamo vertinant šio Terminalo naudotojo pateiktą Metinio grafiko projektą, jam (SGD skolininkui) bus paskirtas kitas pagal eilę Laiko intervalas turintis tikslą gražinti pasiskolintą SGD kiekį. Jei egzistuoja daugiau nei vienas Terminalo naudotojas, kuriam pagal Bendrą terminalo naudojimo grafiką yra priskirtas Gražinamas SGD kiekis didesnis nei pusė ($1/2$) vidutinio Konvencinio SGD krovinio, kitas pagal eilę Laiko intervalas bus paskirtas Terminalo naudotojui, kurio Pasiskolintas SGD kiekis yra seniausias, o kiti Terminalo

naudotojai, kuriems priskirtas Gražinamas SGD kiekis bus vertinami dėl Laiko intervalo paskyrimo pagal Pasiskolinto SGD kiekio senumą nuo seniausio iki naujausio.

121. Vadovaudamasis Taisyklėse ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje numatytais principais, Operatorius Terminalo naudotojams priskiria jų Paskolinamą SGD kiekį, kurio balansas Terminalo naudotojams yra pateikiamas Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka. Jei įvertinus Paslaugų grafikus numatoma, kad Terminalo naudotojas skolinsis SGD iš kitų Terminalo naudotojų prieš Terminalo naudotojo Krovinio pristatymą ir negrąžins SGD ilgiau nei 20 (dvidešimt) iš eilės einančių kalendorinių dienų laikotarpį, tai toks Terminalo naudotojas, likus ne mažiau kaip 45 (keturiasdešimt penkioms) kalendorinėms dienoms iki naudojimosi Paslaugomis pradžios, privalo pateikti įrodymus, t. y. patvirtinimo pranešimo (angl. „confirmation notice“) išrašą arba analogišką atitinkamo turinio dokumentą, kuris patvirtina, kad Terminalo naudotojas turi galiojančią sutartį su tiekėju dėl SGD pardavimo Terminalo naudotojui, ir kad pagal šią sutartį Terminalo naudotojui pateiktinas SGD kiekis atitiks Terminalo naudotojo į Terminalą numatomą pristatyti SGD kiekį. Jei Terminalo naudotojas nepateikia tokių įrodymų, tai yra laikoma esminiu Terminalo naudotojo sutarties pažeidimu, SGD jam nėra skolinamos, o Operatorius turi teisę vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį arba atšaukti Specialiosiose sąlygose numatytų Terminalo paslaugų teikimą šiam Terminalo naudotojui bei sudaryti naują bendro Terminalo naudojimo grafiką neįtraukiant šio Terminalo naudotojo. Tokiu atveju Operatorius ir (ar) Terminalo naudotojai turi teisę išieškoti su tuo susijusius nuostolius iš Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos ir (ar) Banko garantijos, pateiktos pagal Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį.

122. Operatoriaus patvirtinti individualūs Terminalo naudotojų Metiniai grafikai išsiunčiami Terminalo naudotojams, kuriuos jie ne vėliau kaip per 3 (tris) kalendorines dienas nuo jų išsiuntimo dienos privalo Taisyklių 263 punkte nustatytu būdu gražinti pasirašytus arba pateikti per ETPS Operatoriui. Terminalo naudotojui nustatytu terminu nepateikus pasirašyto Metinio grafiko laikoma, kad jam galioja Operatoriaus patvirtintas Terminalo naudotojo Metinis grafikas. Terminalo naudotojui raštu atsisakius pasirašyti Metinį grafiką, Metinio grafiko nustatymo procedūra kartojama neįtraukiant tokio Terminalo naudotojo. Tokiam Terminalo naudotojui taikomos Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nustatytos baudos. Bendras terminalo Metinis grafikas paskelbiamas Operatoriaus interneto svetainėje ne vėliau, kaip likus 2 (dviem) mėnesiams iki Terminalo dujų metų pradžios ir nuo paskelbimo yra privalomas Terminalo naudotojams.

123. Terminalo naudotojai turi teisę teikti Operatoriui individualius pasiūlymus dėl patvirtintų Metinių grafikų, įskaitant Atvykimo laikotarpius, koregavimo. Operatorius per 5 darbo dienas nuo pasiūlymų gavimo momento gali pritarti tokiems pasiūlymams, jei jie atitinka Taisyklių reikalavimus *inter alia* nurodytus Taisyklių 111.5 papunktyje, neprieštarauja Terminalo ir (ar) Perdavimo sistemos naudojimo apribojimams, atitinka saugos reikalavimus ir nekeičia kitų Terminalo naudotojų Metinių grafikų, įskaitant Atvykimo laikotarpius, arba kiti Terminalo naudotojai su tuo sutinka.

TREČIASIS SKIRSNIS MĖNESIO GRAFIKAS

124. Ne vėliau kaip likus 90 (devyniasdešimt) kalendorinių dienų iki kiekvieno mėnesio pradžios Terminalo naudotojas turi raštiškai patvirtinti Operatoriui apie tą mėnesį užsakytų Terminalo pajėgumų panaudojimą. Terminalo naudotojas turi teisę patvirtinti numatomą pajėgumų panaudojimą anksčiau nei numatyta šiame punkte. Patvirtinimas apie numatomo Krovinio pristatymą į Terminalą kartu yra laikomas ir su Kroviniumi susijusių pajėgumų panaudojimo patvirtinimu, nepriklausomai nuo Krovinio SGD išdujinimo

laikotarpio. Terminalo naudotojui atsisakius patvirtinti užsakytų Terminalo pajėgumų panaudojimą Operatorius taiko Taisyklių 100 punkte aprašytą „Panaudok arba Prarask“ principą.

125. Ne vėliau kaip likus 35 (trisdešimt penkioms) kalendorinėms dienoms iki Terminalo dujų metų kiekvieno kalendorinio mėnesio, kurį pagal Terminalo naudotojo Metinį grafiką Terminalo naudotojas naudosis Terminalo paslaugomis, pradžios, kiekvienas Terminalo naudotojas privalo pateikti Operatoriui savo siūlomą atitinkamą Mėnesio grafiko projektą (pagal formą pateikiamą Taisyklių 11 priede). Siūlomame Mėnesio grafiko projekte nurodyta informacija turi neprieštarauti tam mėnesiui Terminalo naudotojui patvirtintame Metiniame grafike nurodytai informacijai arba Mėnesio grafike nurodytai informacijai (kai Terminalo pajėgumai buvo paskirti vadovaujantis Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo tvarka Terminalo dujų metų eigoje), išskyrus Taisyklių 126 punkte numatytais atvejais ir numatyto dydžio leidžiamą nukrypimą. Mėnesio grafiko projekte turi būti nurodoma ši informacija:

125.1. Tikslūs SGD išdujinimo ir (ar) SGD perkrovos kiekiai kiekvienai parai;

125.2. Pageidaujami Dujovežių SGD krovai Atvykimo laikotarpiai;

125.3. Pageidaujami Dujovežių SGD perkrovai Atvykimo laikotarpiai;

125.4. Informacija apie Agentą, jei žinoma.

126. Detali informacija apie kiekvieną per atitinkamą mėnesį numatomą atgabenti Krovinių, nurodant tikslų SGD kiekį ir numatomą SGD kokybę ir tankį Dujovežio išvykimo uoste ir Terminale, pateikiama Operatoriui ne vėliau nei likus 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų iki Dujovežio atvykimo.

127. Mėnesio grafiko projekte Terminalo pajėgumų naudotojui leidžiama nukrypti nuo jam patvirtintame Metiniame Paslaugų grafike (kai Terminalo Pajėgumai buvo paskirti Ilgalaiškės ar Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu) arba Mėnesio grafike (kai Terminalo Pajėgumai buvo paskirti Neatidėliotinos rinkos kroviniui Terminalo dujų metų eigoje) nurodytų Dujovežių Atvykimo laikotarpių, taip pat leidžiama nukrypti nuo nurodytų planuojamų pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo atitinkamo mėnesio SGD kiekių ne daugiau kaip 5 (penkių) procentų tais atvejais, kai tai nekeičia kitų Terminalo naudotojų Paslaugų grafikų arba jie dėl to sutinka ir tai yra suderinama su Terminalo techninėmis charakteristikomis. Terminalo naudotojai gali pasinaudoti šiame punkte minimu nuokrypiu nuo planuojamų pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo mėnesio kiekių daugiau nei vieną kartą iš eilės, kai tai nepažeidžia kitų Terminalo naudotojų teisės pasinaudoti šiuo nuokrypiu. Šiame punkte nurodyti nuokrypiai nuo planuojamų pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo mėnesio kiekių galimi didesne apimtimi, jeigu dėl to susitaria Operatorius ir Terminalo naudotojas ir tai nekeičia kitų Terminalo naudotojų Paslaugų grafikų arba jie su tuo sutinka. Terminalo naudotojų sutikimas, jei toks reikalingas, turi būti pateiktas ne vėliau nei per 3 darbo dienas nuo pranešimo iš Operatoriaus apie gautą Terminalo naudotojo prašymą gavimo dienos. Terminalo naudotojui per nurodytą terminą nepateikus atsakymo, laikoma, kad Terminalo naudotojas nesutinka su Paslaugų grafiko nuokrypiu. Kai iškrautas ar perkrautas SGD kiekis, nustatytas Taisyklių 180 ir 181 punktuose nurodyta tvarka skiriasi nuo Metiniame grafike arba Mėnesio grafike (kai Terminalo pajėgumai buvo paskirti Neatidėliotinos rinkos kroviniui Terminalo dujų metų eigoje) nurodyto planuojamo pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo kiekio, laikoma, kad besiskiriančio kiekio apimtimi nukrypstama nuo Terminalo naudotojo grafiko pagal Taisyklių 109 punkto nuostatas. Ateityje Bendram Terminalo naudojimo grafikui tapus nesuderinamu su Terminalo techninėmis charakteristikomis, Operatorius turi teisę pakoreguoti minėtu nuokrypiu pasinaudojusio Terminalo naudotojo krovos, perkrovos ar išdujinimo kiekius ne daugiau nei bendro faktinio nuokrypio nuo Terminalo naudotojui patvirtinto Metinio grafiko ar Mėnesio grafikų (kai Terminalo pajėgumai buvo paskirti Neatidėliotinos rinkos kroviniui Terminalo dujų metų eigoje) apimtimi nuo

Terminalo dujų metų pradžios ar atitinkamų grafikų įsigaliojimo, priklausomai nuo to, kuri data yra vėlesnė.

128. Operatorius, gavęs Terminalo naudotojų Mėnesio grafikų projektus, sujungia juos į bendrą Terminalo Mėnesio grafiką ir atsižvelgdamas į Taisyklių 111 punkte nustatytas sąlygas suderina bendrą Terminalo Mėnesio išdujinimo grafiką, kurio pagrindu bendradarbiaudamas su Perdavimo sistemos operatoriumi ir siekdamas atsižvelgti į Terminalo naudotojų pasiūlymus, parengia korekcijas Terminalo naudotojų Mėnesio grafikų projektams, arba juos patvirtina, jeigu jie atitinka Taisyklių 111 punkte nustatytas sąlygas. Operatorius ne vėliau kaip per 5 (penkias) kalendorines dienas informuoja Terminalo naudotojus raštu apie pasiūlymus dėl Mėnesio grafikų projektų koregavimo arba apie patvirtintus Terminalo naudotojų Mėnesio grafikus ir bendrą Terminalo Mėnesio grafiką.

129. Jei Mėnesio grafiko sudarymo metu nėra rezervuoti visi to mėnesio Atvykimo laikotarpiai, Operatorius sudarydamas galutinį grafiką visiems proporcingai sumažina Dujų paros užsakomus išdujinti SGD kiekius, tam, kad Bendro Terminalo naudojimo metu nesusidarytų SGD trūkumo tarp rezervuotų Atvykimo laikotarpių.

130. Jei sudarant Mėnesio grafiką yra paskirstyti Terminalo pajėgumai pagal Taisyklių 77.1.1 papunktį ir pagal Taisyklių 111.9 papunktį Terminalo naudotojas pageidauja krovinių išdujinti per 3 (tris) mėnesius, tokiu atveju Operatorius, sujungęs visų Terminalo naudotojų Mėnesio grafikus, proporcingai sumažina visų Terminalo naudotojų Dujų paros išdujinimo užsakymus, išskyrus Taisyklių 26 punkto pagrindu suteiktų Terminalo pajėgumų, skirtų teisės aktuose numatytos pareigos užtikrinti gamtinių dujų tiekimą Pažeidžiamiesiems gamtinių dujų vartotojams, vykdymui, Dujų paros išdujinimo užsakymus.

131. Terminalo naudotojai privalo pateikti Operatoriui pakoreguotus Mėnesio grafikų projektus, atsižvelgiant į Operatoriaus pasiūlymus, ne vėliau kaip per 5 (penkias) kalendorines dienas nuo Operatoriaus pasiūlymų dėl Mėnesio grafikų projektų koregavimo gavimo dienos.

132. Terminalo naudotojams nepateikus Taisyklių 111 punkte nustatytas sąlygas atitinkančių Mėnesio grafikų projektų ar pakoreguotų Mėnesio grafikų projektų šiame skirsnyje nustatytais terminais, Operatorius parengia ir patvirtina individualius Terminalo naudotojų Mėnesio grafikus ir bendrą Terminalo Mėnesio grafiką, atsižvelgdamas į šių Terminalo naudotojų patvirtintuose Metiniuose grafikuose nurodytą informaciją.

133. Operatoriaus patvirtintų Terminalo naudotojų Mėnesio grafikų pasirašymui taikoma Taisyklių 122 punkte numatyta tvarka. Tuo atveju, jei Terminalo naudotojų Mėnesio grafikai yra patvirtinami pagal Taisyklių 124 punkte nurodytą informaciją nenukrypstant nuo jų pateiktų Mėnesio grafikų projektų, pasirašymo procedūra netaikoma ir Operatorius apie tokių grafikų patvirtinimą informuoja Taisyklių 128 punkto nustatyta tvarka. Pasiūlymų dėl Mėnesio grafikų koregavimo pateikimui *mutatis mutandis* taikomos Taisyklių 123 punkto nuostatos. Operatoriui patvirtinus Mėnesio grafikus, per 5 (penkias) darbo dienas atnaujinamas Operatoriaus interneto svetainėje skelbiamas bendras Terminalo Mėnesio grafikas.

133.1. Atvykimo laikotarpiai SGD perkrovai planuojami tik tarp SGD krovai numatytų Konvencinių SGD krovinių Atvykimo laikotarpių (Taisyklių 113 punktas) ir negali sutapti (Taisyklių 111.7 papunktyje nurodytos sąlygos Atvykimo laikotarpiui turi būti patenkintos). Sutapimo atveju, Terminalo naudotojai patys tarpusavyje susiderina Atvykimo laikotarpius arba, jei šia teise nepasinaudos, Operatorius pakoreguoja SGD perkrovos Atvykimo laikotarpius pagal Taisyklių 133.2–134 papunkčius.

133.2. Atvykimo laikotarpių planavimas SGD perkrovai Laiko intervale vyks siekiant sutalpinti maksimalų skaičių Dujovežių į Laiko intervalą turint tikslą išlaikyti Terminalo naudotojų Metinių grafikų projektuose nurodytus Atvykimo laikotarpius kiek įmanoma arčiau pageidaujamų. Taisyklių 111.7 papunktyje nurodytos sąlygos Atvykimo laikotarpiui taip pat turi būti patenkintos Dujovežių, atvykstančių SGD perkrovai atveju.

133.3. Jei Atvykimo laikotarpiai SGD perkrovai, pateikti kelių Terminalo naudotojų Metinių grafikų projektuose yra identiški, į priekį bus perkeliamas Dujovežio, skirto perkrauti mažesnę SGD kiekį Atvykimo laikotarpis.

134. Jei perkėlus Atvykimo laikotarpius SGD perkrovai pagal Taisyklių 133.3 papunktį, Atvykimo laikotarpiai netelpa į Laiko intervalą, tie Atvykimo laikotarpiai, kurie netelpa, yra perkeliama į kitą Laiko intervalą, išlaikant Atvykimo laikotarpių seką.

VII SKYRIUS NAUDOJIMOSI TERMINALU TVARKA IR SĄLYGOS

PIRMASIS SKIRSNIS DUJOVEŽIO PATVIRTINIMO PROCEDŪRA

135. Dujovežiai, kuriuos numatoma prišvartuoti prie Terminalo privalo atitikti visus Lietuvos Respublikos ir tarptautinius standartus, taikomus tokiems Dujovežiams, taip pat turėti visus leidimus įplaukti ir vykdyti operacijas Uoste ir atitikti visas Uosto eksploataavimo sąlygas bei Operatoriaus ir Uosto valdytojo keliamus reikalavimus.

136. Dujovežio atitikimą Taisyklių 135 punkte nurodytiems reikalavimams Atvykimo laikotarpiu užtikrina Terminalo naudotojas.

137. SGD į Terminalą gali būti gabenamos jūrinio tipo Dujovežiais, kurių talpa turi būti ne mažesnė kaip 65 000 m³ ir ne didesnė kaip 215 000 m³, nebent Operatorius ir Terminalo naudotojas susitaria kitaip.

138. Dujovežių, kurie atvyksta pasikrauti SGD iš Terminalo, talpa negali būti mažesnė kaip 5000 m³.

139. SGD krova iš Dujovežių, kurių talpa yra didesnė, nei 215 000 m³, ir SGD perkrova į Dujovežius, kurių talpa mažesnė nei 5 000 m³, suderinama atskiru Operatoriaus ir Terminalo naudotojo susitarimu.

140. Dujovežiai planuojantys atvykti į Terminalą turi būti patvirtinti vadovaujantis patvirtinimo Terminale procedūra, kuri pateikta Operatoriaus techninėse sąlygose, turi pasirašyti Plaukiojančiosios saugyklos naudojimo sąlygas, išdėstytas 3 priedo „Operatoriaus techninės sąlygos“ 1 priede bei atitikti Uosto valdytojo reikalavimus. Operatorius savo interneto svetainėje nuolat atnaujina ir skelbia Terminale patvirtintų Dujovežių sąrašą.

141. Terminalo naudotojas arba Dujovežio savininkas ar valdytojas Terminalo naudotojo pavedimu, Operatoriaus techninių sąlygų 3 priede nustatytos formos prašymą patvirtinti Dujovežį turi pateikti ne vėliau kaip 45 (keturiasdešimt penkios) kalendorinių dienų iki numatomo Dujovežio Atvykimo laikotarpio arba kitais terminais, jei Operatorius ir Terminalo naudotojas arba Dujovežio savininkas ar valdytojas Terminalo naudotojo pavedimu susitaria.

142. Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio savininkas ar valdytojas operatyviai bendradarbiautų Dujovežio patvirtinimo Terminale procese, ir informuoja Dujovežio savininką ar valdytoją apie Operatoriaus suteiktus duomenis. Už Dujovežio patvirtinimą Terminale, Terminalo naudotojas arba Dujovežio savininkas ar valdytojas atsiskaito tiesiogiai su Plaukiojančiosios saugyklos techniniu operatoriumi.

143. Dujovežis sėkmingai atlikęs patvirtinimo procedūrą Terminale yra patvirtinamas. Jei pasikeičia patvirtinto Terminale Dujovežio pavadinimas, registravimo šalis, sertifikatai, leidimai, vadovaujantis personalas ir (ar) savininkas ar kiti duomenys, Operatorius turi teisę reikalauti atlikti pakartotinę Dujovežio patvirtinimo Terminale procedūrą.

144. Siekiant užtikrinti saugų ir sklandų Dujovežio atvykimą į Terminalą, Operatorius turi teisę pareikalauti iš Terminalo naudotojo atitikti Plaukiojančiosios saugyklos techninio operatoriaus keliamas papildomas sąlygas, pvz., pateikti specifines garantijas Dujovežiui,

atlikti Dujovežio papildomą saugumo inspektavimą ir (ar) laikytis nustatytų techninių ir eksploatacinių ribojimų.

145. Už Taisyklėse numatytų reikalavimų Dujovežiui, pareigų jo savininkui, valdytojui ir (ar) kapitonui nevykdymą arba netinkamą vykdymą atsako Terminalo naudotojas.

ANTRASIS SKIRSNIS DUJOVEŽIO ATVYKIMAS

146. Terminalo naudotojas arba Dujovežio savininkas ar valdytojas Terminalo naudotojo pavedimu ne vėliau kaip likus 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki numatomo Dujovežio atvykimo į Terminalą Operatoriui turi pateikti užpildytą Dujovežio nominavimo prašymą, kurio forma pateikta Operatoriaus techninių sąlygų 3 priede. Pateikus visus reikiamus dokumentus nurodytu laiku, Operatorius, likus ne mažiau kaip 2 (dviem) darbo dienoms iki Dujovežio atvykimo į Terminalą dienos, priima sprendimą dėl pateikto Dujovežio nominacijos prašymo patvirtinimo.

147. Terminalo naudotojas turi užtikrinti, kad Dujovežio kapitonas, išplaukus iš pakrovimo uosto ar gavus instrukcijas plaukti į Terminalą, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) kalendorines dienas elektroniniu paštu informuotų Operatorių apie išvykimą iš pakrovimo uosto ir numatomą Dujovežio atvykimo laiką ir pateiktų Kiekio ir kokybės sertifikata, ir ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas, pateiktų Operatoriui šiuos dokumentus:

147.1. Krovinio konosamentą (angl. „*Bill of Lading*“);

147.2. Krovinio deklaraciją (angl. „*Cargo Manifest*“);

147.3. Krovinio kilmės sertifikata;

147.4. Krovinio saugos duomenų lapus lietuvių arba anglų kalbomis;

147.5. Operacijų ataskaitą (angl. „*Statement of facts*“);

147.6. Krovinio tvarumo (ISCC) įrodymą ir (ar) pristatomo Krovinio tvarumo įrodymą (angl. *ISCC Proof of Sustainability (PoS) and (or) Sustainability statement for incoming material*), jei į Terminalą pristatomo SGD Krovinio sudėtyje yra biodujų ar sintetinio metano;

147.7. Dujovežio kapitono patvirtinimą apie gautus dokumentus;

147.8. kitus Operatoriaus techninėse sąlygose nurodytus dokumentus.

148. Jei Dujovežis atplaukia SGD perkrovos tikslais, Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio kapitonas informuotų Operatorių apie išvykimą iš uosto, po kurio kitas uostas bus Uostas, ir numatomą atvykimo į Uostą laiką.

149. Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio kapitonas patikslintų Operatoriui Dujovežio atvykimo laiką intervalais, nurodytais Operatoriaus techninėse sąlygose.

150. Dujovežio kapitonas arba Agentas pateikia Operatoriui laisvos formos Pasirengimo pranešimą iš karto po to, kai įvykdomos šios sąlygos:

150.1. Dujovežis atplaukė į Uostą;

150.2. Uosto valdytojas suteikė Dujovežiui visus leidimus, reikalingus įplaukti į Uostą ir švartuotis prie Terminalo;

150.3. Dujovežis užsisakė visas švartavimuisi reikalingas Uosto paslaugas;

150.4. Terminalo naudotojas ir (ar) kiti tretieji asmenys suteikė Dujovežiui visus leidimus, reikalingus vykdyti SGD krovą ir (ar) SGD perkrovą ir Dujovežis yra pasiruošęs vykdyti šias operacijas.

151. Dujovežio kapitonas arba Agentas privalo informuoti Operatorių apie bet kokius esamus ar numanomus apribojimus, turinčius ar galinčius turėti įtakos SGD krovai ir (ar) SGD perkrovai ir Dujovežio įplaukimui į Uostą ar buvimo Uoste laikotarpiui. Detali Dujovežio atvykimo procedūra pateikta Operatoriaus techninėse sąlygose.

152. Pranešimą apie sutikimą švartuoti Dujovežį Operatorius teikia Dujovežio kapitonui ar Agentui ir Uosto valdytojui.

153. Operatorius pateikia pranešimą apie sutikimą švartuoti Dujovežį ir (ar) nurodo Dujovežio švartavimosi laiką, jei Pasirengimo pranešimas pateiktas tinkamai, išskyrus atvejus, kai yra ribojimai SGD krovai ir (ar) perkrovai į (iš) Terminalo arba Terminalo naudotojas praneša Operatoriui apie aplinkybes, dėl kurių SGD krova ir (ar) perkrova į (iš) Terminalo yra negalima. Operatorius turi teisę atsisakyti švartuoti Dujovežį, jeigu išpėjus Terminalo naudotoją apie Taisyklių 192.4 papunktyje numatytu terminu nepateiktą SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymą, Terminalo naudotojas išpėjimo gavimo dieną nepateikia SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymo. Tokiu atveju Operatorius nebus laikomas atsakingu už dėl to Terminalo naudotojui kilusius nuostolius.

154. Dujovežis, atvykęs į Uostą ir (ar) pateikęs Pasirengimo pranešimą anksčiau ar vėliau, nei Operatoriaus patvirtintame Mėnesio grafike nurodytas Atvykimo laikotarpis, švartuojamas prie Terminalo tik su sąlyga, kad tai netrukdyt švartuoti Dujovežiams, kurie atvyksta pagal patvirtintus Mėnesio grafikus, taip pat kai toks Dujovežio švartavimas atitinka techninius Terminalo naudojimo parametrus, neprieštarauja Terminalo naudojimo apribojimams bei atitinka saugos reikalavimus. Tokiu atveju Operatorius informuoja Dujovežio kapitoną ar Agentą ir Uosto valdytoją apie sutikimą švartuoti Dujovežį prie Terminalo. Šiuo atveju Operatorius Terminalo naudotojui gali nurodyti apie maksimaliai į Terminalą galimą iškrauti SGD krovinio dydį, kuris nebūtinai bus lygus Mėnesio grafike suderintam kiekiui. Jeigu šiame punkte nurodytos sąlygos yra netenkinamos, Operatorius atmeta Pasirengimo pranešimą, informuoja Terminalo naudotoją apie atsisakymo švartuoti Dujovežį priežastis ir praneša apie kitą švartavimosi laiką, jei toks laikas yra įmanomas. Bet kokiu atveju, už Dujovežio atvykimą vėlesniu nei Operatoriaus patvirtintame Mėnesio grafike nurodytas Atvykimo laikotarpis, Terminalo naudotojui taikoma Taisyklių 164 punkte nustatyta atsakomybė.

155. Dujovežis atvykstantis po patvirtinto Atvykimo laikotarpio pabaigos aptarnaujamas pagal galimybes atsižvelgiant į techninius Terminalo naudojimo parametrus ir su sąlyga, kad toks Dujovežio priėmimas nedarys įtakos atvykstančio pagal patvirtintą Atvykimo laikotarpį Dujovežio priėmimui ir jo SGD krovos ar SGD perkrovos terminui arba Terminalo naudotojas, kurio Dujovežio atvykimas numatytas sutinka su jo Atvykimo laikotarpio pakeitimu.

156. Terminale Dujovežiai aptarnaujami pagal sudarytą Mėnesio grafiką, tačiau tais atvejais, kai dėl nepalankių orų sąlygų Uoste ar jūroje Dujovežių aptarnavimas pagal suderintą Mėnesio grafiką nėra galimas, Dujovežiai aptarnaujami tokia seka:

156.1. Dujovežis, kuris atvyko prieš arba per patvirtintą Atvykimo laikotarpį, bus aptarnaujamas iškart, bet ne anksčiau nei po 48 valandų nuo to momento, kai Dujovežis, kuris baigė SGD krovą ar SGD perkrovą, išvyko iš Uosto.

156.2. Jeigu yra du ar daugiau Dujovežių, kurie atvyko prieš arba per patvirtintą Atvykimo laikotarpį, o Terminale vis dar yra prišvartuotas Dujovežis baigęs SGD krovą ar perkrovą ir laukiantis tinkamo oro išvykimui iš Uosto, atvykę Dujovežiai bus aptarnaujami pagal Mėnesio grafike patvirtintą seką, bet ne anksčiau nei po 48 valandų nuo prieš tai buvusio Dujovežio atsišvartavimo, suteikiant prioritetą SGD krovai iš Konvencinio dydžio Dujovežių siekiant užtikrinti nepertraukiamą Terminalo paslaugų teikimą, nebent Terminalo naudotojai, kurių SGD kroviniai atvyko, susitaria kitaip.

TREČIASIS SKIRSNIS

SGD KROVOS IR SGD PERKROVOS TVARKA

157. Vykdamas SGD krova ar SGD perkrova Dujovežio kapitonas ir Agentas privalo vadovautis Uosto valdytojo ir Operatoriaus nurodymais, instrukcijomis, Taisyklėmis ir kitais veiklos Uoste ir Terminale reikalavimais.

158. SGD krova ar SGD perkrova gali būti vykdoma tik tuo atveju, jei:

158.1. Dujovežis turi visus dokumentus, reikalingus SGD krovai ar SGD perkrovai ir yra tinkamai įgaliotas Terminalo naudotojo ir (ar) trečiųjų asmenų suderintu laiku atlikti SGD krovą ar SGD perkrovą;

158.2. Dujovežio kapitonas ar jo įgaliotas asmuo dalyvaujant Operatoriui arba jo įgaliotam atstovui atliko ASPP;

158.3. Dalyvaujant Ekspertui nustatytas SGD lygis ir slėgis Dujovežio talpyklų viršuje, talpyklų sandarumas, SGD temperatūros kiekvienoje Dujovežio talpykloje bei kiti reikalingi parametrai;

158.4. Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio, kurio ilgis yra didesnis kaip 160 metrų, kapitonas SGD krovos ir (ar) SGD perkrovos operacijų metu yra užsisakęs vilkiką su priešgaisrine įranga.

159. Operatorius turi teisę sustabdyti SGD krovą ar SGD perkrovą ar nepradėti krauti ar perkrauti SGD ir pareikalauti Dujovežio atsišvartuoti nuo Terminalo ir atlaisvinti prieigą prie Terminalo kitiems Dujovežiams šiais atvejais:

159.1. Uosto valdytojo motyvuotu nurodymu;

159.2. Nėra pasirašytas dokumentas, patvirtinantis ASPP atlikimą;

159.3. Dujovežis nevykdo Uosto valdytojo ir (ar) Operatoriaus nurodymų, instrukcijų, Taisyklių ir kitų veiklos Uoste ir Terminale reikalavimų, įskaitant saugumo reikalavimus, ar juos vykdo netinkamai;

159.4. Operatoriaus sprendimu, kai Dujovežio būklė ar SGD krova ar SGD perkrova gali sukelti pavojų žmonėms, turtui, Terminalo veiklai ir (arba) aplinkai;

159.5. Atgabentos SGD neatitinka kokybės reikalavimų, nustatytų 2013 m. spalio 4 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-194 „Dėl gamtinių dujų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ patvirtintuose Gamtinių dujų kokybės reikalavimuose (aktuali redakcija), ir kitų Taisyklių 173 punkte nurodytų reikalavimų;

159.6. Atsiradus kitoms Taisyklėse ir (ar) Sutartyje nurodytoms aplinkybėms, kurių Operatorius negali kontroliuoti.

160. SGD krova ar SGD perkrova baigiama, kai yra pakraunamos ar iškraunamos visos užsakytos SGD kiekis. Operatorius visais atvejais deda visas pagrįstas pastangas, kad SGD krova ar SGD perkrova būtų pradėta nedelsiant, bet visais atvejais ne vėliau kaip praėjus 6 valandoms po Operatoriaus techninėse sąlygose nustatyta tvarka tinkamai pateikto Pasirengimo pranešimo, su sąlyga jei nėra atskirų Uosto valdytojo apribojimų Dujovežiui įplaukti į Uostą bei kitų sąlygų, nepriklausančių nuo Operatoriaus, ir Krovinys būtų iškrautas / perkrautas per kuo trumpesnę terminą, ne ilgesnę, nei Taisyklių 14.1 ir 15.3 papunkčiuose nurodytas Krovos terminas. Jei Taisyklių 14.1 ir 15.3 papunkčiuose nurodytas terminas bus viršytas:

160.1. dėl Operatoriaus kaltės, Dujovežio prastovos faktines išlaidas, įskaitant nugaravusių dujų (angl. *boil-off-gas*) išlaidas, pagrįstas dokumentais, už viršytą Krovos terminą / Perkrovos terminą Terminalo naudotojams kompensuos Operatorius, bet ne daugiau kaip 90 000,00 EUR (devyniasdešimt tūkstančių eurų) už dieną SGD krovos atveju ir ne daugiau kaip 25 000 EUR (dvidešimt penki tūkstančiai eurų) už dieną SGD perkrovos atveju, tačiau bet kuriuo atveju neviršijant bendros Taisyklėse ir Terminalo naudotojo sutartyje numatytos Operatoriaus atsakomybės ribos;

160.2. dėl nuo Operatoriaus nepriklausančių aplinkybių, Dujovežio prastovos faktinės išlaidos, įskaitant nugaravusių dujų (angl. *boil-off-gas*) išlaidas, pagrįstas dokumentais, už viršytą Krovos terminą / Perkrovos terminą gali būti kompensuojamos teisės aktuose numatyta tvarka, taikant Taisyklių 160.1 papunktyje numatytus atsakomybės už prastovas dydžių ribojimus.

161. Pasibaigus SGD krovai ar SGD perkrovai, Dujovežis privalo ne vėliau kaip per 4 valandas atsišvartuoti ir atlaisvinti prieigą prie Terminalo kitiems Terminalo naudotojams, išskyrus atvejus, kai Uosto valdytojas Dujovežiui duoda kitus nurodymus arba su Operatoriumi yra suderinta kita atsišvartavimo ir (ar) prieigos prie Terminalo atlaisvinimo tvarka. Už Dujovežio neatsišvartavimą šiame punkte nustatytu terminu Operatorius gali skirti Terminalo naudotojui Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nustatyto dydžio baudą. Jei dėl Dujovežio kaltės Dujovežio SGD krova ar SGD perkrova buvo atidėta ar užtruko ilgiau nei Operatoriaus nustatytas Krovos/Perkrovos terminas ir, jei šis vėlavimas turėjo įtakos kito Dujovežio, atvykusio pagal suderintą Paslaugų grafiką, prastovoms susidaryti, tai Terminalo naudotojas, kurio Dujovežio SGD krova ar SGD perkrova buvo atidėta ar užtruko, kompensuoja Operatoriui ir (ar) Terminalo naudotojui patirtus nuostolius už atvykusių pagal suderintą Paslaugų grafiką Dujovežių prastovas.

162. Dujovežio kapitonas ir Operatorius atlieka SGD krovą ar SGD perkrovą, laikydamiesi saugumo reikalavimų. Operatorius atsako už tinkamą SGD krovos ar SGD perkrovos veiksmų atlikimą Terminale iki Terminalo lanksčiųjų SGD krovos rankovių jungčių, esančių Dujovežyje.

163. Operatorius neatsako už Terminalo naudotojo, Dujovežio, jo savininko, valdytojo, SGD pardavėjo, vežėjo ir (ar) tarpininkų, agentų, taip pat bet kokių kitų su jais susijusių trečiųjų asmenų patirtus tiesioginius ar netiesioginius nuostolius šiais atvejais:

163.1. Operatorius Taisyklių nustatytais sąlygomis sustabdė SGD krovą ar SGD perkrovą ar nepradėjo krauti ar perkrauti SGD;

163.2. SGD krova ar SGD perkrova buvo atidėta arba ji vyko su pertrūkiais dėl aplinkybių, kurių Operatorius negali kontroliuoti.

163.3. SGD temperatūra SGD perkrovos atveju neatitiko sutartinių Terminalo naudotojo ir jo kliento susitarimų.

164. Terminalo naudotojas atlygina visus Operatoriaus patirtus tiesioginius nuostolius ir kitų Terminalo naudotojų patirtus tiesioginius nuostolius dėl Dujovežio vėlavimo, t. y. atvykimo vėlesniu nei Terminalo naudotojui Operatoriaus patvirtintame Mėnesio grafike nurodytas Atvykimo laikotarpis, taip pat reikalavimų atsišvartuoti nuo Terminalo ir atlaisvinti prieigą prie Terminalo kitiems Dujovežiams, ir (ar) išplaukti iš Uosto nesilaikymą, išskyrus atvejus, kai nuostoliai atsirado dėl Operatoriaus veiksmų ar neveikimo arba kitų Taisyklėse ir (ar) Sutartyje nurodytų aplinkybių, kurių Terminalo naudotojas ir (ar) už Dujovežio valdymą atsakingas asmuo negalėjo numatyti ir (ar) kontroliuoti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BENDRO TERMINALO NAUDOJIMO TVARKA

165. Siekiant užtikrinti galimybę keliems skirtingiems Terminalo naudotojams efektyviai naudotis Terminalu, nustatoma, kad Terminalo pajėgumų naudojimo tikslais keli vienu metu Terminalu besinaudojantys Bendranaudotojai prilyginami vienam suminiam Terminalo naudotojui. Atitinkamos Terminalo naudotojų teisės ir pareigos nustatomos Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje, kuri sudaroma tarp Operatoriaus ir visų Terminalo naudotojų.

166. Bendro Terminalo naudojimo tvarkos užtikrinimo tikslais, Terminalo naudotojas, pristatęs krovinį į Terminalą, privalo nedelsiant, bet ne vėliau nei per 2 (dvi) kalendorines

dienas nuo krovinio iškrovimo į Terminalą dienos, išleisti krovinį ar reikiamą jo dalį į laisvą apyvartą (Europos sąjungos Muitinės kodekso ir Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo nustatyta tvarka), t. y. užtikrinti, jog į Terminalą iškrautos SGD galėtų būti naudojamos Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties tikslais be jokių apribojimų. Terminalo naudotojai turi teisę atskiru rašytiniu susitarimu susitarti su Operatoriumi dėl šiame punkte numatytos pareigos pakeitimo, jei nėra sutrikdomas Bendras Terminalo naudojimas Taisyklėse nustatyta tvarka ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais sąlygomis.

167. Užtikrinant Bendrą Terminalo naudojimą, Taisyklėse nustatyta tvarka ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais sąlygomis, Terminalo naudotojų į Terminalą atgabentos SGD gali būti priskiriamos vienam iš Bendranaudotojų toliau nurodyta tvarka, nepaisant to, kurio Bendranaudotojo atgabentos SGD yra perkraunamos ir (arba) išdujinamos:

167.1. Kai pagal patvirtintus Terminalo naudotojų Paslaugų grafikus vieno Terminalo naudotojo, t. y. SGD skolintojo, atgabentas Krovinyš išdujinamas mažesniu, nei maksimaliu išdujinimo greičiu, o kito Terminalo naudotojo, t. y. SGD skolininko Krovinyš pagal patvirtintą Terminalo naudotojo Paslaugų grafiką neturi būti atgabentas į Terminalą, tačiau pagal minėtą Paslaugų grafiką SGD skolininkui turi būti pradėtas išdujinimas ir (arba) SGD perkrova, dalis SGD skolintojo Krovinio, įskaitant SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekį, t. y. Paskolinamas SGD kiekis, automatiškai, be atskiro susitarimo, yra paskolinamas SGD skolininkui atsižvelgiant į jam teikiamų Terminalo paslaugų kiekį;

167.2. Paskolinamas SGD kiekis yra lygus Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje SGD skolininko SGD skolintojui Gražinamam SGD kiekiui, kuris yra apskaičiuojamas ir išreiškiamas energetine verte, įskaitant atitinkamas Terminalo naudotojo SGD netektis;

167.3. Paskolinamos SGD Taisyklių ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties tikslais laikomos SGD skolintojo laikinai paskolintomis SGD skolininkui. Gražinamos SGD, atitinkamai, Taisyklių ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties tikslais laikomos SGD skolininko gražinamomis SGD skolintojui;

167.4. Tais atvejais, kai Bendranaudotojų yra daugiau negu du, yra laikoma, kad Paskolinamas SGD kiekis priskiriamas Bendranaudotojams yra lygus per kiekvieno atitinkamo Bendranaudotojo Krovinio perkrovimo ir (arba) išdujinimo laikotarpį perkraunamam ir (arba) išdujinamam SGD kiekiui, įskaitant atitinkamas Terminalo naudotojo SGD netektis (matuojant energetine verte), o Gražinamas SGD kiekis yra lygus per kiekvieno atitinkamo Bendranaudotojo Krovinio perkrovimo ir (arba) išdujinimo laikotarpį perkraunamam ir (arba) išdujinamam SGD kiekiui, įskaitant atitinkamas Terminalo naudotojo SGD netektis (matuojant energetine verte) taikant „pirmiausia paskolintos pirmiausia gražinamos SGD“ (FIFO) principą. Tuo atveju, jei keliems Bendranaudotojams yra priskiriamas vienodo senumo Gražinamas SGD kiekis, pirmiausia gražintu bus laikomas mažesnio dydžio Gražinamas SGD kiekis. SGD skolinimo ir gražinimo principai yra detalizuoti Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje.

167.5. Operatorius siekia Bendranaudotojų atgabentų SGD Paslaugų grafikus nustatyti tokiu būdu, kad būtų galima užtikrinti, jog kiekvienas Bendranaudotojas iš kurio atgabentų SGD paimamas Paskolinamas SGD kiekis ir po šio skirsnio nuostatų taikymo faktiškai gautų SGD tuo pačiu grafiku, kaip ir netaikant šių nuostatų. SGD skolintojas ir SGD skolininkas Krovinių dydžius nustato atsižvelgdami į tai, kad Paskolinamas SGD kiekis ir Gražinamas SGD kiekis apima ir atitinkamus SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekius.

168. Taisyklių 167 punkto nuostatos negali būti taikomos:

168.1. jei dėl Bendro Terminalo naudojimo bet kuriuo metu Terminalas neišvengiamai turėtų veikti šių Taisyklių reikalavimų neatitinkančiu režimu;

168.2. jei, Operatoriaus pagrįsta nuomone, konkrečioje situacijoje Taisyklių 167 punkto nuostatų taikymas keltų pavojų saugiam, efektyviam ir pagrįstam Terminalo veikimui.

169. Bendranaudotojai Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka turi teisę susitarti dėl Bendro Terminalo naudojimo sąlygų, nepažeidžiančių Taisyklių reikalavimų ir kitų Terminalo naudotojų interesų.

170. Įgyvendindamas savo funkcijas Operatorius deda pastangas, siekdamas, kad Terminalo pajėgumai būtų kuo efektyviau išnaudojami, tačiau Operatorius Taisyklių 169 punkte nustatytu atveju atsižvelgia į Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytas tokio susitarimo vykdymo sąlygas.

171. Siekiant užtikrinti su Bendru Terminalo naudojimu susijusias prievoles, įskaitant prievolę užtikrinti Krovinių pristatymą, Terminalo naudotojai pateikia Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytą Banko garantiją.

172. Operatorius neatsako už jokias Bendro Terminalo naudojimo ar Bendranaudotojų veiksmų (neveikimo) pasekmes Bendranaudotojų interesams, išskyrus Taisyklių numatytais atvejais kylančią Operatoriaus atsakomybę už Taisyklėse ar teisės aktuose numatytų Operatoriaus pareigų pažeidimus.

PENKTASIS SKIRSNIS

SGD KOKYBĖS REIKALAVIMAI, KOKYBĖS IR KIEKIO NUSTATYMAS

173. Terminalo naudotojas turi užtikrinti, kad į Terminalą atgabentų SGD kokybė iki SGD perkrovos pabaigos ir (ar) išdujintų gamtinių dujų atidavimo į gamtinių dujų perdavimo sistemą momento atitiks Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus gamtinių dujų kokybės reikalavimus, o SGD, pristatomų į Terminalą, temperatūra nebus aukštesnė nei -157°C , nebent su Operatoriumi būtų susitarta kitaip. Pristatytose SGD neturi būti kietųjų dalelių, priemaišų, pašalinių medžiagų ar skystų komponentų (pavyzdžiui, aromatinių medžiagų, benzeno (C_6H_6), anglies dioksido (CO_2), metanolio (CH_3OH) ir t.t.), galinčių trukdyti jas realizuoti, daryti žalą ar trukdyti Terminalo veiklai. Operatorius užtikrina, kad Terminalo paslaugų teikimo metu Terminalo naudotojo atgabentų SGD arba SGD, gautų sumaišius su kitų Terminalo naudotojų atgabentomis SGD (tais atvejais, kai SGD yra maišomos), kokybiniai parametrai nepakis labiau, nei natūralaus SGD senėjimo proceso metu atsirandantys tokių parametru pokyčiai.

174. Terminalo naudotojas visais atvejais privalo atsižvelgti ir įvertinti tai, jog SGD kokybiniai parametrai yra kintantys laiko atžvilgiu, todėl į Terminalą pristatomų SGD kokybiniai parametrai gali skirtis nuo tų pačių išdujintų dujų kokybinių parametru ar atitinkamai pakisti transportavimo metu. Tais atvejais, kai pristatomų SGD kokybė yra arti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų gamtinių dujų kokybės reikalavimų, Operatorius gali pareikalauti, kad Terminalo naudotojas pateiktų dujų kokybės kitimo simuliaciją SGD pristatymo į Terminalą dienai.

175. Terminalo naudotojo teisėtai pagrindais valdomų SGD, esančių Terminale ir išdujinamų gamtinių dujų kiekis ar perkraunamų SGD kiekis apskaičiuojamas vadovaujantis Taisyklėse nustatytais reikalavimais, Taisyklių 16 priedu „Krovinių matavimo procedūros aprašas“ ir Taisyklių 2 priedu „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“.

176. Operatorius nuolat stebi gamtinių dujų kokybę, pagal kurią prognozuoja SGD kokybės kitimą saugojimo Terminale metu, preliminariai įvertina, kada SGD kokybė gali neatitikti SGD kokybės reikalavimų, ir nedelsiant informuoja apie tai Terminalo naudotojus.

177. Visos Dujovežyje esančios SGD talpyklos turi būti kalibruotos nepriklausomų įgaliotų institucijų pagal galiojančius tarptautinius standartus ir turėti dokumentus, kuriose įtvirtinti duomenys reikalingi SGD kiekio matavimui ir apskaičiavimui.

178. Visi dokumentai, kuriuose įtvirtinami SGD parametru matavimų rezultatai turi būti patvirtinti Eksperto, dalyvaujant Operatoriui ir Terminalo naudotojui ar jo įgaliotiems atstovams. Jeigu Terminalo naudotojas ar jo įgaliotas atstovas nedalyvauja Krovinių patikroje,

o Operatoriaus ir Terminalo naudotojo susitarime nenurodoma kitaip, Ekspertas laikomas įgaliotu atstovauti Terminalo naudotojui visose Krovinio patikrose.

179. Terminalo naudotojas turi užtikrinti, jog Dujovežio iškrautų / perkrautų SGD kiekis ir kokybė būtų nustatyti pagal Krovinio matavimo procedūrą.

180. Į Terminalą iškrautų ar iš Terminalo pakrautų SGD kiekis nustatomas tokia tvarka:

180.1. SGD kiekis Dujovežyje yra matuojamas Krovinio matavimo procedūroje nustatyta tvarka ir sąlygomis prieš ir po Krovinio iškrovimo, dalyvaujant Ekspertui, Operatoriui ir Terminalo naudotojui ir;

180.2. SGD kiekis patvirtinamas Kiekio ir kokybės sertifikatu, išduodamu Eksperto, kuriame nurodomi SGD kiekio matavimo rezultatai, skaičiavimai ir kita reikalinga informacija. Operatorius, gavęs iš Terminalo naudotojo preliminarų Kiekio ir kokybės sertifikatą, per 1 (vieną) darbo dieną nuo visų reikiamų dokumentų gavimo patikrina, ar sertifikatas parengtas pagal Taisykles, ir pateikia pastabas, jei sertifikate nustatyta neatitikimų. Ištaisius klaidas, Terminalo naudotojas turi pakartotinai pateikti pataisytą preliminarų Kiekio ir Kokybės sertifikatą. Terminalo naudotojas pateikia Operatoriui galutinį Kiekio ir kokybės sertifikatą, prieš tai gavęs Operatoriaus patvirtinimą, kad preliminarus Kiekio ir kokybės sertifikatas atitinka Taisyklėse nustatytus reikalavimus.

181. Iškrautas ar pakrautas SGD kiekis yra apskaičiuojamas pagal formules:

Į Terminalą iškrautų SGD kiekis:

$$E = (V \times d \times H_m) - Q_r - Q_{bog}$$

Iš Terminalo pakrautų SGD kiekis:

$$E = (V \times d \times H_m) - Q_r + Q_{bog}$$

Kur:

E – iškrautas ar pakrautas SGD kiekis, išreikštas kWh;

V – iškrautas ar pakrautas SGD kiekis, išreikštas SGD m³;

d – SGD tankis, išreikštas kg/m³ (kilogramai kubiniame metre SGD);

H_m – viršutinė SGD šilumingumo vertė, išreikšta kWh/kg;

Q_{bog} – iškrovimo ar pakrovimo metu Dujovežio suvartojamų gamtinių dujų kiekis, išreikštas energetine verte kWh;

Q_r – iškrovimo metu į Dujovežį gražinamų dujų energetinė vertė ar pakrovimo metu į Terminalą gražinamų dujų kiekis, išreikštas energetine verte kWh.

182. Operatorius ne rečiau nei kartą per mėnesį teikia informaciją Terminalo naudotojams apie Terminale esančių SGD kiekį, priklausantį kiekvienam Terminalo naudotojui ir Terminalo išdujintų dujų kokybę ir kiekį. Šiame punkte numatyta informacija gali būti teikiama pagal individualiai Operatoriui pateiktą Terminalo naudotojo prašymą tokią informaciją gauti.

183. Į Terminalą iškraunamų ar iš Terminalo pakraunamų SGD kiekis ir kokybė nustatoma Krovinio matavimo procedūroje nustatyta tvarka. Operatorius gali atsisakyti priimti Krovinį arba dalį Krovinio, jeigu:

183.1. Pakrovimo uoste pakrauto Krovinio Kiekio ir kokybės sertifikate nurodyta SGD Krovinio specifikacija neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų SGD kokybės reikalavimų ir kitų Taisyklių 173 punkte nurodytų reikalavimų;

183.2. Pakrovimo uoste pakrauto Krovinio įvertinta SGD kokybė pagal Kiekio ir kokybės sertifikatą SGD iškrovimo į Terminalą metu neatitiks Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų SGD kokybės reikalavimų;

183.3. Kiekio ir kokybės sertifikate trūksta duomenų, leidžiančių nustatyti, ar SGD atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus SGD kokybės reikalavimus ir kitus Taisyklių 173 punkte nurodytus reikalavimus.

183.4. Įvertinus SGD laikomų Terminale ir pakrovos uoste pakrauto Krovinio SGD kokybės, tankio ir temperatūros parametrus tikėtinas SGD apsvertimo (angl. „roll-over“)

fenomeno atsitikimas. Ši sąlyga taip pat taikoma, jei SGD kokybės parametrai Operatoriui yra pateikiami tik Dujovežiui išplaukus iš Pakrovimo uosto ir neatitinka anksčiau Terminalo naudotojo Operatoriui pateiktų SGD kokybės, tankio ir temperatūros parametrų. Šio punkto nuostatos netaikomos, jei Terminale prieš naujo Krovinio priėmimą yra tik operatyvinis SGD likutis.

184. Operatoriui atsisakius priimti visą ar dalį Krovinio, jis privalo apie tai informuoti Terminalo naudotoją ne vėliau kaip per 12 (dvylika) valandų po Kiekio ir kokybės sertifikato gavimo. Terminalo naudotojas turi teisę kreiptis į Operatorių dėl galimybės priimti Krovinį, neatitinkantį Taisyklių 183.1 ir (ar) 183.2, ir (ar) 183.4 papunkčių reikalavimų, pateikdamas Operatoriui rašytinį kitų Terminalo naudotojų, kurių Krovinių kokybę ir (ar) Paslaugų grafiko vykdymui gali turėti įtakos toks Krovinys, sutikimą ir įrodymus, koku būdu bus užtikrinta, kad gamtinių dujų kokybė iki SGD perkrovos pabaigos ir (ar) išdujintų gamtinių dujų atidavimo į gamtinių dujų perdavimo sistemą momento atitiks Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus gamtinių dujų kokybės reikalavimus.

185. Operatorius turi teisę sustabdyti SGD krovą, jei SGD krovos metu yra nustatomas Krovinio neatitikimas kokybės reikalavimams, o Terminalo naudotojas privalo atlyginti visus Operatoriaus ir kitų Terminalo naudotojų su tuo susijusius nuostolius.

186. Gamtinių dujų ir SGD kiekiai tikslinami ir inventorizuojami vadovaujantis Taisyklių 2 priedu „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“.

187. Terminalo naudotojui pagrįstai pareikalavus, Operatorius turi pateikti visus su gamtinių dujų ir SGD kiekio bei kokybės nustatymu ir apskaita susijusius duomenis.

188. Ne rečiau kaip kartą per metus Operatorius Terminale atlieka SGD inventorizaciją. Jei inventorizacijos metu nustatoma, kad esamas SGD kiekis Terminale skiriasi nuo SGD apskaitos duomenų ir skirtumas neviršija Leistinos netekties normų pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, tai nustatytas perteklius ar trūkumas yra priskiriamas Terminalo naudotojams proporcingai per atitinkamą inventorizuojamą laikotarpį jų panaudotiems Terminalo pajėgumams. Nustatytas trūkumas, viršijantis Leistinos netekties normą, priskiriamas Operatoriaus gamtinių dujų netektims, kurias Operatorius kompensuoja Taisyklių 2 priede „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nustatyta tvarka.

189. Terminalo naudotojas turi teisę paprašyti Operatoriaus atlikti neeilinę SGD inventorizaciją pagal Taisyklių 2 priedo „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nuostatas. Terminalo naudotojas apmoka Operatoriaus išlaidas dėl neeilinės gamtinių dujų ir SGD inventorizacijos atlikimo, jeigu inventorizacijos metu nustatyta, kad nebuvo viršyta Leistinos netekties norma, kitu atveju šias išlaidas apmoka Operatorius.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

SGD KROVOS, SGD IŠDUJINIMO IR SGD PERKROVOS VALDYMAS

190. Terminalo naudotojai pageidaujamus išdujinti ar perkrauti SGD kiekius nurodo teikdami Operatoriui Metinius ir Mėnesio grafikus. Galutiniai išdujinami ar perkraunami SGD kiekiai nurodomi Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis sudarytuose Metiniuose ir Mėnesio grafikuose.

191. Operatorius SGD krovą ir (ar) SGD perkrovą vykdo Operatoriaus techninėse sąlygose nustatyta tvarka tokiam SGD kiekiui, kuris numatytas Operatoriaus patvirtintame Terminalo naudotojo SGD krovos ir (ar) SGD perkrovos užsakyme. Perdavimo sistemos įleidimo iš Terminalo taške, t. y. Terminalo naudotojui konkrečiai parai priskiriamas įleidžiamų dujų kiekis yra lygus tos paros vėliausiame Terminalo naudotojui patvirtintame SGD

išdujinimo užsakyme nurodytam kiekiui. Operatorius turės teisę laikinai neatlygintinai naudotis Terminalo naudotojų nuosavybės teise valdomomis SGD ir tarpsteminio techninio balansavimo tikslais faktiškai išdujinti ir pateikti į Perdavimo sistemą didesnius ar mažesnius gamtinių dujų kiekius nei nurodyta Terminalo naudotojams patvirtintuose SGD išdujinimo užsakymuose, o susidariusius skirtumus Taisyklių 2 priede „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nustatyta tvarka paskirstyti Terminalo naudotojams, kuriuos kartu su Perdavimo sistemos operatoriumi sieks panaikinti artimiausiomis Dujų paromis.

192. Terminalo naudotojai remdamiesi patvirtintais Mėnesio grafikais privalo pateikti Operatoriui suderinimui paros SGD išdujinimo užsakymus (pagal Taisyklių 12 priede „Paros suskystintų gamtinių dujų išdujinimo užsakymas“ pateiktą formą) bei SGD krovos ir SGD perkrovos užsakymus (pagal Taisyklių 15 priede „SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymas“ pateiktą formą). Bendro Terminalo naudojimo atveju užsakymą privalo pateikti tas Terminalo naudotojas, kuriam patvirtintame Mėnesio grafike numatytas Terminalo paslaugų teikimas. Užsakymai Operatoriui turi būti pateikiami šiais terminais:

192.1. Paros SGD išdujinimo užsakymai per ETPS, elektroniniu paštu ar raštu priimami ne vėliau kaip iki 15:00 val., einančios prieš dujų parą, kurią prasidės naudojimosi pajėgumais periodas. Operatorius pateiktą paros užsakymą pakoreguoja ir patvirtina iki 17:00 val. atsižvelgdamas į Taisyklių 193 punktą. Operatoriui patvirtinus paros užsakymą, kuris skiriasi nuo Metiniame ar Mėnesio grafike (patvirtintame skirstant Terminalo pajėgumus pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai) tai parai numatyto planuojamo išdujinti SGD kiekio, laikoma, kad besiskiriančio kiekio apimtimi nukrypstama nuo Terminalo naudotojo grafiko pagal Taisyklių 109 punkto nuostatas. Ateityje Bendram Terminalo naudojimo grafikui tapus nesuderinamu su Terminalo techninėmis charakteristikomis (pavyzdžiui, nesant galimybės priimti Dujovežius grafike nustatytais Atvykimo laikotarpiais), Operatorius turi teisę pakoreguoti minėtu nuokrypiu pasinaudojusio Terminalo naudotojo Mėnesio grafikus ne daugiau nei bendro faktinio nuokrypio nuo Terminalo naudotojui patvirtinto Metinio grafiko ar Mėnesio grafikų apimtimi nuo Terminalo dujų metų pradžios ar atitinkamų grafikų įsigaliojimo, priklausomai nuo to, kuri data yra vėlesnė;

192.2. Terminalo naudotojas turi teisę dujų paros metu neribotai patikslinti pateiktą paros SGD išdujinimo užsakymą. Dujų paros metu patikslinti SGD išdujinimo užsakymai priimami pradėdant nuo dujų paros, einančios prieš dujų parą 17:00 val. ir baigiant einamosios dujų paros 4:00 val. Operatorius dujų paros metu patikslintą paros SGD išdujinimo užsakymą patvirtina per 2 val. Operatoriaus patvirtinti patikslinti paros SGD išdujinimo užsakymai vykdomi, t. y. juose numatytą dujų kiekio pokytį Operatorius siekia įgyvendinti per likusias Dujų paros valandas, prasidedančias po 2 val. nuo užsakymo gavimo (prasidedant kiekvienai valandai), išskyrus atvejus, kai Terminalo naudotojas prašo vėlesnio arba ankstesnio tokio pokyčio laiko ir Operatorius su tuo sutinka. Dujų paros metu patikslintas paros SGD išdujinimo užsakymas yra patvirtinamas tik tokiu atveju, jei Operatoriaus preliminariu vertinimu nėra techninių, organizacinių ar kitų kliūčių per likusias dujų paros valandas įgyvendinti patikslintame paros SGD išdujinimo užsakyme numatytą dujų kiekio pokytį. Jei per likusias dujų paros valandas įgyvendinti patikslintame paros SGD išdujinimo užsakyme numatytą dujų kiekio pokytį nėra galimybės arba atitinkama į Perdavimo sistemą įleistino gamtinių dujų kiekio paraiška galėtų būti atmetama Perdavimo sistemos operatoriaus patvirtintose Naudojimosi gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklėse numatytais pagrindais, Operatorius atmeta patikslintą SGD išdujinimo užsakymą ir operatyviai informuoja Terminalo naudotoją apie galimybę pakoreguoti ir pateikti patikslintą SGD išdujinimo užsakymą galimai pokyčio apimčiai;

192.3. Jei Terminalo naudotojas nepateikia paros SGD išdujinimo užsakymo, laikoma, kad paros išdujinamų SGD kiekis yra lygus Mėnesio grafike nurodytam kiekiui, o jei jis nepateiktas – patvirtintame Metiniame grafike nurodytam kiekiui;

192.4. SGD krovos ir SGD perkrovos užsakymai turi būti pateikti ne vėliau kaip prieš 2 (dvi) kalendorines dienas iki Atvykimo laikotarpio. Jei Terminalo naudotojas nepateikia arba pavėluoja pateikti SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymą, taikomos Taisyklių 153 punkto nuostatos;

192.5. Į Perdavimo sistemą įleistino gamtinių dujų kiekio priskyrimo tikslais Operatorius perduoda Perdavimo sistemos operatoriui informaciją apie Terminalo naudotojų patvirtintus SGD išdujinimo užsakymus.

193. Bendras Terminalo naudotojo užsakytų Terminalo išdujinimo ar perkrovos pajėgumų kiekis gali kisti paros užsakymų ir SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymų apimtimi lyginant su Mėnesio grafike numatytais kiekiais, tačiau bet koku atveju Terminalo naudotojo pateikti SGD išdujinimo, SGD krovos ir SGD perkrovos užsakymai negali nukrypti nuo Bendro Terminalo naudojimo grafiko tiek, kiek tai būtų nesuderinama su Terminalo techninėmis charakteristikomis pagal Taisyklių 12 punktą. Šis punktas vykdomas neatsižvelgiant į Taisyklių 109 punkto nuostatas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS PRIVALOMAS PASLAUGŲ TEIKIMO REŽIMŲ KEITIMAS

194. Operatorius organizuoja SGD išdujinimą, siekdamas užtikrinti nuolatinę, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą bei maksimalų Terminalo pajėgumų paklausos patenkinimą. Operatorius turi teisę privalomai vykdyti SGD išdujinimą, kai:

194.1. pristatomas Krovinys pagal patvirtintą Mėnesio grafiką, o Terminalo talpos yra užpildytos dėl suderinto grafiko nesilaikymo;

194.2. bent vienas iš SGD kokybės parametrų priartėja prie Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintos kritinės gamtinių dujų kokybės ribos (žemutinių ir (arba) viršutinių reikšmių); ir (arba)

194.3. kitais atvejais, kai Operatoriaus pagrįsta nuomone tai būtina, siekiant užtikrinti Taisyklių 106 punkte numatytą tikslų pasiekimą.

195. Operatorius turi teisę sustabdyti arba paspartinti SGD išdujinimą bendradarbiavimo su Perdavimo sistemos operatoriumi sutartyje nustatyta tvarka, maišyti, perskirstyti SGD Terminale, ir (ar) imtis kitų priemonių atlaisvinti Terminalo talpas arba pareikalauti, kad jų imtųsi Terminalo naudotojas, jeigu SGD kiekis, esantis Terminale, priartėja prie Terminalo nepertraukiamai veiklai palaikyti Minimalaus operatyvinio SGD likučio, kurio dydis nurodytas Taisyklių 12 punkte, išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai priartėja prie Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytų minimalių ar maksimalių verčių, jas pasiekia, atitinkamai yra mažesni arba viršija, ar kitais atvejais, kai, Operatoriaus pagrįsta nuomone, tai būtina nepertraukiamai, tinkamai ir saugiai Terminalo veiklai užtikrinti. Nuostolius, susijusius su Terminalo veiklos sustabdymu, SGD išdujinimo paspartinimu, SGD maišymu, Terminalo talpų atlaisvinimu, SGD perskirstymu Terminale, nepriklausomo eksperto išlaidomis padengia tas Terminalo naudotojas, dėl kurio veiksmų ar neveikimo išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai yra mažesni arba viršija Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas minimalias ar maksimalias vertes ir (ar) dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla. Operatorius turi teisę šiame punkte nurodytus nuostolius išieškoti iš Terminalo naudotojo pateiktos Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės ar Banko garantijos. Jei iki SGD kokybės ar sudėties parametrų pasikeitimo ar Terminalo veiklos pertraukimo Terminale buvo laikomos daugiau nei vienam Terminalo naudotojui priklausančios SGD, Terminalo naudotoją ar Terminalo naudotojus, dėl kurių veiksmų ar

neveikimo išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai yra mažesni arba viršija Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas minimalias ar maksimalias vertes ir (ar) dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla, nustato Operatorius, o bent vienam Terminalo naudotojui nesutinkant su Operatoriaus sprendimu – Terminalo naudotojų bendru sutarimu pasirinktas nepriklausomas ekspertas. Terminalo naudotojai turi teisę per 5 darbo dienas nuo Operatoriaus sprendimo pateikimo dienos pareikšti nesutikimą dėl Operatoriaus sprendimo ir pranešti apie pasirinktą nepriklausomą ekspertą. Bent vienam Terminalo naudotojui pranešus apie nesutikimą su Operatoriaus sprendimu, tačiau Terminalo naudotojams per šiame punkte numatytą terminą bendru sutarimu nepasirinkus nepriklausomo eksperto, jį parenka Operatorius. Nepriklausomo eksperto išvada yra galutinė. Jei Terminalo naudotojo ar Terminalo naudotojų, dėl kurių veiksmų ar neveikimo išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai yra mažesni arba viršija Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas minimalias ar maksimalias vertes ir (ar) dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla, nustatyti nėra galimybės, nuostolius, susijusius su Terminalo veiklos sustabdymu, SGD išdujinimo paspartinimu, SGD maišymu, Terminalo talpų atlaisvinimu ar SGD perskirstymu Terminale, nepriklausomo eksperto išlaidomis Terminalo naudotojai padengia proporcingai pagal Terminale iki nuostolių atsiradimo momento laikytus faktinius SGD kiekius, priklausančius kiekvienam Terminalo naudotojui.

196. Operatoriui pareikalavus, Terminalo naudotojas privalo organizuoti Terminalo talpų atvėsinimą Operatoriaus pateiktomis sąlygomis, kai Terminalo talpos yra nepakankamos temperatūros priimti Krovinį. Operatoriaus ir atvėsinimo paslaugą suteikusių Terminalo naudotojo išlaidas, susijusias su ir atsiradusias dėl Terminalo talpų atvėsinimo, padengia tas Terminalo naudotojas dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla, išskyrus atvejus, kai Terminalo talpų atvėsinimo nuostoliai atsirado dėl Operatoriaus veiksmų ar neveikimo, tokiu atveju nuostolių atlyginimui taikomas Taisyklių 242 punktas.

197. Tais atvejais, kai Operatorius nesant Terminalo naudotojų kaltės perskirsto SGD Terminale (ar) atvėsinina Terminalo talpas, siekdamas užtikrinti nepertraukiamą, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą, SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekiai, įskaitant kiekius, viršijančius Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, paskirstomi visiems Terminalo naudotojams Taisyklių 2 priede „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ 26.1 papunktyje numatyta tvarka.

198. Apribojus ar nutraukus Terminalo paslaugų teikimą Taisyklių VII skyriaus dešimtajame skirsnyje nustatytais atvejais ir tvarka, pasibaigus Specialiosiose sąlygose numatytų Terminalo paslaugų teikimo laikotarpiui anksčiau jose nustatyto termino, ir (ar) kilus grėsmei nepertraukiamam, efektyviam, saugiam Terminalo funkcionavimui, taip pat atsižvelgiant į faktinius SGD išdujinimo, SGD perkrovos ir (ar) SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekius, Operatorius turi teisę pakeisti Paslaugų grafikuose numatytus SGD krovos, SGD perkrovos ir SGD išdujinimo režimus ir (ar) numatytus Dujovežių Atvykimo laikotarpius taip, kad tokie keitimai kuo mažiau darytų įtaką Paslaugų grafikams. Operatorius ne vėliau kaip per 24 val. informuoja Terminalo naudotojus apie padarytus pakeitimus Paslaugų grafikuose. Operatoriaus pateikti pakoreguoti Metiniai ir (ar) Mėnesio grafikai yra privalomi Terminalo naudotojams.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS TERMINALO PASLAUGŲ KAINA

199. Terminalo naudotojas privalo atsiskaityti su Operatoriumi už suteiktas paslaugas Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytomis kainomis. Terminalo paslaugų kainos gali keistis dėl Taisyklių 203 punkte numatytos kainų nustatymo tvarkos. Terminalo naudotojas

už suteiktas Terminalo paslaugas privalo atsiskaityti Terminalo paslaugų suteikimo metu galiojančiomis Terminalo paslaugų kainomis, nepriklausomai nuo Terminalo paslaugų užsakymo metu galiojusių Terminalo paslaugų kainų. Terminalo naudotojas atsiskaito už paslaugas pagal konkrečias suteiktų Terminalo pajėgumų rūšis ir joms nustatytas bei Tarybos patvirtintas kainas.

200. Paskirstytų Terminalo pajėgumų atsisakymo Taisyklėse numatyta tvarka atveju arba pritaikius Taisyklėse numatytą UIOLI principą, Terminalo naudotojas atsiskaito su Operatoriumi už pajėgumus numatytų pajėgumų panaudojimo metu galiojančia Terminalo paslaugų kaina. Jei atsisakoma pajėgumų, kurie suteikti ateities laikotarpiams, bei nėra žinoma to laikotarpio Terminalo paslaugų kaina, visiems ateities laikotarpiams taikoma pajėgumų atsisakymo dieną nustatyta vėliausia Terminalo paslaugų kaina.

201. Terminalo naudotojas sumoka jam, Dujovežiams, Kroviniams ar su jais susijusiai įrangai ir asmenims taikomus mokesčius ir rinkliavas, būtinus naudotis Terminalo paslaugomis.

202. Operatorius neadministruoja kitų būtinų naudotis Terminalo paslaugomis mokesčių, kurie yra mokami ne pagal Taisyklių ir Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašo nuostatas, ir neatsako už padarinius, atsiradusius dėl tokių mokesčių nesumokėjimo.

203. Operatoriaus teikiamų Terminalo paslaugų kainas atitinkamam laikotarpiui nustato Taryba, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka. Konkrečios Terminalo paslaugų kainos yra skelbiamos viešai Operatoriaus interneto svetainėje.

204. Papildomos Terminalo paslaugos yra apmokestinamos pagal Operatoriaus nustatytus įkainius, nurodytus Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė arba apskaičiuojamos pagal šiame sąrašė nustatytas formules ir kriterijus.

205. Atsiskaitymo už suteiktas Terminalo paslaugas tvarka ir sąlygos yra nustatomos Terminalo naudotojo sutartyje.

DEVINTASIS SKIRSNIS

TERMINALO NAUDOTOJŲ PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

206. Esminė Terminalo naudotojo sutarties sąlyga yra tai, kad visą Specialiųjų sąlygų prie Terminalo naudotojo sutarties galiojimo laikotarpį, tačiau bet kuriuo atveju ne trumpiau nei įvykdomos visos Terminalo naudotojo prievolės Operatoriui, Terminalo naudotojas turi atitikti Kreditingumo reikalavimus. Kreditingumo reikalavimai netaikomi Paskirtajam tiekėjui Terminalo pajėgumų, kurie yra paskirti Terminalo būtinąjo kiekio tiekimui apimtimi vykdant Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme nustatytą įpareigojimą [nuostata dėl Paskirtojo tiekėjo galioja iki būtinąjo kiekio tiekimo laikotarpio pabaigos]. Terminalo naudotojas yra laikomas atitinkančiu Kreditingumo reikalavimus, jei:

206.1. Terminalo naudotojas turi ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingas, kaip tai numatyta Taisyklių 6.32 papunktyje konkrečiai SGD išdujinimo pajėgumų paskirstymo procedūrai; arba

206.2. Terminalo naudotoją patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė turi ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingą, bet Terminalo naudotojui nėra nustatytas kredito reitingas, Terminalo naudotojas pateikia Operatoriaus nustatytos formos jį patronuojančios bendrovės garantiją Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas įvykdymo užtikrinimui, arba

206.3. jei Terminalo naudotojo arba jį patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės, kai kredito reitingas nėra nustatytas Terminalo naudotojui, kredito reitingas žemesnis nei Minimalus kredito reitingas, Terminalo naudotojas pateikia Operatoriui nustatytos formos banko, kuris turi ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingą, garantiją Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas įvykdymo

užtikrinimui. Banko garantija gali būti išduota Terminalo naudotojo arba jį patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės vardu, kai už Terminalo naudotoją Banko garantiją pateikia patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė.

207. Terminalo naudotojai, kurie Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrų metu yra įgiję Terminalo pajėgumus, iki kurių panaudojimo pradžios yra likę daugiau nei 2 (dveji) Terminalo dujų metai, ir nepertraukiamai nesinaudoja Terminalo paslaugomis iki šių pajėgumų panaudojimo pradžios, turi prievolę visą laikotarpį iki pajėgumų panaudojimo pradžios užtikrinti pakankamus finansinius išteklius tinkamam šiame skirsnyje numatytų Kreditingumo reikalavimų laikymuisi. Šio punkto reikalavimai netaikomi Terminalo naudotojams, kurie Terminalo paslaugomis naudojasi nepertraukiamai. Šiame punkte numatytų aplinkybių atveju, Terminalo naudotojas, Taisyklėse numatytais Ilgalaikės pajėgumų paskirstymo procedūros Kreditingumo reikalavimų užtikrinimo terminais, Operatoriui pateikia ir iki kiekvienų Terminalo dujų metų pradžios arba per kitą pagrįstą laikotarpį atnaujina:

207.1. Konsoliduotos finansinės atskaitomybės kopiją bei kitus finansinius dokumentus, kurie leistų pagrįstai įvertinti Terminalo naudotojo finansinę padėtį;

207.2. Banko, turinčio ne žemesnį nei Taisyklėse numatytą Kredito reitingą, garantiją prievolių pagal Taisyklės, Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas įvykdymo užtikrinimui, kurios dydis priklauso nuo Terminalo naudotojo įgytų pajėgumų dydžio ir apskaičiuojamas pagal atitinkamą Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą pateiktą formulę arba patvirtinimą apie Terminalo naudotojui nustatytą Taisyklių reikalavimus atitinkantį Minimalų kredito reitingą (šiuo punkte numatyta banko garantija gali būti keičiama patronuojančios bendrovės garantija, jei yra nustatomi šiame Taisyklių skirsnyje numatyti reikalavimai patronuojančiai bendrovei).

Kilus pagrįstoms abejonėms dėl Terminalo naudotojo finansinių išteklių pakankamumo prisiimtų įsipareigojimų tinkamam vykdymui, Operatorius turi teisę individualiai nustatyti papildomus reikalavimus ar įpareigoti Terminalo naudotoją pateikti papildomą informaciją, dokumentus ar užtikrinimo priemones.

208. Taisyklių 207 punkto nuostatų taikymo atveju, dokumentus, patvirtinančius atitikimą šiame skirsnyje Terminalo naudotojui keliamiems Kreditingumo reikalavimams, Terminalo naudotojas pateikia ne vėliau nei likus 180 kalendorinių dienų iki Terminalo dujų metų, kuriais numatytas suteiktų pajėgumų panaudojimas, pradžios. Už šiame punkte numatytų reikalavimų nesilaikymą Terminalo naudotojui gali būti skirta Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą numatyto dydžio bauda.

209. Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės garantija ir Banko garantija turi užtikrinti bet kokių Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisyklės, Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas vykdymą. Terminalo naudotoją patronuojančios bendrovės prievolių vykdymo garantija, nurodyta Taisyklių 206.2 papunktyje, turi atitikti Taisyklių 14 priede „Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės garantijos forma, skirta Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimui“ pateiktą pavyzdinę formą. Prievolių vykdymo Banko garantija, nurodyta Taisyklių 206.3 papunktyje, turi atitikti Taisyklių 13 priede „Banko garantijos forma, skirta Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimui“ pateiktą pavyzdinę formą. Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės ar Banko garantijos suma turi būti ne mažesnė nei pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą formulę apskaičiuotas garantijos dydis. Operatorius turi teisę reikalauti, kad į Taisyklių 13 ir 14 prieduose nustatytas formas atitinkančias Banko garantijas būtų įtraukta papildoma sąlyga, kurioje būtų numatoma, kad „Naudos gavėjas turi teisę perleisti ar perduoti savo teises pagal Garantiją vadovaujantis 2010 m. redakcijos Vieningos garantijos pagal pirmą pareikalavimą taisyklės, Tarptautinių prekybos rūmų leidinys Nr. 758 (URDG), 33 straipsniu. Bet kokių atveju Naudos gavėjas be Garanto sutikimo turi teisę perleisti ar perduoti savo teises pagal Garantiją

asmeniui, teisės aktų nustatyta tvarka turinčiam teisę perimti ir perimančiam teises ir pareigas pagal Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas“.

210. Dokumentai, patvirtinantys, kad Terminalo naudotojas ar jį patrunuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė ar bankas atitinka Minimalų kredito reitingą bei Taisyklių 206.2 ir 206.3 papunkčiuose nustatytais atvejais – Terminalo naudotojo patrunuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės išduota garantija arba Banko garantija, Operatoriui turi būti pateikti:

210.1. Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu ne vėliau nei per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų, kurių pagrindu Terminalo naudotojui paskirstyti Ilgalaikiai SGD išdujinimo pajėgumai, pasirašymo;

210.2. Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu ne vėliau nei per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų, kurių pagrindu Terminalo naudotojui paskirstyti Metiniai SGD išdujinimo pajėgumai, pasirašymo;

210.3. Terminalo pajėgumų paskirstymo Terminalo dujų metų eigoje pagal Neatidėliotinos rinkos krovinių paskirstymo tvarką atveju – kartu su pasirašytais Operatoriaus pateiktomis Bendrojo Terminalo naudojimo, Terminalo naudotojo sutartimi ir (ar) Specialiosiomis sąlygomis, kaip tai numatyta Taisyklių IV skyriaus septintajame skirsnyje (Taisyklių 82 punktas).

211. Terminalo naudotojas privalo pateikti Operatoriui banko, atitinkančio Minimalų kredito reitingą garantiją, numatytą Taisyklių 206.3 papunktyje, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų, kai:

211.1. Terminalo naudotojo kredito reitingas nukrenta žemiau Minimalaus kredito reitingo; arba

211.2. Terminalo naudotoją patrunuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės kredito reitingas nukrenta žemiau Minimalaus kredito reitingo; arba

211.3. banko, kuris išdavė Banko garantiją Terminalo naudotojo ar jį patrunuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės vardu, reitingas nukrenta žemiau Minimalaus kredito reitingo.

212. Kai Terminalo naudotojo kredito reitingas pakyla ir tampa ne mažesnis nei Minimalus kredito reitingas arba Terminalo naudotojui yra nustatomas kredito reitingas ne žemesnis nei Minimalus kredito reitingas, Banko garantija Terminalo naudotojui yra gražinama per 5 darbo dienas nuo pakankamų įrodymų, patvirtinančių Terminalo naudotojo atitikimą Minimaliam kredito reitingui, pateikimo Operatoriui dienos. Kai Terminalo naudotoją patrunuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės kredito reitingas pakyla ir tampa ne mažesnis nei Minimalus kredito reitingas, Terminalo naudotojas turi teisę Banko garantiją pakeisti patrunuojančios bendrovės garantija. Tokiu atveju Banko garantija Terminalo naudotoją patrunuojančiai bendrovei ir (ar) bendrovių grupei yra gražinama per 5 (penkis) darbo dienas nuo Taisyklėse numatytų ir pakankamų įrodymų, patvirtinančių Terminalo naudotoją patrunuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės atitikimą Minimaliam kredito reitingui ir patrunuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės garantijos pateikimo Operatoriui dienos. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos vertė apskaičiuojama kiekvieniems Terminalo dujų metams atsižvelgiant į per tuos Terminalo dujų metus Terminalo naudotojui paskirstytą Terminalo pajėgumų kiekį pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nustatytą atitinkamą formulę. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos vertė per Terminalo pajėgumų laikotarpį, kuris yra ilgesnis nei vieneri Terminalo dujų metai, Operatoriui pasinaudojus minėta garantija privalo būti kasmet atstatoma iki Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą numatytos formulės pagrindu apskaičiuoto dydžio.

213. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos galiojimo laikotarpis Terminalo pajėgumams, suteiktiems Ilgalaikės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu, turi:

213.1. prasidėti ne vėliau kaip Terminalo dujų metų pirmąją dieną;

213.2. nepertraukiamai galioti visą laikotarpį, kuriam yra paskirstyti Ilgalaikiai SGD išdujinimo pajėgumai, ir pasibaigti ne trumpiau kaip 2 (du) mėnesiai po paskutinių atitinkamų Terminalo pajėgumų panaudojimo dienos (prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentas Terminalo naudotojo laisvos formos prašymu (pateikiamu el. paštu) gali būti grąžinamas anksčiau, jei visos su suteiktas pajėgumais susijusios prievolės yra tinkamai įvykdytos);

214. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos galiojimo laikotarpis Terminalo pajėgumams, suteiktiems Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu, turi:

214.1. prasidėti ne vėliau kaip Terminalo dujų metų pirmąją dieną;

214.2. pasibaigti ne trumpiau kaip 2 (du) mėnesiai po paskutinių atitinkamų Terminalo pajėgumų panaudojimo dienos tais Terminalo dujų metais (prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentas Terminalo naudotojo laisvos formos prašymu (pateikiamu el. paštu) gali būti grąžinamas anksčiau, jei visos su suteiktas pajėgumais susijusios prievolės yra tinkamai įvykdytos).

215. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos galiojimo laikotarpis Terminalo pajėgumams, suteiktiems Neatidėliotinos rinkos krovinių pajėgumų paskirstymo tvarka Terminalo dujų metų eigoje, turi:

215.1. prasidėti ne vėliau kaip Terminalo naudotojo Mėnesio grafiko projekto dėl atitinkamų Terminalo pajėgumų panaudojimo pateikimo dieną, jei prievolių įvykdymo užtikrinimo garantija teikiama kartu su Prašymu suteikti pajėgumus, arba prasidėti ne vėliau kaip prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos pateikimo dieną, kuri numatyta Taisyklių IV skyriaus devintajame skirsnyje (Taisyklių 82 punktą), jei Prašymui užtikrinti buvo pateiktas Pasiūlymo galiojimo užtikrinimo dokumentas;

215.2. pasibaigti ne trumpiau kaip 2 (du) mėnesiai po paskutinių atitinkamų Terminalo pajėgumų panaudojimo dienos tais Terminalo dujų metais prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentas Terminalo naudotojo laisvos formos prašymu (pateikiamu el. paštu) gali būti grąžinamas anksčiau, jei visos su suteiktas pajėgumais susijusios prievolės yra tinkamai įvykdytos).

216. Pasiūlymo galiojimo užtikrinimo dokumentas, numatytas Taisyklių 46.5 papunktyje, Terminalo naudotojui yra grąžinamas per 10 (dešimt) darbo dienų:

216.1. nuo Sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų bei Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties (priklausomai nuo to, kas įvyksta vėliau) pasirašymo ar pakeitimo, jei Terminalo naudotojas Taisyklėse numatyta tvarka ir terminais pateikė Taisyklėse numatytus ir pakankamus įrodymus, kad jis atitinka Kreditingumo reikalavimus; arba

216.2. Operatoriui atsisakius sudaryti Sutartį ir (ar) Specialiąsias sąlygas ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį ne dėl pasiūlymo užtikrinimo dokumentą pateikęs asmens kaltės.

217. Be kitų atvejų, numatytų Terminalo naudotojo sutartyje, Taisyklėse ar Banko garantijoje, Operatorius turi teisę reikalauti mokėjimo pagal Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantiją, jei:

217.1. Terminalo naudotojas tinkamai ir laiku neįvykdo bet kokios piniginės ar kito pobūdžio prievolės pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį ir (ar) Specialiąsias sąlygas, įskaitant dėl Terminalo naudotojo veiksmų patirtų nuostolių atlyginimą ar netesybų sumokėjimą Operatoriui;

217.2. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantiją pateikęs asmuo nebetenkina tokiam asmeniui Taisyklėse Terminalo naudotojo sutartyje ir (ar) Specialiosiose sąlygose numatytų reikalavimų ir (arba) per 2 (dvi) darbo dienas nuo Taisyklių 218 punkte numatytų aplinkybių atsiradimo nėra pateikiama kita garantija, atitinkanti jai keliamus reikalavimus;

217.3. Terminalo naudotojo, neatitinkančio Minimalaus kredito reitingo, pateiktos garantijos galiojimo terminas baigsis per trumpesnę laikotarpį nei 20 (dvidešimt) darbo dienų ir Operatoriui nėra pateikta ją pakeičianti garantija.

218. Kiekvieną kartą, kai keičiasi pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą formulę apskaičiuotas Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydis, Terminalo naudotojas turi per 10 (dešimt) darbo dienų nuo tokio pasikeitimo užtikrinti, kad garantija būtų ne mažesnė už šį apskaičiuotą garantijos dydį. Garantijų dydžių apskaičiavimui (Taisyklių 7 priedo pateiktose formulėse) yra naudojama Terminalo paslaugų kaina, nustatyta laikotarpiui, kuriuo prašomi pajėgumai planuojama bus panaudojami. Jei prašomam pajėgumų panaudojimo laikotarpiui dar nėra nustatyta Terminalo paslaugų kaina, garantijų dydžių apskaičiavimui naudojama galiojanti Terminalo paslaugų kaina. Atitinkamai nustatius naują Terminalo paslaugų kainą, garantijų dydžiai turi būti atnaujinami naudojant aktualią, pajėgumų panaudojimo laikotarpį atitinkančią, Terminalo paslaugų kainą (netaikoma Taisyklių 46.5 papunktyje numatytos pasiūlymo galiojimo užtikrinimo garantijos atveju).

219. Terminalo naudotojas turi nedelsdamas informuoti Operatorių apie tai, kad jis nebetenkina Kreditingumo reikalavimų arba turi informacijos, kad šių reikalavimų netenkina ateityje. Bet kuriuo atveju, Operatorius turi teisę iš Terminalo naudotojo reikalauti pateikti audituotas finansines atskaitomybes bei kitus finansinius dokumentus tiek, kiek pagrįstai galima reikalauti norint įvertinti šio Terminalo naudotojo finansinę būklę.

220. Terminalo naudotojo neatitikimas Kreditingumo reikalavimams, informacijos apie tai, kad jis nebetenkina Kreditingumo reikalavimų arba jų netenkina ateityje, nepateikimas, banko, atitinkančio Minimalų kredito reitingą, garantijos nepateikimas šiame Taisyklių skirsnyje numatytais atvejais ir terminais, neužtikrinimas, kad garantija būtų ne mažesnė, nei numatyta pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą formulę apskaičiuotas Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydis, aplinkybių, rodančių Terminalo naudotojo nemokumą egzistavimas, taip pat aplinkybių, rodančių patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės ar Banko garantiją pateikusio Terminalo naudotojo nemokumą buvimas, jei pastaruoju atveju per 5 (penkis) darbo dienas Kreditingumo reikalavimai nėra tenkinami kitu būdu, yra esminis Terminalo naudotojo sutarties pažeidimas ir pagrindas Operatoriui nedelsiant sustabdyti bet kokių įsipareigojimų tokiam Terminalo naudotojui vykdymą pagal Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas bei vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

TERMINALO PASLAUGŲ TEIKIMO RIBOJIMAI AR NUTRAUKIMAS

221. Operatorius teisės aktuose bei Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis turi teisę apriboti ar nutraukti Terminalo paslaugų teikimą, apie tokį apribojimą ar nutraukimą pranešęs Terminalo naudotojui teisės aktuose ir Taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

222. Operatorius gali apriboti ar nutraukti Terminalo paslaugų teikimą nesant Terminalo naudotojo kaltės, siekdamas užtikrinti visuomenės interesus, nuolatinę, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą taip pat kitais teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais atvejais, įskaitant, bet neapsiribojant:

222.1. kai tai, Operatoriaus nuomone, yra pagrįstai būtina, siekiant išvengti avarijos Terminale ir (ar) Dujovežyje, taip pat apsaugoti žmones, aplinką ir (ar) turtą nuo jiems keliamo pavojaus nenugalimos jėgos (*force majeure*), trečiųjų asmenų neteisėtų veiksmų ir (ar) avarijų, sutrikimų ar kitų techninių gedimų atvejais;

222.2. kai tai, Operatoriaus nuomone, yra pagrįstai būtina, siekiant išvengti ar susiklosčius Lietuvos Respublikos gamtinių dujų sistemoje ekstremaliai padėčiai, kuri kelia grėsmę sistemos funkcionavimui;

222.3. kai tai, Operatoriaus nuomone, yra pagrįstai būtina, Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis vykdant planinius Terminalo Remonto ir (ar) priežiūros darbus;

222.4. kai tai, Operatoriaus nuomone, yra pagrįstai būtina vykdant skubius remonto darbus, kurie kilo dėl netikėto Terminalo įrangos gedimo, sugadinimo, sunaikinimo ir gedimas, sugadinimas, sunaikinimas kilo ne dėl Operatoriaus kaltės;

222.5. esant ribinėms Terminalo operacijų sąlygoms numatytoms Operatoriaus techninėse sąlygose ir Taisyklių 236 punkte nurodytoms aplinkybėms;

222.6. kai yra poreikis atlikti infrastruktūros modifikavimą, siekiant užtikrinti efektyvumą didinančių projektų įgyvendinimą.

223. Operatorius šių Taisyklių 222.1, 222.2, 222.4 ir 222.5 papunkčiuose nurodytais atvejais, taip pat kitais atvejais, esant avarijai, sutrikimui ar gedimui Terminalo, Dujovežyje ir (ar) susijusiuose įrenginiuose, turi teisę nedelsiant sustabdyti naudojimosi Terminalu paslaugų teikimą Terminalo naudotojui be atskiro išankstinio įspėjimo. Tokiais atvejais Operatorius privalo nedelsdamas raštu pranešti Terminalo naudotojui apie naudojimosi Terminalu paslaugų teikimo sustabdymą, nuroydamas naudojimosi Terminalu paslaugų teikimo sustabdymo priežastį, laiką ir tikėtiną trukmę. Naudojimosi Terminalu paslaugų teikimas Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis atnaujinamas išnykus atitinkamoms aplinkybėms ar pašalinus pažeidimus Operatoriui sustabdžius naudojimosi Terminalu paslaugų teikimą šiais pagrindais, Operatorius dėl to kilusių Terminalo naudotojo nuostolių neatlygina.

224. Operatorius šių Taisyklių 222.3 papunktyje nurodytu atveju apribodamas ar nutraukdamas naudojimąsi Terminalu, turi pranešti Terminalo naudotojui raštu Taisyklių 230 punkte nustatytais terminais, nuroydamas naudojimosi Terminalu apribojimo ar nutraukimo priežastį, laiką ir trukmę.

225. Operatorius gali apriboti ar nutraukti naudojimąsi Terminalu dėl Terminalo naudotojo ir (ar) jo įgaliotų asmenų kaltės teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais atvejais, įskaitant, bet neapsiribojant:

225.1. Terminalo naudotojas ar Dujovežio savininkas ar kapitonas Taisyklėse nustatyta tvarka neatlieka Dujovežio ir (ar) atgabentų SGD patikrinimo ar nesudaro sąlygų toki patikrinimą tinkamai atlikti;

225.2. į Terminalą atgabentų SGD kokybė neatitinka nustatytų reikalavimų ar kraunamų SGD kokybė iškrovimo metu pakinta taip, kad gali sutrikdyti Terminalo ir (ar) kitų susijusių įrenginių normalų funkcionavimą;

225.3. Terminalo naudotojas tinkamai ir laiku nevykdo savo prievolės sumokėti Operatoriui už suteiktas naudojimosi Terminalu paslaugas, taip pat neatlieka kitų privalomų mokėjimų, nesumoka delspinigių, baudų ir (ar) neatlygina Operatoriaus patirtų nuostolių Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis;

226. Operatorius šių Taisyklių 225.1 ir 225.2 papunkčiuose nurodytais atvejais apribodamas ar nutraukdamas naudojimąsi Terminalu, turi pranešti Terminalo naudotojui raštu prieš 24 valandas, nuroydamas naudojimosi Terminalu apribojimo ar nutraukimo priežastį, laiką ir trukmę. Kai nėra galimybės tiksliai nustatyti pranešimo Terminalo naudotojui laiką, 24 valandų terminas pradedamas skaičiuoti 8:00 val. nuo tos dienos, kai Terminalo naudotojas Operatoriaus buvo informuotas apie naudojimosi Terminalu apribojimą ar nutraukimą.

227. Operatorius šių Taisyklių 225.3 papunktyje nurodytu atveju, taip pat kitais teisės aktuose, Taisyklėse ir (ar) Sutartyje numatytais atvejais apribodamas ar nutraukdamas

naudojimąsi Terminalu, jei atitinkamai teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje ir (ar) Specialiosiose sąlygose nėra nurodyti kitokie pranešimo terminai, turi pranešti Terminalo naudotojui raštu prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų, nustatydamas terminą pažeidimams pašalinti, kuris negali būti ilgesnis kaip 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų ir nurodydamas naudojimosi Terminalo apribojimo ar nutraukimo priežastis. Terminalo naudotojui per Operatoriaus nustatytą terminą nepašalinus pažeidimų, Operatorius nutraukia Terminalo paslaugų teikimą pagal Specialiąsias sąlygas Terminalo naudotojo kaltės.

228. Terminalo naudotojas įsipareigoja imtis pats ir įpareigoti savo įgaliotus asmenis, dalyvaujančius naudojantis Terminalu, imtis visų įmanomų ir pagrįstų priemonių nuostoliams išvengti ar juos sumažinti, kai nutraukiamas, apribojamas ar kitaip sutrikdomas naudojimosi Terminalu paslaugų teikimas, taip pat tinkamai apsaugoti SGD gabenanti laivą ir kitus susijusius įrenginius.

229. Operatorius neatsako už Terminalo naudotojo nuostolius, patirtus dėl naudojimosi Terminalu apribojimo ar nutraukimo Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS REMONTO DARBAI

230. Operatorius apie planinius Remonto darbus Terminalo naudotojus viešai informuoja šiais terminais:

230.1. Kiekvienų metų rugpjūčio 1 d. Operatorius paskelbia planinių metinių Remonto darbų grafiką ir planuojamus Terminalo apribojimus Terminalo dujų metams. Neatsižvelgiant į Taisyklių 109 punkto nuostatas, Terminalo naudotojai turi teisę iki metinio Paslaugų grafiko projekto pateikimo termino pabaigos atsisakyti jam paskirtų Terminalo pajėgumų kiekių ta apimtimi, kiek juos įtakoja Operatoriaus paskelbtas planinių metinių Remonto darbų grafikas. Už tokius atsisakytus pajėgumus baudos nėra taikomos;

230.2. Operatorius turi teisę atlikti periodinį kapitalinį patikrinimą prieš tai informavęs Terminalo naudotojus Taisyklių 230.1 papunkčio nustatyta tvarka ne anksčiau kaip po 5 (penkių) metų nuo ankstesnio periodinio kapitalinio remonto atlikimo ar kitu Plaukiojančiosios saugyklos klasifikacinės bendrovės nurodytu terminu.

230.3. Operatorius turi teisę kiekvienais metais atlikti į Remonto darbų grafiką neįtrauktus planinius Remonto darbus, kurių bendra trukmė neviršija 7 (septynių) kalendorinių dienų, prieš tai informavęs Terminalo naudotojus ne vėliau nei 85 kalendorinės dienos iki tokių Remonto darbų pradžios. Jei tokie Remonto darbai sutampa su patvirtintuose Metiniuose grafikuose nurodytais Dujovežių Atvykimo laikotarpiais, Operatorius turi teisę pasinaudoti Taisyklių 128 punkte numatyta teise pakoreguoti Dujovežių Atvykimo laikotarpius. Sutinkamai su šiame punkte numatytomis pareigomis, Terminalo naudotojas Operatoriui pateikia pakoreguotą Paslaugų grafiką taip, jog Remonto darbai neturėtų įtakos tolimesniam Metinio grafiko vykdymui. Terminalo naudotojui neatlikus korekcijų Paslaugų grafikuose, Operatorius turi teisę vienašališkai pakoreguoti Terminalo naudotojo Paslaugų grafikus bei informuoti Terminalo naudotoją apie atliktas korekcijas Taisyklių 263 punkte numatyta tvarka.

231. Operatorius turi teisę apriboti ir (ar) nutraukti Terminalo naudotojų naudojimąsi Terminalu tam laikotarpiui ir tokia apimtimi, kiek tai susiję su vykdomais planiniais Remonto darbais, atitinkamai apie tai informavęs Terminalo naudotojus, kai tai nurodo Terminalo taisyklės.

232. Operatorius privalo informuoti Terminalo naudotojus apie neplaninius Remonto darbus nedelsiant, kai tik sužino apie šių darbų poreikį. Dėl neplaninių Remonto darbų

vykdymo atsiradusius tiesioginius nuostolius prisiima Operatorius arba Terminalo naudotojas (-ai), priklausomai nuo to, dėl kurio kaltės atsirado poreikis šių Remonto darbų vykdymui, išskyrus atvejus, kai šis poreikis atsirado dėl nenugalimos jėgos aplinkybių. Operatorius laikomas kaltu dėl neplaninio Remonto darbų vykdymo tik tokiu atveju, jei konkretus gedimas kilo dėl to, kad Operatorius laiku neatliko Terminalo ir jo įrangos patikros, remonto, priežiūros, detalių keitimo darbų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir (ar) tarptautiniais laivybos sektorių reglamentuojančiais teisės aktais, įrenginių gamintojų rekomendacijomis, klasifikavimo bendrovės keliamais reikalavimais Plaukiojančiąjai saugyklai.

233. Terminalo naudotojai, atsižvelgdami į Operatoriaus planinių Remonto darbų grafiką ir atliekamus neplaninius Remonto darbus, privalo sąžiningai bendradarbiauti su Operatoriumi ir atitinkamai prisiderinti prie Remonto darbų koreguojant Metinius ar Mėnesio grafikus.

234. Operatorius turi teisę nustatyti papildomus techninius reikalavimus Dujovežiams ir Terminalo naudotojams, jei tai būtina Remonto darbams atlikti.

235. Operatorius, vadovaudamasis Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūros (ACER) gairėmis dėl 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (REMIT) taikymo bei 2016 m. gruodžio 22 d. Tarybos nutarimu Nr. O3-450 „Dėl prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklių patvirtinimo“, rinkos operatoriaus valdomoje viešai neatskleistos informacijos platformoje (angl. Inside Information Platform (IIP)) skelbia viešai neatskleistą informaciją teikdamas rinkos pranešimus (angl. Urgent Market Message (UMM)) dėl Terminalo planuotų ir (ar) neplanuotų remonto darbų, paslaugų neprieinamumo ar apribojimo. Šio punkto pagrindu viešai neatskleista informacija kaip ji suprantama pagal ACER išleidžiamas REMIT reglamento taikymo gaires, pirmiausia atskleidžiama rinkos operatoriaus platformoje. Atitinkamai paskelbus rinkos pranešimą rinkos operatoriaus platformoje, Operatoriaus sprendimu informacija gali būti patalpinta Operatoriaus interneto svetainėje.

DVYLIKTAJIS SKIRSNIS NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

236. Operatorius ir Terminalo naudotojas atleidžiamas nuo atsakomybės už Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų nuostatų nevykdymą, jeigu jie įrodo, kad Taisyklės, Terminalo naudotojo sutartis ir (ar) Specialiosios sąlygos nevykdytos dėl aplinkybių, kurių jie negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti ir, kad negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėmis, be kita ko, bus laikomos prognozuojamos pavojingos hidrometeorologinės sąlygos, keliančios grėsmę Terminalo ir (ar) Uosto ir (ar) Dujovežio saugumui Uoste, taip pat paskelbto arba nepaskelbto karo veiksmai bei kiti neramumai, pilietinis karas, maištas, nepaprastosios padėties įvedimas, epidemija ir karantinas, blokada, terorizmas ir radiacinis užterštumas. Nenugalima jėga (*force majeure*) nelaikoma tai, kad Operatorius ar Terminalo naudotojas neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievolės.

237. Apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atsiradimą nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 12 (dvylika) valandų turi būti pranešama Operatoriui / Terminalo naudotojui telefonu, o po to, bet ne vėliau nei per 24 (dvidešimt keturias) valandas nuo aplinkybių atsiradimo, ir raštu. Tinkamu informavimu apie nenugalimos jėgos aplinkybes laikomas šalies informavimas telefonu ir raštu numatytais terminais. Nepranešus apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, negalima jomis remtis kaip atleidimo nuo atsakomybės už Taisyklių

nevykdymą pagrindu. Būtina pranešti ir tuo atveju, jei išnyksta pagrindas nevykdyti įpareigojimų dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių. Operatorius apie jam Terminalo naudotojo praneštas aplinkybes nedelsiant informuoja ir kitus Terminalo naudotojus, jei nenugalimos jėgos aplinkybės gali daryti įtaką kitų Terminalo naudotojų naudojimuisi Terminalu ir (ar) suplanuotiems Paslaugų grafikams.

238. Pasibaigus nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms privaloma nedelsiant įvykdyti įsipareigojimus, kurie nebuvo vykdomi iki nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atsiradimo, jei nesutarta kitaip. Operatoriaus ir Terminalo naudotojo atsakomybės už įsipareigojimų, kurie nebuvo įvykdyti dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, klausimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso numatyta tvarka.

239. Jei Terminalo naudotojas nevykdo Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties, Specialiųjų sąlygų ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (*force majeure*), Operatorius turi teisę keisti Paslaugų grafiką, užtikrinant Terminalo tinkamą veikimą. Pasibaigus nenugalimos jėgos aplinkybėms (*force majeure*), Terminalo naudotojo suderintas Paslaugų grafikas yra taikomas, jei tai yra įmanoma, atsižvelgiant į pakoreguotą Paslaugų grafiką.

240. Operatorius ir Terminalo naudotojas gali vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį, jei nenugalimos jėgos aplinkybės (*force majeure*) tęsiasi ne trumpiau nei 3 (tris) mėnesius.

VIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

241. Terminalo naudotojai ir Operatorius yra atsakingi už Taisyklėse nustatytų jiems privalomų reikalavimų ir Terminalo naudotojo sutartimi bei Specialiosiomis sąlygomis priimtų įsipareigojimų tinkamą vykdymą. Terminalo naudotojų ir Operatoriaus atsakomybė gali būti ribojama ar netaikoma tik teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais pagrindais. Šie atsakomybės ribojimai neapriboja Terminalo naudotojo teisės gauti draudimo išmokas pagal SGD draudimo sutartis, kuriose Terminalo naudotojas yra nurodytas kaip papildomai apdraustasis.

242. Operatorius atsako tik už savo teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje numatytų įsipareigojimų vykdymą teisės aktuose, Taisyklėse ir Terminalo naudotojo sutartyje nustatyta tvarka. Operatorius privalo dėti maksimalias pastangas, kad Terminalo naudotojai nepatirtų tiesioginių ar (ir) netiesioginių nuostolių dėl Operatoriaus ar Terminalo naudotojų veiksmų, o jeigu tai neišvengiama, dėti visas maksimalias pastangas, kad šie nuostoliai būtų kuo mažesni.

243. Operatorius prisiima atsakomybę, atlygina nuostolius ir apsaugo Terminalo naudotoją, jo kontrahentus, netiesioginius kontrahentus bei trečiuosius asmenis, veikiančius kaip tarpininkai, nuo visų bet kokio pobūdžio reikalavimų, įskaitant bet kokius atgręžtinius reikalavimus (kur įmanoma, įstodamas į bylas ir savo sąskaita dalyvaudamas ginče su atitinkamais ieškovais), nuostolių, žalos, išlaidų (įskaitant teises išlaidas), sąnaudų ir atsakomybės, kurios atsiradimas yra susijęs su Taisyklėse ir Taisyklių pagrindu sudarytose sutartyse numatytos veiklos vykdymu ir kuri atsiranda dėl:

243.1. Operatoriaus ar Plaukiojančios saugyklos techninio operatoriaus darbuotojų sužalojimo, įskaitant mirtimi pasibaigusį sužalojimą, ligos ar kito pobūdžio negalavimų;

243.2. Operatoriaus ar Plaukiojančios saugyklos techninio operatoriaus turto netekimo ir (arba) sugadinimo; ar

243.3. taršos ar aplinkosaugos pažeidimų, kurie kyla dėl bet kokios medžiagos patekimo į aplinką iš Operatoriaus ar Plaukiojančios saugyklos techninio operatoriaus turto.

243.4. 243 punkto nuostatos kiekvienu atveju netaikomos dėl atsakomybės, atsirandančios vien tik dėl Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai, tyčios ar didelio neatsargumo.

244. Terminalo naudotojas prisiima atsakomybę, atlygina nuostolius ir apsaugo Operatorių ir Plaukiojančiosios saugyklos techninį operatorių nuo visų bet kokio pobūdžio reikalavimų, įskaitant bet kokius atgręžtinius reikalavimus (kur įmanoma, įstodamas į bylas ir savo sąskaita dalyvaudamas ginče su atitinkamais ieškovais), nuostolių, žalos, išlaidų (įskaitant teises išlaidas), sąnaudų ir atsakomybės, kurios atsiradimas yra susijęs su Taisyklėse ir Taisyklių pagrindu sudarytose sutartyse numatytos veiklos vykdymu ir kuri atsiranda dėl:

244.1. Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai, darbuotojų sužalojimo, įskaitant mirtimi pasibaigusį sužalojimą, ligos ar kito pobūdžio negalavimų;

244.2. Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai turto netekimo ir (arba) sugadinimo; ar

244.3. taršos ar aplinkosaugos pažeidimų, kurie kyla dėl bet kokios medžiagos patekimo į aplinką iš Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai, turto.

244.4. 244 punkto nuostatos kiekvienu atveju netaikomos dėl atsakomybės, atsirandančios vien tik dėl Operatoriaus ar Plaukiojančiosios saugyklos techninio operatoriaus tyčios ar didelio neatsargumo.

245. Jei Operatorius savo veikimu ar neveikimu pažeidžia Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nustatytas pareigas ir dėl tokio pažeidimo Terminalo naudotojas patiria žalą, Operatorius, atsižvelgiant į Taisyklių 246 punkte taikomus atsakomybės dydžio ribojimus, atlygina Terminalo naudotojui tik šiuos Terminalo naudotojo patirtus tiesioginius nuostolius: išlaidas, kurias Terminalo naudotojas patiria tiesiogiai dėl Operatoriaus vėlavimo ir (arba) negalėjimo priimti Krovinį pagal patvirtintą Paslaugų grafiką ir (arba) teikti SGD išdujinimo ar perkrovos paslaugas, įskaitant išlaidas, susijusias su Dujovežio nukreipimu į kitą uostą (transportavimo išlaidas) bei su Dujovežio iškrovimu šiame uoste susijusias išlaidas, t. y. Terminalo naudotojo realiai SGD tiekėjui sumokėtas kompensacijas dėl SGD pardavimo tretiesiems asmenims mažiau palankiomis sąlygomis.

246. Operatoriaus maksimalus atsakomybės dydis dėl tiesioginių nuostolių ir faktinių išlaidų atlyginimo pagrindais, nustatytais Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje, įskaitant atsakomybę už Dujovežių prastovas, taikomas vienam Terminalo naudotojui vienerių Terminalo dujų metų laikotarpiui yra ribojamas ir negali viršyti 1 000 000 Eur (vieno milijono eurų).

247. Operatorius neprisiima jokios atsakomybės už Terminalo naudotojo netiesioginius ir (arba) netiesioginio pobūdžio nuostolius, įskaitant, bet neapsiribojant šiais atvejais:

247.1. jei tokie nuostoliai atsiranda dėl Terminalo naudotojo sutarčių ar susitarimų su trečiaisiais asmenimis vykdymo ar nutraukimo, dėl kurio Terminalo naudotojui ateityje pabrangsta iš trečiųjų asmenų įsigijamos prekės, paslaugos ar žaliavos;

247.2. Terminalo naudotojui nėra atlyginamas negautas uždarbis, pajamos ar pelnas (įskaitant bet kokią atidėto mokesčio ar kitos naudos sumažėjimą), taip pat nėra atlyginama prarasta investicijų galimybė, prarastos galimybės piniginė vertė, turto vertės sumažėjimas bei jokios išlaidos, susijusios su taikos susitarimų su trečiaisiais asmenimis sudarymu, teisinių ir finansų apskaitos paslaugų išlaidos bei bet kokios kitos su ginčų dėl šiame papunktyje nurodytų nuostolių nagrinėjimu susijusios išlaidos;

247.3. Terminalo naudotojui nėra atlyginami mokesčiai ir mokėjimai, kurie kyla dėl įsipareigojimų mokėti delspinigius, baudas, netesybas, kompensacijas, arba įsipareigojimų

įvykdymo garantijas, jei neįrodoma, kad atsakomybė kiltų net ir nesant tokių įsipareigojimų ar garantijų;

247.4. Terminalo naudotojui nėra atlyginama jokia neturtinė žala ar reputacijos pablogėjimas.

248. Operatorius neatsako už trečiųjų asmenų veikimą ar neveikimą, dėl kurio ribojamas Terminalo darbas (įskaitant, tačiau neapsiribojant, gamtinių dujų perdavimo sistemos veikimą ar joje atliekamus veiksmus), išskyrus atvejus, kai Terminalo darbas ribojamas dėl Plaukiojančiosios saugyklos techninio operatoriaus ar dėl Operatoriaus Terminalo paslaugų teikimui pasitelktų Terminalo infrastruktūros generalinių rangovų kaltės.

249. Terminalo naudotojai tiesiogiai atsako Operatoriui ir prieš trečiuosius asmenis už vykdomą veiklą ir prisiimtas pareigas, susijusias su naudojimu Terminalu.

250. Jei Terminalo naudotojas veikimu ar neveikimu pažeidžia Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nustatytas pareigas ir dėl tokio pažeidimo Operatorius patiria žalą, Terminalo naudotojas atlygina Operatoriui visus jo patirtus tiesioginius nuostolius, jei atskiruose Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties, Specialiųjų sąlygų ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nenustatyta kitaip. Terminalo naudotojas privalo dėti maksimalias pastangas, kad Operatorius ir kiti Terminalo naudotojai nepatirtų tiesioginių ar (ir) netiesioginių nuostolių dėl Terminalo naudotojo veiksmų, o jeigu tai neišvengiama, dėti visas maksimalias pastangas, kad šie nuostoliai būtų kuo mažesni. Jei Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nenustatyta kitaip, Terminalo naudotojas neatsako už netiesioginių nuostolių atlyginimą Operatoriui, pavyzdžiui, už nesudarytus ar neįvykdytus sandorius su trečiosiomis šalimis, trečiųjų šalių paskirtas baudas ir panašiai.

251. Terminalo naudotojai atlygina kitiems Terminalo naudotojams, tretiesiems asmenims ar turtui savo veiksmais ar neveikimu padarytą žalą.

252. Operatorius neatsako už Terminalo naudotojų galiojančių Taisyklių pagrindu sudarytus sandorius, neužtikrina tokių sandorių vykdymo ir neatlygina tokiais sandoriais patirtų Terminalo naudotojų nuostolių. Terminalo naudotojai yra visiškai atsakingi už komercinių sprendimų ir įsipareigojimų prisiėmimą remiantis tokių veiksmų atlikimo metu galiojančiomis Taisyklėmis, kurios Operatoriaus ar Tarybos iniciatyva gali būti keičiamos Taisyklių 275 punkte numatyta tvarka.

253. Terminalo naudotojai Specialiųjų sąlygų galiojimo laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai Terminalo naudotojui yra paskirti pajėgumai, iki kurių panaudojimo pradžios likę daugiau nei 2 (dveji) Terminalo dujų metai, privalo būti apsidraudę savo civilinę atsakomybę už padarytą žalą Terminalo naudotojo veiksmais naudojantis SGD išdujinimo paslauga ir (arba) SGD perkrovos paslauga ir kitaip naudojantis Terminalu iki gamtinių dujų patiekimo į Perdavimo sistemą momento ar SGD perkrovos pabaigos Terminalo naudotojo sutartyje numatytomis sąlygomis. Terminalo naudotojui nevykdant šio punkto reikalavimų, Operatorius Terminalo paslaugų neteikia. Bet kuriuo atveju, Terminalo naudotojai Terminalo paslaugų teikimo laikotarpiu privalo būti apsidraudę savo civilinę atsakomybę šiame punkte ir Sutartyje numatytomis sąlygomis.

254. Operatorius Terminalo naudotojo sutarties galiojimo laikotarpiu turi būti apsidraudęs savo veikloje naudojamą Operatoriaus valdomą (disponuojamą) turtą bei civilinę atsakomybę Terminalo naudotojo sutartyje nustatytomis sąlygomis.

255. Terminalo naudotojui, nevykdančiam privalomų naudojimosi Terminalu reikalavimų ar juos vykdant netinkamai, už šiose Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje numatytų reikalavimų pažeidimus Operatorius gali skirti Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nustatyto dydžio baudą, kuri yra minimalūs iš anksto aptarti nuostoliai.

256. Operatorius neatsako už Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektis, apskaičiuotas Taisyklių 2 priede „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ numatyta tvarka.

257. Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektys paskirstomos Terminalo naudotojams Taisyklių 2 priede „AB „KN Energies“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ numatyta tvarka.

258. Atsiradus nenugalimos jėgos aplinkybėms arba atsiradus kitoms aplinkybėms, dėl kurių Terminalo naudotojas ir (ar) Operatorius negali tinkamai vykdyti Terminalo naudotojo sutartimi, Specialiosiomis sąlygomis ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartimi prisiimtų įsipareigojimų, šalis, kurios pusėje kilo sutrikimai, privalo dėti visas protingas pastangas, kad kaip įmanoma trumpesniais terminais būtų pašalinti sutrikimai ir užtikrintas įrenginių veikimas.

IX SKYRIUS INFORMACIJOS MAINAI

PIRMASIS SKIRSNIS OPERATYVUS BENDRADARBIAVIMAS

259. Operatorius ir Perdavimo sistemos operatorius bendradarbiauja vadovaudamiesi Naudojimosi gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklėse nustatytais reikalavimais ir tarp šių operatorių sudarytos bendradarbiavimo sutarties nuostatomis.

260. Operatorius savo interneto svetainėje skelbia:

260.1. Taisykles, įskaitant jų priedus;

260.2. Informaciją apie Terminalo pajėgumų paskirstymą;

260.3. Informaciją apie paskirstytus ir laisvus Terminalo pajėgumus;

260.4. Paslaugų grafiką;

260.5. Informaciją apie Terminalo talpų užpildymo lygį, išdujintą gamtinių dujų kiekį ir perkrautą SGD kiekį kiekvieną parą;

260.6. Informaciją apie Terminale patvirtintus Dujovežius;

260.7. Informaciją apie aplinkybių ir (ar) sąlygų, kurios turi ar gali turėti įtakos Terminalo naudotojų galimybėms naudotis Terminalu, atsiradimą ar pasikeitimą;

260.8. Informaciją apie avarines situacijas ir nenugalimos jėgos aplinkybes;

260.9. Nuorodą į Perdavimo sistemos operatoriaus skelbiamą informaciją apie nustatytus techninius Perdavimo sistemos pajėgumus Terminalo prijungimo prie magistralinio dujotiekio taške ir gamtinių dujų patiekimo į Perdavimo sistemą pajėgumų maksimalias ir minimalias ribas;

260.10. Terminalo Remonto darbų grafiką;

260.11. prašymo suteikti ETPS prieigą formą;

260.12. teisės naudotis ETPS sutarties formą;

260.13. SGD perleidimo Terminalo talpose akto pavyzdinę formą (angl. *Inter Tank Transfer, ITT*)

260.14. Kitą teisės aktuose ar Taisyklėse nurodytą informaciją.

261. Operatorius teikia Terminalo naudotojams informaciją, susijusią su Terminalo paslaugomis, įskaitant informaciją apie konkrečius Terminalo naudotojams paskirstytus Terminalo pajėgumus, mokėjimus, kitas individualiai taikomas ir (ar) privalomas vykdyti naudojimosi Terminalu sąlygas. Terminalo naudotojams skirti pranešimai siunčiami Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nurodytu kontaktiniu adresu (ar adresais).

262. Terminalo naudotojai teikia Operatoriui prašymus, pranešimus ir informaciją teisės aktuose, ir Taisyklėse nustatyta tvarka, ir sąlygomis.

263. Terminalo naudotojų ir Operatoriaus prašymai, pranešimai ir informacija turi būti teikiami raštu ir pristatomi arba siunčiami elektroniniu paštu (išskyrus atvejus, kai Taisyklėse nurodyta, jog turi būti pateikti dokumentų originalai). Terminalo naudotojai sudarę sutartį su Operatoriumi dėl teisės naudotis ETPS, turi galimybę pateikti bei gauti informaciją susijusią su Paslaugų planavimu, užsakymų formavimu, ataskaitas bei kitą susijusią informaciją elektroniniu būdu per ETPS sistemą.

264. Prašymai, pranešimai ir informacija adresuojami Terminalo naudotojo sutartyje ar Operatoriaus interneto svetainėje nurodytiems kontaktiniams asmenims, atsakingiems už atitinkamą veiklos sritį.

265. Prašymai, pranešimai ir informacija yra pateikti Taisyklių 263 punkte nurodytu būdu tinkamai, kai Operatorius gali pagrįstai manyti, kad atitinkamas prašymas, pranešimas ar informacija pateikti Terminalo naudotojo vardu jo tinkamai įgalioto atstovo. Elektroniniu būdu pateikti duomenys turi atitikti perduodamos informacijos saugumo reikalavimus.

266. Informacijos mainai tarp Operatoriaus ir Terminalo naudotojų vykdomi lietuvių ir (ar) anglų kalbomis, jei Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nenustatyta kitaip.

267. Lietuvos Respublikos institucijoms teikiami dokumentai turi būti parengti lietuvių kalba arba pateiktas teisės aktuose nustatytus reikalavimus atitinkantis jų vertimas į lietuvių kalbą.

268. Operatorius ir Terminalo naudotojas nedelsdami informuoja vienas kitą apie bet kokią įvykį ar aplinkybes, kurie galėtų turėti įtakos tinkamam Taisyklių ir Terminalo naudotojo sutarties ir Specialiųjų sąlygų vykdymui arba apie kurią privaloma pranešti pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį, Specialiąsias sąlygas ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį.

269. Atsiradus arba kilus grėsmei atsirasti aplinkybėms, kurios kelia pavojų Dujovežiui arba Kroviniui (pvz., užplaukimas ant seklumos), žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, Terminalo naudotojas ar jo įgaliotas asmuo privalo informuoti Operatorių nedelsiant po minėtų aplinkybių sužinojimo ir ne rečiau kaip kas 4 valandas pranešti Operatoriui apie situacijos pasikeitimus telefonu ir (ar) elektroniniu paštu iki visiško pavojaus pašalinimo.

ANTRASIS SKIRSNIS KONFIDENCIALUMAS

270. Informacija, susijusi su Terminalo naudotojo sutartimi ir Specialiosiomis sąlygomis yra konfidenciali, išskyrus atvejus, kai teisės aktai nustato pareigą atskleisti tokią informaciją. Operatorius gali teikti informaciją asmenims, vykdančioms gamtinių dujų perdavimo veiklą, kiek tai yra būtina Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų bei teisės aktuose numatytų pareigų vykdymui. Toks informacijos atskleidimas nėra laikomas konfidencialumo pažeidimu. Kitos konfidencialios informacijos perdavimo sąlygos gali būti numatomos Terminalo naudotojo sutartyje.

271. Operatorius turi teisę viešai atskleisti su Operatoriumi Sutartis sudariusių, Terminalu besinaudojančių ir (ar) Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrose dalyvaujančių Terminalo naudotojų ir (ar) Pareiškėjų identifikacinius duomenis (bendrovės pavadinimas, juridinio asmens kodas, registracijos valstybė), nenurodant konkrečių Terminalo naudotojų ir (ar) Pareiškėjų pateiktų Prašymų duomenų ar naudojimosi Terminalu apimties. Šiame punkte numatytas informacijos atskleidimas nėra laikomas Taisyklių 270 punkte ar Sutartyje numatytų konfidencialumo įsipareigojimų pažeidimu.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

272. Skundai ir ginčai dėl Operatoriaus ir Terminalo naudotojo veiksmų ar neveikimo teikiant Terminalo paslaugas sprendžiami tarpusavio susitarimu. Nepavykus pasiekti tarpusavio susitarimo, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis, išskyrus tuos atvejus, kai ginčo šalys susitaria dėl ginčo sprendimo arbitraže.

273. Taisyklėms ir iš jos kylantiems teisiniams santykiams taikoma Lietuvos Respublikos teisė, išskyrus atvejį, numatytą Operatoriaus techninių sąlygų 1 priede.

274. Operatoriaus ir Terminalo naudotojo santykiams, kurių nereglamentuoja Taisyklės, Terminalo naudotojo sutartis, Specialiosios sąlygos ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis, taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai.

275. Taisyklės rengia, derina, tvirtina, keičia ir skelbia Operatorius Reikalavimuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. Šiame punkte nustatyta tvarka paskelbtos Taisyklių sąlygos automatiškai tampa privalomos visiems Terminalo naudotojams nuo jų įsigaliojimo datos.

276. Taisyklėse nurodytos procedūros, dokumentų formos ir (ar) kiti reikalavimai skelbiami Operatoriaus interneto svetainėje.

SUDERINTA

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos
2024-12-11 nutarimu Nr. O3E-1600